ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

REFERENCE, (NOT FOR ISSUE)

DP616

OFFICIAL REPORT

SEVENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE EIGHT GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL-I NO. 21

Dated the 21st March 1974

JAM OE

REFITENCE,

HEADING ONLY INS DE LIBRAS

CONTENTS: Budget Session Vol-I No. 21 21st March, 1974

		Page
1.	Questions & Answers	1-36
	Voting on Demands for Grants	36-94
	Announcement by the Speaker	94
	Privilege Motion	94-111
	Calling Attention Notice	111-116
	Matter Under Rule 301	116-118
	Discussion Under Rule 49	118-126
	Adjournment	126

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY Thursday, March 21, 1974

The House met at 10 A.M. in the Assembly Chamber,
Dispur with Mr. Speaker in the Chair.
STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS (To which oral answers were give)

Re: Special Vigilance Cell

Shri Dulal Chandra Barua asked:

*399. Will the Chief Minister be pleased to state:

- (a) Whether it is a fact that the Government of Assam have set up a Special Vigilance Cell recently to detect and eliminate Corruption in the various Government Deptts. under direct control of the Chief Minister, Assam?
- (b) If so, how many cases have so far been detected and punished (details of the name of officers, Deptt. and nature of offences to be furnished).?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied:

- (a)-Yes.
- (b)—So far 18 cases against 13 public servants have been detected and none has been punished or convicted yet. (A list of officials along with their Departments and nature of offences committed is placed on the Library Table).

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, I have gone through the documents which are placed on the Library Table. The Chief Minister has stated that so far 18 cases have been detected. Apart from these 18 cases there are some more cases detected may I know what are those cases?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): The list which I

have placed on the table includes only the criminal cases. The departmental proceedings have been drawn up against some officers. They are:-

Shri Dr. J. M. Buzarbarua, Director of Vety & A.H. Assam-Shri J.C. Barua, E. E. E & D. Deptt.

Shri N. K. Saikia, S.D.O. Shri Ramesh Hazarika, S.D.O.

Shri Jadu Bora, S. O. Shri Ananda Bora, S. O.

E & D Deptt. Shri Md. M. Hussain, S. A.

Shri Nirmal Bora, S. A. Shri Rambali Thakur, S. A.

Shri M. N. A. Kabir, the then Additional S. P., Darrang. Shri B. Das, the then Chief Executive Officer, Assam

Khadi and Village Industries Board, Guwahati. Shri H. Patawary, Cashier of Assam Khadi and Village Industries Board, Guwahati

Shri S. Bora, District Industries officer, Guwahati. Shri B. Sarma, Executive officer, Industries Deptt.

Shri L. Baruah, Ex. Officer Industries Deptt. Shri P. C. Borpujari, Supdt. of Industries Deptt. Shri G. C. Bordoloi, Depot i/c Raw materials of Indus-

tries Deptt. Tinsukia. Shri N. K. Bharali, former Depot i/c Raw material Tinsukia. Shri Prahlad Chandra Das S.D.O. P.W.D. Sarbhog.

Shri S. Talukdar S. O. Sarbhog.

Shri G. Das. S. O., P.W.D. Barpeta.

Shri S. Das, B.D.O. Karara Dev. Block. Shri Dulal Chandra Barua: May I know whether criminal case has been established against these officers? I mean about those 14 criminal cases as has been mentioned by the Chief Minister?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, in some cases charge sheets have been drawn up.

Shri Dulal Chandra Barua: I want to know whether any criminal cases has been instituted against these persons who are involved in the criminal cases?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Yes Sir, cases have been instituted.

Shri Dulal Chandra Barua: May I know from the hon'ble Chief Minister what is the legal and constitutional locustandi of this particular cell?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, it has the locustandi. It finds out the facts. Once the facts are found, then the normal procedure of law takes its course.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, unless some Act or Provision is made the persons involved may go to High Court challenging the validity of the Cell and may make it null and void.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, I think I have clearly explained that the lacustandi of the Cell is to find out the facts and on the basis of the facts the steps are taken. There is no question of High Court questioning the status of the Cell.

গ্ৰীজালালুদ্দিন আহমেদঃ যি ১৩ জন কৰ্মচাৰিক চাচপেণ্ড কৰা হৈছে তেওঁলোকক কি কি দোষৰ কাৰণে চাচপেণ্ড কৰা হৈছে।

মিঃ স্পীকাৰঃ সেই কথা সদনৰ টেবুলত দিছেই।

Shri Indreswar Khound: Sir, what is the difference between the Special Cell and Anti-corruption Deptt. Is it a fact that due to the creation of the Cell the Anti-corruption Deptt. has become idle and redundant?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): No Sir, the Anti-corruption Deptt. has not been made idle. It is doing its business in the appropriate manner. We have devised a quicker method to dispose of the cases. If a case is sent to the anti-corruption department, it takes a long time, as the cases used to go through different channals. Thereby the cases are delayed. With the creation of this Cell, we have cut short the procedure and can quickly dispose of the cases.

Shri Giasuddin Ahmed: If I have heard it correctly, the Chief Minister has stated that 18 cases have been detected and out of these 13 cases are against officials. May I know about the remaining 5 cases against whom these cases have been detected? Are they non-officials? If so, who are those non-officials?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): I have placed the list on the Table of the House.

Mr. Speaker: All the 18 cases.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Yes Sir.

গ্রীঅতুল চন্দ্র শইকীয়া ঃ অসম ক্ষুত্র উদ্যোগ উন্নয়ন নিগমৰ কেচা মাল বিতৰণৰ ক্ষেত্রত তিনিচুকীয়ালৈ এই ভিজ্ঞিলেন্স স্পেটিয়েল চেন্স পঠোৱা হৈছিল নেকি ? যদি পঠোৱা হৈছিল তেন্তে কেইবাৰ পঠোৱা হৈছিল ? তেওঁলোকে যিটো ৰিপট দিছে সেইটোৰ কনট্রলাৰ আইবেন ষ্টিলৰ মাজত সামঞ্জস্য আছে নেকি ? গ্রীশৰত চন্দ্র সিংহ ঃ মই এইটো কথা চাব লাগিব।

Shri Premodhar Bora: Sir, out of the 18 such cases already detected, how many of them are in the preliminary stages of investigation, how many in the stage of drawing up of departmental proceedings and how many finally charge-sheeted?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, I have given all the details in the statement placed in the Library Table.

Shri Ataur Rahman: As regards the special cell, may I know whether any time limit is fixed for disposal of cases and is it known to the Government that due to delay in disposal of cases by this very Special Cell, a feeling of demoralisation is prevailing in the rank and file of the officers because it is working like a Democle's Sword, Sir? Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, if the hon'ble Member so desires, we may withdraw the Cell. Shrimati Pranita Talukdar: Sir, may I know from the hon'ble Chief Minister what procedure will be followed for further investigation after placing the officers under sus' pension?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, the procedure is normal. Once an officer is placed under suspension, then on the basis of available facts, proceedings are drawn up, officer asked to submit his explanation and after examination of the explanation, action is taken accordingly. Shri Gunendra Nath Pandit: Sir, whether this Cell is authorised to examine the allegations against Legislators and parliamentarians.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, if the

hon'ble Member so desires, this may be excluded.

Shrimati Renuka Devi Barkataki: Sir, this Special Vigilance
Cell was formed though there is actually an Anti-Corruption Department to make a short-cut method in the matter of speedy investigation and to find out the fault of the officers. May I know when this Special Vigilance

Cell was formed and why inspite of there being a Special Vigilance Cell over and above an Anti-Corruption Department, why there is so much delay in disposal of the case against the Director of Veterinary?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, in this case, departmental proceedings has been drawn up. He has been asked to submit his explanation and he has not yet submitted the explanation.

Shri Gunendra Nath Pandit: Sir, I did not plead for exclusion of Legislators and parliamentarians from the scope of the Special Vigilance Cell. I only wanted to know whether this Cell is authorised to deal with the cases involving legislators and parliamentarians and has there been any such case of suspension etc. since?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, so far it has not been so, but if the hon'ble Member so desires.

Re: FDR Grants to Mankachar Area

Shri Nurul Islam asked:

- #400. Will the Minister, P. W. D. be pleased to state:
- (a) The total sum allocated from FDR grants to Mankachar area (to be furnished roadwise)?
- (b) Whether the fund has been utilised?
- (c) If not, the reasons thereof?
- Dr. Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.) replied:
- (a)—A sum of Rs. 8,00,000 (Not road-wise) has been placed at the disposal of E.E. Goalpara Division for restoration of flood damages to roads etc. in his Division including Mankachar area.
- (b)—The fund is being utilised and some works are in progress.
- (c)—Does not arise in view of reply to (b) above.

Re: Dhemaji Sub-division

Shri Ramesh Mohan Kouli asked:

- *401. Will the Minister, Revenue be pleased to state-
- (a) The amount sanctioned to Dhemaji Subdivision under various Heads such as (1) Gratuitous Relief (2) Test Relief (3) Water Supply (4) Sali seedlings (5) Rehabilitation grant
- during the year 1971-72, 1972-73 and 1973-74?
- (b) The total amount utilised and the total amount surrendered under different heads?
- (c) Whether it is a fact that there were some misappropriation cases detected in case of purchasing and distribution of Sali seedlings during the year 1972-73?
- (d) If so, what steps have been taken by Government in this regard?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) replied:

- (a) & (b)—Statement showing the year-wise amounts sanctioned and the year-wise amounts utilised and surrendered is laid on the Table of the House.
- (c)—No such cases have come to the notice of Government as yet.
- (d)—Does not arise in view of reply to (c) above.

Shri Ramesh Mohan Kouli: Sir, in reply to (c), the hon'ble Minister has stated that there is no such case of misappropriation. May I draw the attention of the Minister whether he is very much correct in saying that there is no much case of misappropriation because I exactly know that there is a case of misappropriation pertaining to distribution of seedlings at Dhemaji Sub-Division?

Shri Paramananda Gogoi (Minister): I shall have to get

the matter examined. So far, I am speaking from the

accente available

Shri Premodhar Bora: Sir, at the time of granting test relief etc., recommendations come from the districts and sub-divisions and then only sanctioned by Government. What are the reasons then for surrender of the huge amount of relief money when the demands are prepared by the district authority?

Shri Paramananda Gogoi (Minister): Sometimes it is found that assessment is wrong and on the high side and hence surrender.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, the Minister has stated that he was speaking from the records available. Is Government aware of the fact that on the charge of misappropriation of gratuitous relief money as well as distribution of sali seedlings, some officers were placed under suspension and if so, why the Minister has been saying that he is speaking from records and why there is no record of such cases of misappropriation?

Shri Paramananda Gogoi (Minister): There might be case records with the police, but I have to depend on the record available in my Department.

Shri Dulal Chandra Barua: If some officers are placed under suspension on the basis of police records, how then the Minister can say that he has no information?

Shri Paramananda Gogoi (Minister): In reply to an earlier supplementary, I have already said that I will get the matter examined.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, to my knowledge the case has originated a year ago and why as such, the Minister has in his record no such report? May I know whether any such kind of case has been detected in Dhemaji sub-

division for which three officers have been put under suspension?

Shri Paramananda Gogoi (Minister): Again I am saying, Sir, that I shall get the matter examined.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, we are very sorry with this pattern of reply. We have got definite information that there is a case of misappropriation of the public money under different heads and three officers have been placed under suspension. The question is very specific and the Minister should say—yes or no. About gratuitous relief, text relief, water supply, Sali seedlings, rehabilitation grant during the year 1971-72, 1972-73 and 1973-74, the total amount utilised and the total amount surrendered under different heads, the question is very specific and the Minister should give us definite information. If he does not want to give information, there is no use of asking questions.

Shri Paramananda Gogoi (Minister): Sir, on the basis of the report available, the answer has been given that no such case has so far come to the notice of the Government. As the hon'ble Member has said that there is such a case, I assure him that I shall get the matter examined.

Shri Dulal Chandra Barua: My question is who suspended these officers—Is it not Government? Is it not the duty of the Government to obtain information even after receipt of the question to that effect?

Shri Paramananda Gogoi (Minister): I shall collect information.

জ্ঞীমতী তৰুলতা বৰাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথা জানিব পাৰোনে যে এই 'টেষ্ট ৰিলিফ' দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত নানা ধৰণৰ বেম্জোলিয়ে দেখা দিছে গতিকে এই 'টেষ্ট ৰিলিফ' দিয়াৰ ব্যৱস্থাত এখন লকেল কমিটি গঠন কৰি পৰামৰ্শ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰতিখন মহকুমাতে এখন এনে ধৰণৰ কমিটি আছে।

শ্রীকবীৰ ৰায় প্রধানী ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি দেখিছোঁ মন্ত্রী গবাকীয়ে প্রায় বিলাক কথাই এবি আহে আৰু পিচত চোৱা হব বুলি নানা ধৰণৰ আখাদ দি আহিছে কিন্তু পিচতো দেইবিলাক কথাৰ প্রতি আওকান কৰা দেখা যায়। গতিকে মন্ত্রী মহোদয়ে আমাৰ কথা বিলাক বা প্রশ্নাৰ জ্বাব দিওতে ভাল ধৰণে বিচাৰ কৰি দিব লাগে। নহলে আমি যি ৰাইজৰ স্বার্থৰ কাৰণে আপোনালোকক প্রশ্ন কৰো দেইবিলাক অথলে যাব, গতিকে মন্ত্রী সকলে আমাৰ প্রশ্ন বিলাকৰ যিমান দূৰ পৰা যায় সিমান দূৰ বিতং ভাৱে বা পৰিস্কাৰ ভাৱে উত্তৰ দিব লাগে। যাতে আমি ৰাইজৰ কাম কৰিবলৈ উৎসাহ পাও।

Shri Giasuddin Ahmed: May I know whether it is a fact that some officers were placed under suspension for alleged misappropriation as mentioned in question (c).

Shri Paramananda Gogoi (Minister): I have already replied to that, Sir.

Shri Ramesh Mohan Kouli: Sir, it is a very sad state of affairs that even inspite of the fact that there is a police case pending in the Court, even then, how the Minister can say that there is no information. I am very sorry, Sir, and may I know whether the case has since been charge-sheeted?

Shri Paramananda Gogoi (Minister): I shall look into the matter, and examine the question

Mr. Speaker: Are you examining it and afterwards giving the information to the House.

Shri Paramananda Gogoi (Minister): The information will be given afterwards, Sir.

Shrimati Renuka Devi Barkakati: How can he give information afterwards, Sir, when the answer is that there no such information with the Government?

Mr. Speaker: I shall keep this question pending for a week or so.

Shri Dulal Chandra Barua: We submit, Sir, that you will kindly give direction to the Minister to give proper reply to questions put by Members.

Mr. Speaker: Speaker cannot compel a particular Minister to reply.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir. what time he needs, because the officer has been put under suspension?

Shri Paramananda Gogoi (Minister): By 27th.

Shri Giasuddin Ahmed: Sir, I have a submission to make; the hon'ble Minister on the one hand has said that no such cases have been brought to the notice of the government, on the other hand, the hon'ble member has said that the officers have been put under suspension. It is not the question of submitting the information after-wards but it is the question of enquiry by the House as to whether the hon'ble Minister is suppressing the facts.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, in the meantime, the House committee has made an enquiry about the matter and the HouseCommittee found that these people have been put undersuspension in Dhemaji sub-division for misappropriation and now the Minister is suppressing the facts. The committee of this august House has investigated into this and now how could the Minister said so?

Mr. Speaker: I have kept the question pending.

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি কৈছে যে মন্ত্রী সকলে উত্তৰ নিদিও বুলিলে বাধ্য কৰাব নোৱাৰো। এই বিধান সভাৰ নীতি বিধিৰ সীমাবদ্ধতাত থাকি মন্ত্রী সকলক বাধ্য কৰিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ স্থবিধাটো দিবনে ? অধ্যক্ষঃ এতিয়া কব নোৱাৰো।

Re: Employment Exchanges

Shri Atul Chandra Saikia asked:

- *402. Will the Minister, Labour be pleased to state—
- (a) How many job seekers have been provided with jobs by the Employment Exchanges of Assam during the year 1972-73?
- (b) What was the total numbers of job seekers on the Live Register of Employment Exchanges of Assam during the year 1972-73?

Shri Gajen Tanti (Minister, Labour) replied:

- (a)—The Employment Exchanges of the State provided 5624 persons with jobs during the year 1972-73 (1st April, 1972 to 31st March, 1973).
- (b)—There were 1,03,167 job seekers on the Live Registers of the Employment Exchanges on 31st March, 1973. Shri Atul Chandra Saikia: Sir, May I know from the hon'ble Minister what is the number of job seekers? Of them, how many are engineers, doctors, M. As, B. As, under-graduates, matriculates, skilled, semi-skilled and unskilled?
- Shri Gajen Tanti (Minister): Sir, regarding the job provided, the figures with me are like this: Central government-2773 during that period, State government-859 Quasi-government-769 and other 1,263, that is 5624. And regarding the job seekers, professional, Technical and related workers-2190, Administrative, Executive and Managerial workers-7, Clerical and related workers-1,087, Sales workers-65, Farmers, Hunters, rishermen, Feggerl-14,752 Mines and Quarrymen and related workers-46, Workers in transport and communant

nication-1685, Craftsman Production Process workers-10, 876, Service, Sports and recreation workers-3799, workers not classified by occupations including educated persons without any previous job experience-68, 660, The total job seekers on that day was 1,03,167.

Shri Atul Chandra Saikia: Sir, how many job seekers were there in the special employment exchange for the plantation workers and how many have been provided with jobs? Shri Gajen Tanti (Minister): Sir, that break-up is not

with me.

ন্ত্ৰীক্রালাল উদ্দিন আহম্মদঃ ১৯৭২-৭৩ চনত যিমান চাকৰি পালে তাৰ ভিতৰত চিত্ৰল কাষ্ট্ৰ কিমানে পালে, চিত্ৰল ট্ৰাইবচৰ কিমানে পালে, হিন্দূৰ ট্ৰাইবচৰ কিমানে পালে আৰু মাইনৰিটি কমিউনিটিৰ কিমানে পালে তাক বেলেগে বেলেগে

দেখুৱাবনে ?

জ্ৰীগজেন তাতীঃ এতিয়া বেলেগ ফিগাৰ দিয়াটো সম্ভব নহব। ন্ত্ৰীমতী তৰুলতা বৰাঃ চাকৰিৰ কাৰণে নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰ বিঙ্গাকে নাম বিলাক কল কৰে। ইচ্ছা অনুসৰি তেওঁলোকে এই কাম বিলাক কৰে, এই

বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ে অলপ চিন্তা কৰি চাবনে ? জ্ঞীগজেন তাতীঃ ইয়াত বেলেগ প্রশ্ন সোধা হৈছে। অধ্যক্ষ ইঞ্চামতে দিয়া হয় নে কল মতে দিয়া ইয়।

শ্বীগৰ্জে^ন তাতীঃ ৰুল মতে দিয়া হয়।

জ্ঞীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়াঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে এই কথা জনাবনে যে এই নিয়োগ বিনিময় কেন্দ্ৰৰ কাম কাজত পৰামৰ্শ দিবৰ কাৰণে মহকুমা আৰু জিলাত যি কমিটি আছে দেই কমিটি বিলাক বহা নাই, এই কথাটো মন্ত্ৰী

মহোদয়ে জানেনে ? জ্ঞীনঞ্জেন তাতীঃ কমিটি বিলাক নিয়মিত ভাবে বহিছে নে নাই খবৰটো মোৰ হাতত নাই। যদি বহা নাই তেত্তে বহুৱাবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লম। Maulana Abdul Jalil Choudhury: দ্যার, এই যে নিযুক্তির কথা

কৃত Percent বেকার দের নিযুক্তি হয়েছে ?

দ্বিতীয় প্রশ্ন হ'লো, যতবার নিযুক্তির বিষয়ে প্রশ্ন করা হয় স্মর্থাৎ গত পাঁচ বছরের অভিজ্ঞতা যেকে বলছি, মন্ত্রীগন কি কারণে এই ব্যাপারে Hill Tribes, Tribal এবং Minorities ইত্যাদির প্রকৃত সংখ্যা দিতে পারেন না :

শ্ৰীগজেন তাতীঃ কিমান ৰেজিষ্ট্ৰাৰত আছিল আৰু কিমানে চাকৰি পালে তাৰ ফিগাৰটো মোৰ হাতত আছে। চিছল কাষ্ট্ৰ আদিৰ বেলেগে ফিগাৰ নাই। Maulana Abdul Jalil Choudhury: Total সংখ্যার কত Percent নিষ্ক্তি হয়েছে?

শ্ৰীগঞ্জেন তাতীঃ ৰেন্ধিষ্ট্ৰাৰত ১ লাখ ৩ হাজাৰ ৩৬৭ জ্বন আছিল আৰু তাৰ ভিতৰত চাকৰি পাইছে ৫ হাজাৰ ৬২৪ জনে।

শ্রীইন্দেশ্বৰ খাউণ্ডঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, এমপ্লয়মেন্ট এক্চেঞ্চৰ যোগেদি নিধৃক্তি নিদি ব্যক্তিগত হিচাবে চাকৰিত নিধৃক্তি দিয়া কিমান কেচ আছে চৰকাৰে জনাবনে ?

শ্ৰীগজেন তাতীঃ ছাৰ, সেইটোৰ বেলেগ প্ৰশ্ন দিলেহে জনাব পাৰিম।

Shri Ataur Rahman: May I have the subdivisionwise break up of the jobs provided by the Employment Exchanges? Shri Gajen Tanti (Minister): The break up is not with me at the moment.

Shri Giasuddin Ahmed: Sir, one of the procedures for appointment through the Employment Exchanges is this, as we know; The Appointing authority asks the Employment exchanges to send a list of intending candidates. The Exchanges then send a list of the intending candidates to the Appointing authority and while sending the list it is alleged that some favouratism and other sorts of corruption takes place. May I know on what basis the Employment Exchanges select the list of intending candidates? Shri Gajen Tanti (Minister): The Employment Exchanges

Shri Gajen Tanti (Minister): The Employment Exchanges send a panel of names as required by the employer. If there is any allegation of corruption in sending the panel of names, certainly Government will take action.

Shri Giasuddin Ahmed: On what basis the panel is prepared?

Shri Gajen Tanti: On priority basis.

প্রীমতী ৰেণুকা দেবী বৰকটকীঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি ছবছৰ ধৰি বিধান সভাৰ মজিয়াত এমপ্লয়মেন্ট এক্চেঞ্জৰ এক্ট্ সংশোধনীৰ কাৰণে কেন্দ্রীয় চৰকাবলৈ লিখালিথি কবিছে বুলি মন্ত্রী মহোদয়ে প্রতিশ্রুতি দিছিল। কিন্তু আজি মাননীয় সদস্য প্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়াদেবে কোৱাৰ পাছতো স্থানীয়ভাবে যি কেইটা এড্ভাইচৰী বোর্ড আছে সেই বোর্ড কেইটাই কাম কৰিছেনে নাই-মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই নিজেই নাজানে। সেই কাৰণে মই তেখেতক কব বিচাৰিছো যে তেখেতে অতি সোনকালে এই এমপ্লয়মেন্ট এক্চেঞ্জ বিলাক কেনে ধৰণে পৰিচালনা হৈ আছে তদন্ত কৰি বিচাৰ কৰিবনে ?

শ্ৰীগজেন তাতীঃ সকলো বিলাক এমপ্লয়মেণ্ট একচেঞ্জে কাম কৰা নাই সেইটো নহয়। কমিটি বহিছেনে নাই সেই বিষয়ে অনুসন্ধান কৰি বহুৱাবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লম।

শ্রীছুলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ কমিটি বিলাক চৰকাৰেই পাতি দিছে আৰু এই কমিটি বিলাক বছেৰেকত কেনেকৈ বহিব লাগে সেই সম্পর্কে চৰকাৰী সিদ্ধান্ত আছে। চৰকাৰী সিদ্ধান্ত থকা স্বত্বেও নীতিগতভাবে যিখিনি কাম কৰিব লাগে তাৰ ডিৰেকচন দিয়া স্বত্বেও আজিলৈ অসমৰ কোনো এখন ঠাইত এই কমিটিবিলাক আহ্বান কৰা হোৱা নাই। এই কথা মন্ত্রী মহোদয়ে জানেনে ? দিতীয়তে এই কমিটি বিলাক নবহাৰ স্থাবিধা লৈ কিছুমান বাহিৰৰ পৰা আহি ইয়াত "কেয়াৰ অৱ-শ্রীগজেন তাতী, শ্রীছুলাল বৰুৱা এম, এল, এ বা মিনিষ্টাৰ আদিৰ ঠিকনাত লোকেল বুলি ৰেজিষ্টার্ড কৰি চাকৰি লোৱা কথাটো মন্ত্রী মহোদয়ে জানেনে ? যদি জানে দেই সম্পর্কত কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

শ্রীগজেন তাঁতী: কমিটি বিলাক বহিছে নে নাই আজিৰ তাৰিখত বিতংকৈ কব নোৱাৰিম, যদি বহা নাই তেন্তে বহোৱাবৰ বাবে ব্যৱস্থা লম।

Shri Suranjan Nandi: I find that last year Subdivisional Committees were formed. But it is surprising that no sitting of the Committees have been held till today.

Shri Gajen Tanti (Minister): If these Committees are not sitting properly, I will take proper steps, so that the committees are functioning properly.

Shri Manabendra Sarma: Sir, the Minister has given a list of job seekers who have got jobs. May I know how many of them are local people and what is the definition of local people?

Shri Gajen Tanti (Minister): As regards the definition of 'local people' I want a separate notice.

Shri Manabendra Sarma: How many of them are local people?

Shri Gajen Tanti (Minister): They might be all local people. Maulana Abdul Jalil Choudhary: ভ্রেষ্টক মহাশয় এই বিধান সভার নাতি এবং উচ্চ পর্য্যায়ের মান সন্মানের ওপর ভিত্তি করে যে কমিটি গঠন হয়েছিল তার কোন সংবাদ আজ পর্যন্ত পাননি। অর্থাৎ সেই কমিটির কার্য-কারীতা সম্পর্কে কোন সংবাদ মন্ত্রীমহাশয় পাননি। অ্থচ এই মন্ত্রীসভা গঠন হপ্তার পরে অনেক সময় অনেক প্রশ্নের কোন সত্তরও পাওরা যায়না। এমতা অবস্থায় মন্ত্রীগন এই ধরণের উত্তর দিতে নাজানার স্থযোগ গ্রহনের স্থবিধা আর কত দিন Sir আপনার কুপা বিতরনে পাইতে থাকিবেন? ইহা মাননীয় অধ্যক্ষ! মহোদয় হইতে থাকি জানিতে চাই!

শ্ৰীগজেন তাঁতীঃ এই এমপ্লয়মেণ্ট এক্চেঞ্জৰ কমিটি বিলাক বহা নাই বুলি মোৰ যিমানদূৰ মনত পৰে এই বিধান সভাত কোনো ডাঙি ধৰা নাই। সেই কাৰণে মই কৈছো যে এই বিষয়ে মই নিজেই তদন্ত কৰি যদি কমিটি বিলাক বহা নাই তেন্তে বহোৱাবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিম।

Shri Suranjan Nandi: It is no use talking. We want a clear reply from the Minister as to whether any steps will be taken against the officers concerned in the Subdivisions for non-convening of the meetings?

Shri Gajen Tanti (Minister): Sir, I have already replied. Shri Robin Goswami: Sir, may I know from the Minister as to whether the "Collection of Statistics Act" has been enforced in Assam which enjoins all the Industrialists and

the Commercial firms to give information to the Government about the availability of jobs in their concerns.

If this act has not been enforced how the Government can say that the figure collected is correct?

Shri Gajen Tanti (Minister): Subject to correction, Sir, the said Act has been enforced in Assam.

Shri Dulal Chandra Barua: Whether the Minister is aware that the Employment Review Committee has submitted certain reports to the House and in these reports certain recommendations had been made about the working of the Employment Exchanges? If so, whether Government has taken any cognizance of those recommendations or is simply sleeping over the matter?

Shri Gajen Tanti (Minister): The question of sleeping over the matter does not arise. The report which have been submitted by the Employment Review Committee to the House have discussed in the House.

Shri Dulal Chandra Barua: I am talking about the First Report and Second Report. In these reports certain recommendations have been made as to how the Employment Exchanges should function. May I know whether Government has taken any action on these reports or not?

Shri Gajen Tanti (Minister): Some steps have been taken by Government on the First and Second reports.

Shri Dulal Chandra Barua: What steps have been taken?

Shri Gajen Tanti (Minister) : I cannot give the details.

Shri Dulal Chandra Barua: In the matter of functioning of the Employment Exchanges what specific steps have been taken?

Shri Gunendra Nath Pandit: What positive steps have been taken?

Shri Gajen Tanti (Minister): Out of this question all these questions do not arise and I cannot give the details.

ত্রীগুণেক্স নাথ পণ্ডিতঃ লোকেল পিপ'ল কাক কয় আৰু এই স্থানীয় লোকক চাকৰি দিব লাগে বুলি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা নিৰ্দেশ দিয়া সাচে নেকি?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী): এমপ্লয়মেন্ট একচেঞ্জে চাকৰি নিদিয়ে কিন্তু বেজিট্ৰেচন কেনেকুৱা লোকক দিব লাগে তাৰ নিৰ্দ্দেশ আছে। লোকেল পিপ'লৰ ডেফি-নেচনটো কি বর্ত্তমান দিব নোরাবিম ।

গ্ৰীগুণেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিতঃ স্থানীয় লোকক অগ্ৰধিকাৰ দিয়াৰ কাৰণে নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে নেকি; তালো আৰ্থান ভালতম আৰু তাল কৰাৰ আৰু

শ্রীগজেন তাঁতা (মন্ত্রী) ঃ হয়, নির্দেশ দিয়া আছে।

গ্রীজগদীশ চন্দ্র দাসঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, এমপ্লইমেন্ট একটেঞ্জ যি উদ্দেশ্যৰে কৰা হৈছিল সেইটো পূৰণ কৰা নাই, আৰু ইয়াৰ পৰা এইটোহে অনুমান হয় যেন কাৰোবাৰ এটা বগা হাতীহে ইয়াৰ নামত ইমান দিন পুহি থকা হৈছে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক কব বিচাৰিছে। যে এই বিভাগটো ৰি এডভাৰটাইজ কৰি ভালমতে কাম কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

গ্রীগজেন তাঁতী (মন্ত্রী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, সময়ে সময়ে এডভাৰটাইজ কৰা হৈ থাকে।

বিষয় ঃ চৰকাৰী বিষয়াক বদলি

গ্রীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকীয়ে স্থাধিছে: সম্প্রান্ত সমান সমান চাল্ডানাল

*৪০৩। মাননীয় গড়কাপ্টানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী নহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ই

- (ক) তিনি বছৰ সম্পূৰ্ণ নহলে কোনো চৰকাৰী বিষয়াক এঠাইৰ পৰা আন এঠ ইলৈ বদলি কৰা নহয়, এই কথাটো সঁচানে ?
- (খ) যদি সঁচা হয় গোৱালপাৰাৰ পৰা বদলি কৰি অনা গড়কাপ্টানি বিভাগৰ চপাৰিক্টেণ্ডিং ইঞ্জিনীয়াৰ এজনক ৰাজধানীৰ গড়কাপ্টানিৰ দায়িত্বত ৭ দিন মাত্ৰ ৰাখি গুৱাহাটী খণ্ডলৈ বদলি কৰাৰ আৰু গুৱাহাটী খণ্ডৰ চুপাৰিন্টেণ্ডিং ইঞ্জিনীয়াৰজনক মাত্ৰ ৬ মাহ হওঁতেই নগাওঁলৈ বদলি কৰাৰ কাৰণ কি?
- ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (গড়কাপ্টানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :
- (ক) সাধাৰণতে বদলি কৰা নহয়, কিন্তু লোক সেৱাৰ স্বাৰ্থত কেতিয়াবা তিনি বছৰ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ আগতেই বদলি কৰা হয়।

(খ) উপৰেক্ত (ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰ মতে প্ৰশ্ন হুঠে।

শ্রীমতী বেণুকা দেৱী বৰকটকী ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, কি স্ব র্থৰ খাতিৰত ৰাজধানীত ৭ দিন ৰখাৰ পিচতে সেই চুপাৰিন্টেডিং ইঞ্জিনিয়াৰজনক ট্রেন্সফাৰ কৰা হল ? Dr. Lutfur Rahman (Minister): Sir, one Superintending Engineer of Nowgong had to be granted leave for looking after his ailing son, and he was also to go to a foreign country. So, we had to post a Superintending Engineer at Nowgong and accordingly the Superintending Engineer, Guwahati was transferred to Nowgong and the Superintending Engineer, Capital Construction who came on transfer from Goalpara had to be posted to Guwahati.

Shri Renuka Devi Barkataki: Sir, the Minister is suppressing facts. The Superintending Engineer, Goalpara was transferred to Capital Construction and within seven days he was transferred to Guwahati, and the Superintending Engineer, Guwahati who was there for hardly six months was transferred to Nowgong. I want to know why this chain of transfers had to be made and why the gentleman who had been transferred to Capital construction from Goalpara could not be transferred to Nowgong and why the Superintending Engineer Guwahati who was there for only six months had to be transferred to Nowgong causing dislocation to his children's education?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): I am not suppressing facts. The Superintending Engineer, Nowgong had to be granted leave and so we had to make arrangements for posting an Officer to Nowgong.

Shrimati Renuka Devi Barkataki: Why the gentleman who came from Goalpara to the Capital Construction could not be transferred to Nowgong and why the Superintending Engineer, Guwahati was transferred to Nowgong?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): In the interest of public service he had to be transferred to Guwahati and the Guwahati S.E. had to be transferred to Nowgong.

Shrimati Renuka Devi Barkataki: Both the officer are of the same rank. What was the public interest for which the Superintending Engineer, Capital Construction could not be transferred to Nowgong? Why the Minister harassed the SE Guwahati like this? Is it because the S.E., Capital Construction was not a person of his liking but he had to be given a prize post and so he was transferred to Guwahati and the Guwahati S.E. who is a very simple man was transferred to Nowgong? Is it not a fact that the Superintending Engineer Capital Construction after taking over charge started enquiring about earth feeling in the capital campus and so he was transferred?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): There is no question of likes and dislikes. He had to be transferred in the interest of public service.

Shrimati Renuka Devi Barkataki: Why the gentleman from the Capital Construction was not transferred to Nowgong? Dr. Lutfur Rahman (Minister): I have already replied that we had to do it.

Shri Dulal Chandra Barua: Why the Executive Engineer, Magazine Division who has been transferred to the National Highway Division at Tezpur has not been released and is being kept here indefinitely?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): His transfer order has not been issued.

Shri Dulal Chandra Barua: Why the post at Tezpur has been kept vacant?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): That is a separate question.

Shri Dulal Chandra Barua: Whether the transfers are made in the interest of public service or in the interest of the Minister? In what interest the Executive Engineer, Magazine Division has been kept here for a long time?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): I cannot give reply about each and every transfer. The question relates to the transfer of the Superintending Engineer, Capital Construction.

Shri Dulal Chandra Barua: Why this particular Executive Engineer of Magazine Division has been kept here? Dr. Lutfur Rahman (Minister): I am not going to answer to that question.

শ্রীদোণেশ্বৰ বৰাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, গোৱালপাৰা গুৱাহাটী আৰু ৰাজধানী-নগাওঁ আদি কৰি তাকুৰি ঘূৰাদি ঘূৰি ফুবা অফিচাৰ কেইজন কোন কোন মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): Shri S. P. Sarker, S. E., Nowgong, Shri S. K. Dutta Chaudhury, S. E., Guwahati transferredto Nowgong and Shri Prasenjit Barua, S. E. transferredto Guwahati.

শ্রীজ্ঞালালুদ্দিন আহমেদঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰৰ পলিচি হৈছে তিনি বছৰ নহলে কোনো চৰকাৰী অফিচাৰক বদলী কৰা নহয়, কিন্তু সেইটো পলিচিক অবমাননা কৰি দেখা গৈছে এজন মফিচাৰ একে ঠাইত ছ বছৰ ৰখাৰ পিচতো আৰু নানান আপত্তি অহাৰ পিচতো বদলি কৰা হোৱা নাই। তেখেতে কৈছে যে পাবলিক স্বাৰ্থৰ খাতিৰত কেতিয়াবা তিনিবছৰ প্ৰা নহলেও বদলি কৰা হয়। কিন্তু বৰপেটাৰ এচ ডি অ' জন তাত ছবছৰ থকাৰ পিচতো কিয় বদলি কৰা হোৱা নাই? ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, বৰপেটাৰ কথাটো চাব লাগিব। Shri Dulal Chandra Barua: For how long Shri Barua was in the Capital Construction Circle?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): He was here for seven days. Shri Dulal Chandra Barua: He was transferred from Goalpara to the Capital Construction Circle and after seven days he was transferred to Guwahati. Under what rule he was transferred to Guwahati?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): We could do it.

Shri Dulal Chandra Barua: Certain norms are followed in the matter of posting and transfers. Why that norm was not followed in this case?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): When exigency arises we have to take steps.

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰঃ অধ্যক্ষ মহোদ্য়, চৰকাৰৰ নীতি হৈছে তিনি বছৰ একোজন চৰকাৰী বিষয়া একোখন ঠাইত থকাৰ পিচত বদলি কৰা হয়, সেই নীতি মতে যিসকল বিষয়াই তিনি বছৰ পূৰা কৰিছে তেওঁলোকক বদলি কৰা হবনে ?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ কেতিয়াবা পাবলিক চাৰ্ভিচৰ খাতিৰত তিনিবছৰতকৈয়ো অধিক দিন একোজন বিষয়াক একোখন ঠাইত ৰখা হয়।

Shri Dulal Chandra Barua: What is the definition of 'Public interest'? Please explain.

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ মই প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছোৱেই যে কোনোবা অফিচাৰে যদি কোনোবা এঠাইত থাকি ভাল কাম কৰে তেন্তে তেওঁক অধিক দিন তাত ৰখা চ্য।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ এইটো ইতিমধ্যে আৰম্ভ হৈ গৈছে।

Dr. Lutfur Rahman (Minister): What does the hon'ble Member mean by 'Arambha Hoigoiche'?

Shri Giasuddin Ahmed: Sir, it is true that there had been many anomalies in the matter of transfer and posting of officers. May I know whether Government will examine the whole matter and frame some concrete rules and principles on the basis of which this question of posting and transfer may be streamlined?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, rules are

there. According to rules, we will have to do it; but then, Sir, the Hon'ble Members want definition of public interest, definition of exigencies and also the definition of administrative convenience, Sir when the Ministry is answerable or responsible to the House. Government can take any steps necessary for administrative convenience. And such steps will have to be taken. Now, if we are to work within the strict limitation then, Sir, it may not be possible to discharge the responsibility in the interest of the people. If we want efficiency, if we want the work to be done expeditiously, then it may be necessary for a certain officer to be transferred. And, if that power is not with the administration, then probably it will not be possible to administer the departments effectively and efficiently.

Smti. Renuka Devi Barkataki: Sir, the Chief Minister is completely misguided. Shri P. K. Barua was transferred from Goalpara to Capital Construction. When he joined here he enquired about the working of the Executive Engineer of the Magazine Division regarding the earth filling and he enquired of the Executive Engineer regarding the expenditure on earth filling specially of the Magazine Division. So he was transferred to Guwahati and the person who was at Guwahati has been transferred to Nowgong That is why I would like to know from the Chief Minister whether the actual fact of what happened or the inner story is known to him or not.

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister): Sir, it is very unfortunate that the Hon'ble Member has already formed an impression. If there is anything wrong with working of the department, we are anserable, but certainly, this august House is not the forum for ventilation of the grievances

of any particular officer. If it becomes necessary action will be taken against any officer, but if the august House becomes the forum to ventilatate his grievances, then it will be impossible to run the administration effectively.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, we are asking about the wrong procedure that is being followed by the Government about discriminatory transfer of officers.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Step taken against the officer is perfectly right. If there is any loophole, if there is any deficiency in the functioning of the Dept. then we are answerable to the august House and answerable to the people but we should not be answerable for the action taken against the dilinguent officer.

St. Q. No. 404 (Supplimentaries)

বিষয়: অস্থায়ী ৰাজধানী নিৰ্মাণ কাৰ্য্য

শ্ৰীদোনেশ্বৰ বৰাই স্থধিছে ঃ

- #৪°৪। মাননীয় গড়কাপ্টানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ই (ক) দিশপুৰত অসমৰ অস্তায়ী ৰাজধানীৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্যত এতিয়ালৈকে ঠাই ডেশ্ৰৰ মাটি দি পোতাওতে সৰ্বমুঠ কিমান টকা খৰচ হৈছে ?
- (খ) এই মাটিবোৰৰ স্থানীয় ঠাইত খান্দি পোতাওতে কিমান খৰচ হৈছে আৰু বাহিৰৰ পৰা ট্ৰাকেৰে কঢ়িয়াই আনি পোতাওতে কিমান খৰচ হৈছে !
- (গ) ৰাজধানীৰ দ মাটি পোতাওতে ট্ৰাকেৰে অনা মাটিৰ জোখ কিমান হৈছে আৰু মুঠ কিমান ট্ৰাক মাটি অনা হৈছে?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (গড়কাপ্টানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

- (ক) ইং ১৯৭৪ চনৰ জানুৱাৰী মাতৰ শেষলৈকে সৰ্বমুঠ ৪৫,২৫,২৯০^০০ টকা খৰচ হৈছে।
- (খ) স্থানীয় ঠাইত থান্দি মাটি উঠোৱা নাই। বাহিৰৰ পৰা মাটি ট্ৰাকেৰে কঢ়িয়াই আনি পোতাওতে মুঠ ৪৫,২৫,২৯০°০০ টকা খৰচ হৈছে।
- (গ) দ মাটি পোতাওতে ট্রাকেৰে প্রায় ৬,৯৫,২৪° ঘন মিটাৰ মাটি অনা হৈছে। ট্রাকৰ সংখ্যাৰ হিচাপ ৰখা হোৱা নাই।

শ্রীত্বলাল চন্দ্র বৰুৱা: অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে, এই টকাৰ যিটো হিচাব তেখেতে দেখুৱাইছে, মই মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে, আমাৰ মুখ্য মন্ত্রী মহোদয়ে যিটো কথা জোৰ জোৰ কৰি কলে, দেই সংক্রোম্বত মই স্থাধিব বিচাৰিছো যে, এই মাটি গোটোৱা হিচাবত ২৮ লাখ টকা খৰচ কৰি আৰু কিমান টকা খৰচ কৰিলে!

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ ইয়াৰ উত্তৰ মই দিছো।

শ্রীগুলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি শুনিবলৈ পাইছো যে, ৪৫ লাখ টকাই নহয়, ইতিমধ্যে ৪৮ লাখ টকা খৰচ হৈছে।

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ খবৰ মতে ১৯৭৪ চনৰ জানুৱাৰী মাহলৈকে ৪৫,২৫,২০০°০০ টকা খৰচ হৈছে।

শ্রীত্বলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, ২৮ লাখ টকাৰ ঠাইত যেতিয়া ৪৮ লাখ টকা খৰচ কৰা হৈছে, আৰু সেই টকা ফাইনেন্সৰ চেংচন নোহোৱাকৈ যে হৈছে সেইটো ধৰাৰ লগে লগে সেই বিষয়ান্তনক ইয়াৰ পৰা ট্রেন্সফাৰ কৰা হৈছে, এই কথাটো সচানে ?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ সেই হিচাব মোৰ হাতত নাই।

গ্রীত্নাল চন্দ্র বৰুৱাঃ অধক্ষ্য মহোদয়, ২৮ লাখ টকাৰ চেংচন আছেনে নাই? ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্রী)ঃ সেই টকাৰ চেংচন আছে।

গ্রীদোনেশ্বৰ বৰাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, গুৱাহ'টী দেভলপমেণ্ট কৰপৰেচনে লোৱা ম'টিত কিমান টকা খৰচ হৈছে আৰু বাহিৰৰ দেভলপমেণ্ট কৰপৰেচনৰ লোৱা মাটিত কিমান টকা খৰচ পৰিছে?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ সেই হিচাব মোৰ হাতত নাই।

শ্রীত্বলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে এই কথা জনাবনে যে, ২৮ লাখ টকাৰ ওপৰত যি ওপৰঞ্চি টকা মেগাজিন ডিভিজনে খৰচ কৰিছে, সেই টকাৰ চেংচন ফাইনেন্সে নিদিয়াকৈ কেনেকৈ খৰচ কৰিছে?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ সেইটো মোৰ হাতত নাই।

শ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱা: অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে টকা চেংচন হোৱাৰ কথাটো খাটাং কৰি কৈছেনে ?

ডঃা লুটফুৰ ৰহমান, (মন্ত্ৰী)ঃ এই টকা চেংচন হৈছে। গ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মাটিখিনি ট্ৰাকেৰে কঢ়িয়াই অনা হৈছে আৰু যি ঠাইৰ পৰা মাটি অনা হৈছে দেই ঠাইৰ পাহাৰীয়া মাটিৰ বন বিভাগৰ টেক্স ৰাজধানী নিৰ্মানৰ ফালৰ পৰা দিছেনে নাই চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ঠিকাদাৰ সকলক দিছে?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ মাটিৰ মূল্য ঠিকাদাৰে দিছে।

শ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱা: অধ্যক্ষ মহোদয়, ট্রাকৰ হিচাব কিয় ৰখা নহয়?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ সেইটো ৰখা নহয়।

গ্রীগিয়াছ উদ্দিন আহমেদঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, ঘনফ্ট হিচাবে মাটিৰ হিচাব কেনেকৈ কৰা হয় ?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ মই পঢ়ি দিছো।

This was the condition. Earth work in filling with earth carried by truck from outside the Municipal area including loading, unloading, stacking in measurable stocks and spreading the same after measurement including necessary carriage of earth, breaking clods, dressing, levelling etc. complete ($12\frac{1}{2}\%$ deduction in quantity will be made for shrinkage".

শ্ৰীগিয়াছ উদ্দিন আহমেদঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ প্ৰশ্ন হৈছে যে, কিমান ঘনফুটৰ মাটি অনা হৈছে আৰু দেইটোৰ হিচাব কেনেকৈ কৰিলে?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ ষ্টেক কৰা হৈছিল।

শ্রী গিয়াছ উদ্দিন আহমেদঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, শিলঙলৈ অহা যোৱা কৰোতে আনি ট্রাকেৰে মাটি অনা নিয়া কৰা দেখিছো এই ট্রাক বিলাকত যে মাটি নিয়া হয়, কি হিচাবত কৰা হয়?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ এইটো মেজাৰমেণ্টৰ দাৰা কৰা হয়।

জ্ৰীনগেন বৰুৱা : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মাটিখিনি খাল খন্দাৰ আগতেই জোখা হলনে খাল খন্দাৰ পিছতহে জোখা হল।

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) ঃ এইটো ষ্ট্ৰেক কৰা হৈছিল।

বিষয়: তিনিচুকীয়া মহকুমাৰ সদৰ কাৰ্য্যালয়

গ্ৰীমতী তৰুলতা বৰাই সুধিছে:

*৪০৫। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ঃ

- (ক) ডিব্ৰুগড় জিলাৰ তিনিচুকীয়া মহকুমাৰ সদৰ কাৰ্য্যালয়টো কেতিয়াকৈ সম্পূৰ্ণ কৰি সাজি উলিয়াৰ পৰা হব চৰকাৰে জনাবনে !
- (খ) এই কাৰ্য্যালয়টোৰ বাবে কিমান টকা মঞ্জুৰ কৰা হৈছে ? শ্ৰীপ্ৰমানন্দ গগৈ (ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছেঃ
- (ক) আৰু (খ) নতুনকৈ গঠিত হোৱা তিনিচ্কীয়া মহক্মাৰ সদৰ কাৰ্য্যালয় নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা ৰাজ্যিক অৰ্থনৈতিক অনাটনৰ বাবে লব পৰা নাই।

শ্ৰীতৰুলতা বৰাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথা জানিব বিচাৰিছো যে, এই তিনচুকীয়া মহকুমাৰ সদৰ কাৰ্য্যালয়টো নোহোৱাৰ কাৰণে ৰাইজৰ যথেষ্ট অস্ত্ৰবিধা হৈছে। সেইবাবে এই কাৰ্য্যালয়টো বনাবৰ বাবে অতি সোনকালে ইয়াৰ এটা ব্যৱস্থা লবনে ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী)ঃ অধাক্ষ মহোদয়, আৰ্থিক অনাটন আতৰিলে তাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব।

শ্রীতৰুলতা বৰাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, আর্থিক অনাটন কেতিয়া গুচিব ? শ্রীপ্রশানন্দ গগৈ (মন্ত্রী)ঃ এইটো জানিব পৰা অৱস্থা মোৰ নাই। Undisposed Starred Questions dt. 21-3-74

Re: Executive Officer of G. M.

Shrimati Renuka Devi Barkakati asked :

*406. Will the Minister, Municipal Administration be pleased to state—

- (a) Under what circumstances the Executive Officer of Gauhati Municipality was replaced by an officer of the Corporation?
- (b) Under what circumstances, the Deputy Commissioner, Kamrup was asked to take charge of Municipality office, Gauhati?
- Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Municipal Administration) replied:
- (a) With a view to acquaint the would be Municipal Corporation officials with affairs and problems of Munici-

pality and smooth merging of same with Corporation, Government decided to appoint some Government officials meant for corporation works as part-time officers of the Municipality.

(b) During the past few months, there has been no occasion to ask the Deputy Commissioner, Kamrup to take over charge of Gauhati Municipal Office.

বিষয়: ভাৰতীয় খাদ্য নিগমৰ ধান সংগ্ৰহ

জ্ঞীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই স্থবিছে ঃ

- *৪°৭। মাননীয় যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ঃ
- (ক) অসমৰ ভাৰতীয় খাদ্য নিগমে ধান সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত সম্ভোষজনক ভাৱে দায়িত্ব পালন কৰিব পৰা যে নাই তাক চৰকাৰে জানেনে?
- (খ) ভাৰতীয় খাল্প নিগমৰ লগত ৰাজ্য চৰকাৰৰ কিবা সম্পৰ্ক আৰু নিয়ন্ত্ৰণ আছেনে নাই আৰু যদি আছে কি কি ৷

শ্ৰীগজেন ভাঁতী (যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে:

- (ক) ভাৰতীয় খাদ্য নিগমৰ ধান সংগ্ৰহৰ লক্ষৰ তুলনাত এতিয়ালৈকে এই নিগমে ধান সংগ্ৰহ কৰাত যিমান সাফল্য অৰ্জন কৰিছে তালৈ চাই এই নিগমে ধান সংগ্ৰহ কৰা ক্ষেত্ৰত নিগমৰ দায়িত্ব সন্তোষজনক ভাৱে পালন কৰিব পৰা নাই বুলি বোধ নহয়।
- (খ) ভাৰতীয় খাত নিগম হৈছে অসম চৰকাৰৰ একচেতিয়া ধান সংগ্ৰহৰ এজেণ্ট আৰু সেইবাবে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে সময়ে সময়ে দিয়া হুকুম মানি চলিবলৈ বাধ্য।

বিষয় ঃ ভাত আৰু চাহৰ হোটেল

শ্রীলীলাকান্ত দাসে সুধিছে:

- #৪০৮। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনেঃ
- (ক) অসমৰ নগৰ আৰু চহৰত থকা ভাতৰ আৰু চাহৰ হোটেল সমূহৰ যাৱতীয় থাদা সম্পৰ্কত চৰকাৰে কি কি তত্ত্বাৱধান লয় ?
- (খ) হোটেল সমূহৰ যাৱতীয় খাদ্য তদাৰক আৰু পৰীক্ষা কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে কি কি আইননতে ব্যৱস্থা প্ৰযোজ্য কৰি আহিছে?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে:

(ক) মিউনিচিপালিটা বিলাকৰ তলত থকা চৰকাৰী পৌৰ স্বাস্থ্য বিষয়া সকলে নগৰ আৰু চহৰত ভাত-চাহৰ দোকান বিলাকৰ পৰিক্ষাৰ-পৰিছন্নতাৰ বিষয়ে দৃষ্টি ৰাখিব লাগে। চৰকাৰী স্বাস্থ্য বিষয়া আৰু স্বাস্থ্য ৰক্ষা পৰিদৰ্শক সকলেও নগৰ চহৰতেই হওক বা গাওঁ অঞ্চলতেই হওক তেওঁলোকৰ এলেকাত থকা ভাত-চাহৰ দোকান বিলাকৰ পৰিক্ষাৰ-পৰিছন্নতাৰ বিষয়ে চাব লাগে। আহাবৰ নমুনা লৈ বিশ্লেষণৰ কাৰণে চৰকাৰী বিশ্লেষকলৈ পঠোৱাৰ কাৰণে এই বিষয়া সকলৰ ক্ষমতা আছে।

(খ) খাদ্য সামগ্ৰী পৰীক্ষাৰ কাৰণে ১৯৫৪ চনৰ ভেঙ্গাল খাদ্য নিৰোধ আইন (কেন্দ্ৰীয়) ১৯৫৫ চনৰ ভেঙ্গাল খাদ্য নিৰোধৰ নিয়মাৱলী (কেন্দ্ৰীয়) আৰু ১৯৬° চনৰ অসম ভেঙ্গাল খাদ্য নিৰোধ নিয়মাৱলীত ব্যৱস্থা আছে।

বিষয় ঃ হোটেলৰ চাহ, মিঠাই আদিৰ দাম

ঞীলীলাকান্ত দাসে স্থিছে ঃ

#৪০৯। মাননীয় পৌৰ প্ৰশাসন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ঃ

- (ক) অসমৰ নগৰ আৰু চহৰৰ হোটেল সমূহৰ চাহ, মিঠাই, ভাত আৰু ছিট ভাড়াৰ দাম নিৰ্ণয় কৰাত চৰকাৰৰ কিবা কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা আছে নেকি?
- (খ) যদি আছে, তেন্তে সি কাৰ্য্যকৰী হৈছেনে?
- (গ) যদি নাই, তেন্তে আইন দংহতি কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা দোনকালে কৰাৰ দিহা চৰকাৰে কৰিবনে ?
- জ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি (পৌৰ প্ৰশাসন বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে:
- (क) পৌৰ সভা আইনমতে তেনে কোনো ব্যৱস্থা নাই।
- (খ) আৰু (গ) প্ৰশ্ন মুঠে।

Re: Bridge at Goalbilghat

Shri Surendra Nath Das asked:

*410 Will the Minister, P.W.D. (R.&B.) be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Plan and estimate for constructions of bridge at Goalbilghat in North Kamrup Division has already been submitted?

- (b) If so, whether it is a fact that the tender for construction of the bridge was called for twice?
- (c) If so, why the construction of the bridge has not yet started?
- (d) Whether it is a fact that Public and local representation has been submitted to Government for construction of the bridge?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D. (R.&B.) replied:

- (a)—Yes.
- (b)-No.
- (c)—Does not arise in view of (b) above.
- (d)—Yes.

Re: State Dispensary at Makhibaha

Dr. Bhumidhar Barman asked:

*411. Will the Minister, Health be pleased to state:

- (a) Whether it is a fact that the people of Makhibaha and its neighbouring villages in the Nalbari Subdivision represented to the Hon'ble Minister Health and Hon'ble Minister of the State, Health for construction of State Dispensary at Makhibaha in the Kamrup District?
- (b) If so, will the Government take necessary step for construction of the same?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied:

(a) Yes. One such public representation has been received by the Chief Minister and Minister Health for the ment of a State Dispensary in Makhibaha in Kamrup District. (b)-No.

বিষয় : লক্ষীপুৰ প্ৰাইমাৰী স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ

শ্রীছামছুল হঁকে স্বধিছে:

#8১২। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনেঃ

- (ক) গোৱালপাৰা ছিলাৰ অন্তৰ্গত লক্ষীপুৰ প্ৰাইমাৰী স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছে নে ?
- (খ) যদি কৰিছে তেনেহলে কেতিয়া উক্ত স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ কৰা হব?

গ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) আৰু (খ) লক্ষীপুৰ স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ নিৰ্মাণৰ প্ৰ'ক্কলনৰ প্ৰশাসনীয় অনুমোদন দিয়া হৈছে আৰু গড়কান্টানি বিভাগে ইয়াৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য অনতি-পলমে আৰম্ভ কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

Re: Industrial Training Institute in Kokrajhar

Shri Golak Chandra Patgiri asked:

- *413. Will the Minister, Labour be pleased to state:
- (a) The lastest position about the establishment of Industrial Training Institute in Kokrajhar?
- (b) Whether it is a fact that the site has been selected? Shri Gajen Tanti (Minister, Labour) replied:
- (a) There is no proposal for establishment of an Industrial Training Institute in Kokrajhar.
- (b) Does not arise.

13

Re: Panchayat Election

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked:

- *414. Will the Minister, Panchayat be pleased to State:
- (a) Why the date for Panchayat Election was postponed?
- (b) When the Government propose to held the election?
- (c) Whether the electoral roll of 1972 will serve the purpose or the Government propose to publish new electoral roll? Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Panchayat) replied:
- (a) Earlier the Panchayat Elections were due to be

held in the month of January, 1974. But elections had to be deferred in view of the take over of the wholesale Rice Trade and the procurement drive launched by the Co-operative Societies which are conterminus with the Gaon Panchayat areas.

- (b) The election will be held on 8th and 11th April, 1974.
- (c) The Electoral roll of 1971 has been adopted as basis, subject to revision by Panchayat Department.

Re: Direct link route from Mankachar to Fakiraganj Shri Nurul Islam asked:

*415 Will the Minister, P.W.D. be pleased to state:

- (a) Whether it is a fact that the people of Mankachar has been claiming a direct link route from Mankachar to Fakirganjghat by passing Meghalaya since the creation of Meghalaya State?
- (b) If so, the steps taken by Government in this regard? Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.) erpliec:
- (a) Except verbal discussion no other claim has been received by Government.
- (b) Government may consider if fund becomes available.

বিষয় : ডাক্তৰ নিযুক্তি

শ্ৰীমতী ভৰুলতা বৰাই সুধিছে:

*৪১৬। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনেঃ

- (ক) তিনিচুকীয়া মহকুমাৰ শদিয়া (হস্তান্তৰিত) অঞ্চলত থকা অসামৰিক চিকিৎসা-লয়খনত কেইজন ডাব্ৰুৰ নিযুক্তি দিয়া হৈছে জনাবনে ?
- (খ) এই চিকিংসালয়খনত এগৰাকী মহিলা ডাক্তৰ নিযুক্তি দিয়া হৈছিল নেকি ? শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে ঃ
- (ক) তিনচুকীয়া মহকুমাৰ শদিয়া (হস্তান্ত (ত) অঞ্চলত থকা অসামৰিক

চিকিৎ দালয়খনত তুজন ডাক্তৰ দিয়া হৈছে।

(খ) হয়। তাত এগৰাকী মহিলা ডাক্তৰ নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। তেওঁ দীঘ-লীয়া ছুটীত যোৱাত তেওঁৰ ঠাই কিছুদিন খালি হৈ আছিল। যোৱা ১৯৭০ চনৰ অক্টোবৰ মাহত অন্য এগৰাকী মহিলা ডাক্তৰ তাত নিযুক্তি দিয়া হৈছে আৰু বৰ্তমানে তেওঁ কাম কৰি আছে।

বিষয় ঃ মীন শিল্প ঃ

बीनीमा कान्छ मारम स्विष्ट :

*8১৭। মাননীয় মীন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনেঃ

- (ক) অসমৰ মাছক চৰকাৰে মীন শিল্প হিচাবে স্বীকৃতি দিছে নেকি?
- (খ) মীন পামব ব্যাপক সম্প্ৰদাৰণ আৰু শিল্পৰ ব্যাপক সম্প্ৰসাৰণ আৰু মাছৰ উৎপাদন অধিক পৰিমাণে বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে কি কি কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ?
- (গ) এই বছৰৰ পৰা নতুন আঁচনি সম্প্ৰদাৰণৰ কাৰণে শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণ বিষয়ত ব্যাপক কাৰ্য্যস্চীৰ প্ৰস্তুতি চৰকাৰে চলাইছে নেকি ! শ্ৰীউপেক্ষ দাস (মীন বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে:
- (क) মাছক মীন শিল্প হিচাবে স্থী ঃতি দিয়া হোৱা নাই।
- (খ) মীন পামৰ ব্যাপক সম্প্ৰসাৰণ আৰু মাছৰ উৎপাদন অধিক পৰিমাণে বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে ১৪ খন আঁচনি হাতত লোৱা হৈছে।
- (গ) এই বছৰৰ পৰা নতুন আঁচনি এখনৰে শিক্ষা আৰু প্ৰশিক্ষণ বিষয়ত ব্যাপক কাৰ্য্যসূচী লোৱা হৈছে।

বিষয় ঃ পৌৰ সভাৰ কাৰ্য্যবাহী বিষয়া

গ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই স্থধিছেঃ

#৪১৮। মাননীয় পৌৰ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমত কেইখন পৌৰ সভাত কাৰ্য্যবাহী বিষয়া নিযুক্তি দিয়া হৈছে?

(খ) এই বিষয়া সকলক নিযুক্তি দিয়াৰ নিয়ম কি কি আৰু কিহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এই নিযুক্তি দিয়া হয় ?

(গ) অসমৰ আটাইকেইখন পৌৰ সভাতেই এই বিষয়া নিযুক্তি দিয়াৰ বিষয়ে চৰকাবে বিবেচনা কৰিছে নেকি? জ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলি (পৌৰ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে:

- (ক) বৰ্তমান তুখন পৌৰ সভাত কাৰ্য্যবাহী বিষয়া আছে—
- (১) ডিব্ৰুগড় আৰু (২) ৰঙিয়াত।
- (খ) এওঁলোকৰ অসম পৌৰ আইনৰ (Assam Municipal Act, 1956) २৯৯ ধাৰা অনুসৰি নিযুক্তি দিয়া হৈছে।
- (গ) অসম পোৰ আইনৰ (Assam Municipal Act, 1956) ৫৩ ধাৰা অনুসৰি আটাইকেইখন পৌৰ সভাত কাৰ্য্যবাহী বিষয়া নিযুক্তি দিয়াৰ বিষয়ে পৌৰ সভা আৰু নগৰ সমিতি বিলাকলৈ বিবেচনাৰ কাৰণে লিখা হৈছিল।

SHORT NOTICE **QUESTIONS AND ANSWERS**

বিষয় ঃ খানাপাৰাৰ পশুপালন কেন্দ্ৰৰ জাৰ্চি গাই গৰু

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানী আৰু শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকীয়ে স্বধিছে: ১৬। মাননীয় মুখামন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনেঃ

- (ক) এই কথাটো সচানে যে সংক্ৰামক ৰোগ (Rinderpest) আৰম্ভ হৈ খানাপাৰাৰ পশুপালন কেন্দ্ৰত ১০৷০৷৭৪ তাং লৈকে অলপ দিনৰ ভিতৰত ১৯ জনী জাৰ্চি গাই গৰু মৰিছে?
- (খ) যদি সচা হয় এইটোও সচা নেকি যে যোৱা তিনি বছৰত এই গৰু বিলাকক কোনো Vaccination দিয়া হোৱা নাই?
- (গ) যদি দচা হয়, তেন্তে তদন্ত কৰি এই অপৰাধৰ বাবে অপৰাধীক শাস্তি कित्त १

ঞ্জীনৰং চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে:

- (ক) হয় মৰিছে কিন্তু ১৯ জনী নহয় ১১ জনীহে।
- (খ) সচা নহয়।
- (ग) खन्न चूर्छ।

প্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানী: এইযে ১১ জনীকে জাৰ্চি গাই মৰিলে, গাইকেইজনী কি বেমাৰত কিমান তাৰিখে মৰিল প্ৰীক্ষা কৰি চোৱা হৈছিল নেকি ?

গ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখামন্ত্ৰী)ঃ গৰু কেইজনী কি বেমাৰত মৰিলে সেই কথা নিৰ্ণয় কৰিবৰ কাৰণে সামগ্ৰীখিনি ৰিচাৰ্চ ষ্টেচনলৈ পঠিওৱা হৈছে।

À.

41

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ ঃ মৃত্যুৰ আগতে কি বেমাৰত ভূগিছে এই বিষয়ে কিবা পৰীক্ষা কৰা হৈছিল নেকি গ

শ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ সিংহ (মুখামন্ত্ৰী)ঃ এই কথা নিৰ্ণয় কৰিব পৰা নাই।

শ্রীমতী বেনুকাদেরী বৰকটকীঃ এই গাইকেইজনী ডাক্টৰে চাইছে আৰু কিছুদিন আগতে চিঠিৰে জনাইছিলও নিবনুৱা যুবক যি সকলক ইউনিট কৰি গাই পালিবলৈ দিয়া হৈছিল সেই গাই বিলাকক আৱশ্যকীয় আহাৰ আৰু প্রতিষেধক ব্যৱস্থা লব পৰা নাই। এই কথা সচা নে?

শ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ বিন্দাৰপেষ্ট্ৰ কাৰণে ভেকচিনেচন দিয়া হৈছে। অন্যান্য যিবিলাক কথা মাননীয় সদস্যাই জনাইছে মোৰ হাতত সেই খবৰ নাই।

শ্রীছুলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ ডাক্টৰ সকলে ঔষধ বিছৰাৰ পাচতো যোগানৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰিলে এই কথা সচা নে!

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ সেই খবৰ মোৰ হাতত নাই কিন্তু বিন্দাৰপেষ্ট্ৰৰ কাৰণে ভেকচিনেচন দিয়া হৈছে।

জ্ঞীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকীঃ এই জার্চি গাইবিলাক বাহিৰলৈ ঘাহ খাব নাযায় ঘৰৰ ভিতৰতে ঘাহ দিব লাগে। কিন্তু যি পৰিমাণৰ ঘাহ সিহতক দিব লাগে

সেই পৰিমানৰ ঘাহ নিদিয়া কাৰণে যে গৰু বিলাক ছুৰ্বল হৈ গৈছে আৰু মৃত্যু মুখত পৰিব লগা হৈছে এই কথা সচা নে ?

জ্ঞীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মৃখ মন্ত্ৰী)ঃ এই কথা সচা নহয়। যি কেইজনী গাই বৰ্ত্তমান আছে সেই বিলাকলৈ চালে বুজিব পাৰি যে আহাৰৰ কাৰণে ছুৰ্বল হোৱা নাই।

গ্ৰীআতাউৰ ৰহমানঃ খানাপাৰাত ছটা কম্পাউণ্ড আছে এটা বিশ্ববিদ্যালয় আৰু এটা বিভাগীয় কম্পাউণ্ড। গতিকে কোন কম্পাউণ্ডত এই গাইকেইজনী মৰিলে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ দিংহ (মুখামন্ত্ৰী) তেইটো খবৰ মোৰ হাতত নাই কিন্ত বিভাগীয় যেতিয়া বিভাগীয় কম্পাউণ্ডতে হব।

গ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকাঃ মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত কৈছে যে ১১ জনী গাই মৰিল।

কিন্তু কিমান দিনৰ ভিতৰত মৰিল আগৰ পৰা পৰি আছিল নেকি প্ৰথম গৰু কেইজনী পৰাৰ লগে লগে কিবা প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা লোৱা হৈছিল নেকি আৰু যদি লোৱা হৈছিল কি লোৱা হৈছিল ? প্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী)ঃ ১৯-২-৭৪ তাৰিখে এজনী জাচি গাইৰ শৰীৰৰ উত্তাপ ১০৫° ডিগ্রী ফার্মহেইড আৰু লগতে পাতল শোচ হয়। এই লক্ষন বিলাক প্রায় গো বসন্তব দৰে। বাৰ ঘন্টাৰ ভিতৰতে গাইজনীৰ মৃত্যু হয়। দেই তেতিয়াৰ পৰা ৭-৩-৭৪ তাৰিখলৈ তেনে ৫ জনী গাই এজনী চেউৰী, এটা দমৰা আৰু চাৰিটা পোৱালীৰ মৃত্যু হৈছে। এই ৰোগৰ সবীশেষ জানিবলৈ খানাপাৰা গবেষণাগাৰৰ অনুসন্ধান চলোৱা হয় আৰু তাৰ পৰা এই ৰোগ যে গো বসন্ত দেইটো এতিয়াও সঠিককৈ নির্ণয় হোৱা নাই। ইয়াৰ উপৰিও ইন্দিয়ান ভেটেৰিনাৰী বিচার্চ ইঞ্চিটিউটলৈ মৃত্যু হোৱা গৰুৰ মৰবিদ স্পেচিৰেদ ৬-৩-৭৪ তাৰিখে পঠিওৱা হৈছে এই বেমাৰটো কি নির্ণয় কৰিবৰ কাৰণে। এতিয়াও তেওঁলোকৰ পৰা এই বেমাৰ বিষয়ে জানিবলৈ অপেক্ষা কৰি থকা হৈছে। গো বসন্ত বেমাৰৰ প্রতিষেধক বেজি গোটেই পামৰ গৰু ম'হক ২৬-৬-৭৩ তাৰিখে দিয়া হৈছিল। এই গাই কেইজনীৰ দাম হিচাব কৰিলে ১১, ৮০০ তে টকা হব।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী ; এই কথা সচা নেকি যে ইয়াৰ আগতেও এই গাই বিলাকৰ ৰিন্দাৰপেষ্ট হৈছে বুলি দিক্লাৰেচন দিছিল গ

শ্ৰীশৰং চল্ৰ সিংহ (মুখ্যান্ত্ৰী)ঃ ৰিন্দাৰপেষ্ট হোৱা বুলি দিক্লাৰেচন দিয়া নাই তাৰ উপষ্কু ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

শ্ৰীজালালুদ্দিন আহমেদঃ এই ১১ জনী গাইযে মৰিলে এই বিলাকৰ নিশ্চয় পোৱালী আছে সেই পোৱালী বিলাকৰ কি ব্যৱস্থা কৰিছে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ এই খবৰ মোৰ হাতত নাই।

প্ৰীআতা টৰ ৰহমানঃ মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথাটো জনাব নেকি যে এই বেমাৰৰ কাৰণে আথুৰিক চিকিৎসা কৰিলে ভাল হব বুলি কিছুমানে মভামত দিছে? প্ৰীণৰৎ চন্দ্ৰ দিংহ (মুখামন্ত্ৰী)ঃ এই গাইবিলাক হৈছে বিদেশী গাই গতিকে তেওঁলোকে কি ঔষধ নিৰ্ণয় কৰে কোৱা টান।

Mr. Speaker: Now, next item—voting on demands for grants. Mr. Govinda Bora was speaking

Voting on Demands For Grants

জ্ঞীগোবিন্দ বৰাঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মথাউৰি বন্ধা কাম আৰম্ভ কৰা হয় বাৰিষা অহাৰ আগমুহূৰ্তত। কাৰণ টকা পাওঁতে পলম হয়।

মুখাউৰি বন্ধা কাৰণে এটা কন্চালটেটিভ কমিটি আছে। এই কমিটিৰ সভা দিল্লীৰ পৰা পুনালৈ আহে। গতিকে তেওঁলোক একেলগে বহি আলোচনা কৰি সিদ্ধান্ত লোৱাত সময় লাগে আৰু পলমো হয়। গতিকে মাৰ্চ মাহত টকা দিয়ে আৰু কাম আৰম্ভ কৰোতে বাৰিষা হয়। বাৰিষা হলে মাটি বিলাক ঢিলা হৈ থাকে কাৰণে আমাৰ মথাউৰি বেছি দিন নাযায়। গতিকে মই পৰামৰ্শ দিওঁ যে, যিটো কমিটি কৰে সেই কমিটিয়ে আলোচনা কৰি অক্টোবৰ, নৱেম্বৰ মাহৰ ভিতৰতে সিদ্ধান্ত কৰিব পাৰে তাৰ এটা ব্যৱস্থা কৰিব। ভাৰত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা যিটো টকা দিয়া হয় দেই টকাটো যাতে গোটেইটো ঠিক মতে খৰচ কবিব পাৰি তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। লগে লগে আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক এইটো অনুৰোধ কৰিছো যে, যি সকলৰ হাতত দায়িত্ব দিয়া হয় সেই সকলে যাতে ঠিক মতে কাম কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে দিহা কৰিব। তাৰ পিচত খহনীয়া প্ৰতিৰোধ কৰিবৰ কাৰণে কি উপায় আছে সেইটো উদ্ভাৱন কৰিবৰ কাৰণে মই আমাৰ চৰকাৰক টানি অনুৰোধ কৰিছোঁ। ৬০/৭০ হেজাৰ টকা খৰচ কৰি গড়াখহনীয়া প্ৰতিৰোধ কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে যদিও শাল কাঠৰ দ্বাৰা নিৰ্মাণ কৰা দেই স্পাৰ বিলাকেও কোনো স্থায়ী কাম নিদিয়ে। ভাৰ প্ৰমাণ আমি ১৯৭২ চনৰ বানপানীতে দেখিছিলো যে বানপানীয়ে সকলো বিলাক 'স্পাৰ' ভাঙি পেলালে। খহনীয়া প্ৰতিৰোধ কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিলেও তাৰ দ্বাৰা বানপানী প্ৰতি-ৰোধত যথেষ্ট কাম হব । মথাউৰি বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে, যি ঠাইত বানপানীৰ প্ৰৱলতা বেছি আৰু পানীৰ হেচা পৰে দেই বিলাক জেগাত মুখাউৰি বিলাক ভাঙি পেলায়। এই সমস্যাটো সমাধান কৰিবৰ কাৰণে ঠায়ে ঠায়ে শ্লুইচ গেট দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এইটো কৰিলে ব্যনপানীৰ প্ৰবলতাও হ্ৰাস পাব আৰু খেতিৰ পথাৰত পানীবো যোগান ধৰিব পাৰিব। লগতে অশ্ব সাৰ নিদিয়াকৈয়ে পানীৰ সাৰৰ দ্বাৰাই খেতি কৰিব পৰা যাব। আমাৰ উত্তৰ লক্ষীমপুৰ বানপানীৰ ভৰাল বুলি কলেও বেছি কোৱা নহব। এই বানপানী বিলাক নিৰাকৰণ কৰাৰ কাৰণে উপায় নাই বুলি মই নেভাবো। যি যুগত মানুহ চন্দ্ৰলৈ যাব পাৰিছে, যি যুগত মানুহে সাগৰৰ অটল গৰ্ভতো প্রবেশ কৰিব পাৰিছে তেনেকুৱা এটা বৈজ্ঞানিক যুগত অসমত এই বানপানী গতিকে বৈজ্ঞানিক প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰাৰ কোনো কাৰণ থাকিব নোৱাৰে। ভাৱে এই সমস্যা কি ভাৱে সমাধান কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব বুলি আশা কৰিছোঁ। মহোদয়, উত্তৰ লক্ষীমপুৰত ১৯৭২ চনত যিটো

বানপানী হৈছিল সেইটোৰ নিচিনা বানপানী বোলে আজি এশ বছৰেও তাত কেতিয়াও হোৱা নাছিল। সেই বানপানীত তাৰ সকলো বিলাক মথাউৰি ভাগিল। সময় মতে কাম আৰম্ভ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণেই বানপানী আহি মান্ত্ৰহক ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিছে। দেইকাৰণেই সময়ৰ কাম সময়ত লবৰ কাৰণে মই আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো। বানপানীৰ সময়ত যিবিলাক মথাউৰি ছিগিছিল আৰু যিবিলাকত ফাট মেলিছিল সেইবিলাক মেৰামতিৰ কাম ই, এণ্ড ডি, বিভাগে 'পাইলট প্ৰজেক্ট' লৈ কাম নকৰাৰ কাৰণেই মথাউৰি বিলাক ভাগে আৰু ইয়াৰ কাৰণেই আজি মোৰ সমষ্টিতে প্ৰায় ছহেজাৰ মান পৰিয়াল বিপদৰ সন্মুখীন হৈ আছে। গতিকে বানপানীয়ে মথাউৰিত যিবিলাক 'ব্ৰিছৰ' সৃষ্টি কৰিছিল দেইবিলাক পূৰণ কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে। ধানৰ কাৰণে উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ অসমৰ ভিতৰতে নাম আছে আৰু ১৯৬৭ চনত অসমত ধান চাউলৰ অভাৱ হওঁতে এই লক্ষীমপুৰৰ পৰাই ধান চাউল আনি অসমৰ বাকী বিলাক জেগাৰ মানুহক খুৱাইছিল। গতিকে 'ৰাইছ গ্ৰয়িং এৰিয়া' বুলিও এই উত্তৰ লক্ষীমপুৰত যাতে বানপানী প্ৰতিৰোধৰ প্ৰতি চৰকাৰে তীক্ষ দৃষ্টিপাত কৰে তাকে কামনা কৰি মই কৰ্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধিতা কৰি বহিলো।

শ্রীলীলাকান্ত দাসঃ মহোদয়, শ্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ দেরে মভ্ কৰা গ্রাণ্ট নং ৮৫, ৮৬, আৰু ১০৭ আৰু ১০৮ৰ ক্ষেত্ৰত মই কেইআয়াৰমান কথা কবলৈ আগবাঢ়িছো। এই দন্দৰ্ভত কেইবান্ধনো মাননীয় সদদ্যই অসমত বানপানীৰ কথাটো উত্থাপন কৰিছে। বানপানীৰ সমস্যাটো অসমত দাঁটকৈয়ে এটা বিৰাট দমস্যা হৈ পৰিছে। এই সমস্যাটো আমি সমাধান কৰিব নোৱাৰিলে আমাৰ দেশৰ অর্থনৈতিক দিশত আমি কেতিয়াও স্বাৱলম্বী হব নোৱাৰিম। দেইকাৰণে মহোদয়, মই কব খুজিছো যে আমাৰ ৰাজ্যখন কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত স্বাৱলম্বী অৱস্থালৈ অহাৰ কাৰণে বানপানী সমস্যাটো সমাধান কৰাত আমি যথেষ্ঠ গুৰুত্ব দিব লাগিব। ইয়াৰ কাৰণে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ বানপানী সমস্যাটো সম্পূৰ্ণভাৱে সমাধান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আমি কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা হাত্ত লব লাগিব। আদি আমাৰ কেইবাজনো মাননীয় সদদ্যই লক্ষ্মীমপুৰ জিলাৰ বানপানী অৱস্থাটোৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৬৮ চনত উত্তৰ লক্ষ্মীমপুৰত হোৱা বানপানীত ৬৮ জন মানুহ মৰিল।

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

Re: Enchroachment at Rajgarh

Shri Gaurisankar Bhattacharyya asked:

- 45. Will the Minister, Revenue be pleased to state:
- (a) Whether Government is aware that many enchroachers have been occupying parts of the "Rajgarh" at Gauhati?
- (b) If so, whether it is also a fact that a big two storyed R. C. C. Building has recently been constructed enchroaching? upon the road side land and a part of the said "Rajgarh" near the Satsangh Ashram?
- (c) If so, whether it is also a fact that the Government has hired the said R. C. C. Building built partly by enchroachment on the Rajgarh for the purpose of a departmental office of the Government?
- (d) If so, the steps taken by Government in this regard? Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) Replied:
- (a) Yes.
- (b) Yes.
- (c) Yes.
- (d) An Enquiry Committee has been constituted by Government to enquire and report about all enchroachment cases within greater Gauhati. This case will also be included in the enquiry report and necessary action will be taken by Government on receipt of the report.

বিষয় ঃ দৈয়াং নৈৰ ওপৰত অস্থায়ী দলং

গ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাই স্থধিছে:

৪৬। মাননীয় গড়কাপ্টানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্ত্ৰগ্ৰহ কৰি জনাবনে—
(ক) গোলাঘাট মহকুমাৰ অন্তৰ্গত দৈয়াং নৈৰ জামুগুৰিত ধোন্দাচাম আলিৰ ওপৰত প্ৰতি বছৰে অস্থায়ীকৈ জাৰকালি এখন দলং দি থকা হয় এই কথা সঁচানে?

- (খ) যদি সঁচা হয় এই দলং খনৰ নিৰ্মাণ খৰচ বছৰি কিমান হয় ?
- (গ) এই দৈয়াং নৈৰ ওপৰত এখন স্থায়ী পকা দলং নিৰ্মাণ কৰিবৰ কাৰণে প্ৰশ্ন কৰ্তাই অনেকবাৰ বিধান সভাত প্ৰশ্ন, বক্তৃতা, কৰ্তন প্ৰস্তাৱ আদিৰ মাধ্যমেৰে চৰকাৰক অৱগত কৰাই আহিছে সঁচানে?
- (ঘ) যদি দঁচা হয় এই দলংখন নিৰ্মাণ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণ কি
- (ঙ) উক্ত দলংখন স্থায়ীকৈ নিৰ্মাণ কৰিবলৈ হলে মুঠতে কিমান খৰচ হব ?
- (চ) দৈয়াং নৈৰ ওপৰত উক্ত দলংখনৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য কেতিয়া আৰম্ভ আৰু শেষ কৰাৰ কথা চৰকাৰে বিবেচনা কৰিছে ?

ড: লুটফুৰ ৰহমান (গড়কাপ্টানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (क) হয়, সঁচা।
- (খ) প্রায় ৩৮,৬০০ টকা।
- (গ) হয়, সঁচা।
- (ঘ) স্থায়ী দলং নিৰ্মাণ কৰিব নোৱাৰাৰ একমাত্ৰ কাৰণ ধনৰ অভাৱ।
- (ঙ) স্থায়ী দলং নিৰ্মাণ কৰিবলৈ হলে আনুমানিক একৈণ লাখ টকা খৰচ হব।
- (ह) कबिए ।

विषय: जन्नाग्नी बाजधानी निर्माण कार्या

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাই সুধিছে:

- ৪৭। মাননীয় গড়কাপ্টানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—
- (ক) দিশপুৰৰ অন্থায়ী ৰাজধানী নিৰ্মাণ কাৰ্য্যত ঘৰ পকা কৰা আৰু আলি, দলং, পুল, নলা, নৰ্দমা আদিত এতিয়ালৈকে কিমান লোহাৰ ৰদ আৰু লোহাৰ খুটা, মাৰলি, চটি আদি আৰু কিমান শিল, বালি, ইটা এতিয়ালৈকে খটোৱা হল।
- (খ) এই বস্তুবোৰৰ মূল্য কিমান ?
- (গ) লোহাৰ ৰদ, শিল, বালি, ইটা আদি বস্তুবোৰৰ শ্ৰেণী আৰু চাইজ কোন বিধৰ কিমান আৰু কোন বস্তুৰ কোন বিধ ?
- ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (গড়কাপ্টানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে ঃ
- (ক) অস্থায়ী ৰাজধানীত নিৰ্মাণ কাৰ্য্যত ১৯৭৪ চনৰ জান্তৱাৰীৰ শেষলৈকে নিম লিখিত বস্তু বিলাক খটোৱা হৈছে—

	(ক) (১) থকা ঘৰ সা	জোতে:			
	লোহাৰ ৰদ	•••		৪৬৬১ কুইন্টল	
	লোহাৰ খুটা	Z	•••	নাই	
				কঞ্চী আদি ব্যৱহাৰ কৰ	,
	লোহাৰ চটি চি	ছে ১৩৫৮৯	বৰ্গ মিটাৰ (৩৯৩	০৫ কুইণ্টল)	
	শিল		•••	২৯০০৬ ঘন মিটাৰ	1
,	বালি		Martin Walter	১৯৩৬৯ ঘন মিটাৰ	1
	ইটা			२०,७२,७७० है।	1
	(২) ৰাজধানীৰ ভিতৰত	ৰাস্তা, দলং	, श्रुज, नना, नर्प	মা আদি কৰোতে ঃ—	
	লোহাৰ ৰদ			৯৪৫ কুইণ্টল	ı
	লোহাৰ খুটা			নাই	l
	মাৰলি			নাই	ł
	চটি		more and the	নাই	l
	শিল শিল	11.500		২১৭৮৩ ঘন মিটাৰ	
	বালি			১০, ১৩০ ঘন মিটাৰ।	
	ইটা		A STATE OF THE PARTY OF	৫৩,৯৩,৬০ • ট	İ
			A March 700	ALL STREET	
	The second secon	धाः —		৯,৫৩,০২০ তকা ৷	
	লোহাৰ ৰদ	arrive A	AND AND A SINGLE	नारे।	
	লোগাৰ থুটা শিল	7. 15.71		ऽ१,४४,७१६ ०० हेका ।	
	বালি	12. 13	THE PERSON	८,७०,८०००० हेका।	
	টিউবুলাৰ ট্ৰাছেজ	Fried Prince		৬,৫২,৭০৪'০০ টকা।	
	हेंगे।		LLAPENS X	२२,०৯,२७१ ०० हेका ।	
	201	七色的社	THE THE PARTY		
	(গ) লোহাৰ ৰদ, শিল,	वानि हेंग	আদিৰ বিস্তৃত	वार्था :	
	লোহাৰ ৰদ—				
	(১) ১২ মিলি, মিটাৰৰ	ব্যাস—	12 12 17	२००७ क्रॅन्डेन ।	
	(২) ১০ মিলি মিটাৰৰ	ব্যাস—		৬১৫ কুইন্টল।	
	(৩) ৫/৬ মিলি মিটাৰৰ	ব্যাস—		১৪১০ কুইন্টল।	
	(৪) ১৬ মিলি মিটাৰৰ		To A Committee	১०৮১ क्टेन्डेन।	

(৫) ৭ মিলি মিটাৰৰ ব্যাস-

(৬) ২০ মিলি মিটাৰৰ ব্যাস-

(৭) ২২ মিলি মিটাৰৰ ব্যাস

७ क्रेकेन।

৯৪ কুইন্টল।

৫ कृहेचेन ।

मूर्ठ १७०७ क्रेन्टेन ।

बिन ३--

(১) ১০ চেঃ মিটাৰৰ প্ৰা ১

(২) ৬ মিলি মিটাৰৰ পৰা) ৩৮ মিলি মিটাৰ পথ্যস্ত ৩০,২৫৯ ঘন মিটাৰ।

২০,৬৩০ ঘন মিটাৰ।

मूठे ৫०,१४२ घन मिछाव

ইটা— প্ৰথম শ্ৰেণীৰ

১০ '× ৫ × ৩ '
২৫ চে: মি: × ১৩ চে: মি: × } ১,88,৩২,৭৩৩টা

(Mr. Speaker vacated and Mr. Dy. Speaker took the chair at 11 17 A.M.)

Leave new Line / com weeken

শ্ৰীলীলাকান্ত দাসঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয় বানপানীৰ অৱস্থাটো প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে নিজে চাই গৈছিল। তেখেত যোৱাৰ পিচত ডঃ কে, এল, ৰাও আহি লক্ষীমপুৰৰ বানপানীৰ সমস্যাটো চাই তেওঁ নিজে কৈছিল যে লক্ষীমপুৰৰ বানপানীৰ সমস্যাটো উপলব্ধি কৰি ইয়াৰ ব্যৱস্থা হাতত লব লাগিব।

গ্ৰীদোনেশ্বৰ বৰাঃ পূৰ্ণ পৰ্য্যায়ৰ এজনো মন্ত্ৰী নথকাকৈ বিধান সভা চলি থকা কথাটো বৰ সুন্দৰ হোৱা নাই।

শ্ৰীগোৰীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্যঃ চৰকাৰ বিধান সভাৰ প্ৰতি ইমান উদাসীন হলে আমি কাৰ আগত টোকাৰি বাম ? টোকাৰি শুনিবলৈটো কাৰোবাক লাগিব। যদি এইটোৱেই অৱস্থা হয় তেনেহলে এডৰ্জন কৰি দিয়াই ভাল।

শ্রীবিষ্ণু প্রদাদঃ বিভাগীয় মন্ত্রী আছে।

Shri Gaurisankar Bhattachajee: No, No. Government must be represented and Government can be represented only by a Cabinet Minister. So, Mr. Deputy Speaker, Sir, the House should be adjourned.

Shri Subhankar Singh: Mr. Deputy Speaker Sir, there are some matters corelated to other departments also, say, in course of my speech, I may mention about Agriculture. So the Ministers should be present. এই বিলাক কথা কো-ৰিলেটেড। সেই কাৰণে সকলো বিলাক মন্ত্ৰীয়ে এই বিলাক কথা শুনিব লাগে।

শ্ৰীলীলাকান্ত দাসঃ ১৯৭২ চনত বানপানীয়ে লক্ষীমপুৰ জিলাত বিৰাট হুৰ্যোগৰ সৃষ্টি কৰিলে। সেই বানপানীত ৫৭ জন মানুহৰ প্ৰাণ হানি হল। ১৯৭৩-৭৪ চনত হোৱা বানপানীত এই জিলাত তিনিজন লোকে প্রাণ হেৰুৱালে। লক্ষীমপুৰ জিলাৰ বানপানী সমস্যাটো কেৱল লক্ষীমপুৰ জিলাৰ সমস্যাই নহয় এইটো এটা ৰাজ্যিক সমস্যা। এই বছৰ অসম চৰকাৰে যি ১৭ লাখ কুইন্টল ধান সংগ্ৰহ কৰিছে তাৰ ভিতৰত ৪ লাখ কুইণ্টল লক্ষীমপুৰ জিলাৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিছে। লক্ষীমপুৰ জিলাত জনসংখ্যা কম কিন্তু উৎপাদন বেছি। এতিয়া লক্ষীমপুৰ জিলা যিটো অৱস্থাত আছে যদি সেই অৱস্থাতে ৰাখিবলৈ যায় তেনেহলে, অকল লক্ষীমপুৰ জিলাৰেই নহয় অসমৰ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰতো যথেষ্ট বৰঙণি যোগাব। মই কব বিচাৰিছো যে গড়ে প্ৰতি বছৰে লক্ষীমপুৰ জিলাত এক তৃতীয়াংশ ধান বানপানীয়ে নষ্ট কৰে I বাকী তিনি ভাগৰ ছই অংশ ধান লক্ষীমপুৰ জিলাৰ ৰাইজে পায়। আৰু এইখিনি ধানৰ ভিতৰতেই ৪ লাখ কুইণ্টল ধান চৰকাৰৰ পঁ, জিলৈ দিছে। যদি সম্পূৰ্ণভাৱে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিবে খেতি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়ে আৰু যদি বানপানী িয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা যায় তেনেহলে মই বিশ্বাদ কৰো যে অকল লক্ষীমপুৰ জিলাই ১০ লাখ কুইউল ধান লক্ষীমপুৰ জিলাই চৰকাৰক যোগান ধৰিবলৈ সমৰ্থ হব। ১৯৭০-৭৪ চনত এই জিলাত যি ভয়ংকৰ বানপানী হল সেই বানপানী চাই বিশেষজ্ঞ সকলে যেনে ধৰণেৰে তদন্ত কৰি গল কিন্ত বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ ক্ষেত্ৰত যেনে ধৰণৰ কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা লব লাগিছিল তেনেধৰণৰ ব্যৱস্থা আজিলৈকে লোৱা নহল। ১৯৭২-৭৩ চনত বানপানীয়ে যিবিলাক মুখাউৰিৰ ক্ষতি সাধন কৰিলে সেই বিলাক আজিলৈকে পুৰাব পৰা নাই। লক্ষীমপুৰ জिलाव बढा नमी, मिकः, निडवा, পाछ, मांत्रनगीवि, জीয়ाधन आमि नमीव ক্ষেত্ৰত যিবিলাক টকা খৰচ কৰিছে সেই বিলাক টকাৰ অপব্যয়হে হৈছে সেইবিলাক টকাৰ খৰচ কৰাৰ পৰা ৰাইজৰ কোনো কাম হোৱা নাই। যি

বিলাক টকা খৰচ কৰিছে সেই বিলাক তথ্য আদি সংগ্ৰহ নকৰাকৈ যথে মধে খৰচ কৰাৰ কাৰণেই ৰাইজৰ উপকাৰত অহা নাই। আৰু যি সময়ত টকা খৰচ কৰি কাম কৰিব লাগে সেই সময়ত কাম কৰা নহয়। লক্ষীমপুৰ জিলাত জুন জুলাই মাহতে বানপানী হয়। কিন্তু ফেব্ৰুৱাৰী মাহ পৰ্য্যন্ত বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষই বানপানীয়ে ভঙা বাট-পথ বিলাক মেৰামতি কৰিবলৈ লোৱা আমি দেখিবলৈ পোৱা নাই। এইখন জিলাত অসমৰ আন আন জিলাতকৈ আগ-তীয়াকৈ বৰষুণ হয় আৰু আটাইতকৈ বেছি বৰষুণ হয়। এই জিলাত এপ্ৰিল মাহৰ পৰাই বৰষুণ আৰ্ম্ভ হয়। কিন্তু আমি দেখিবলৈ পাইছো যে এই জিলাৰ বানপানীয়ে ছিঙা মথাউৰি বিলাক মেৰামতি কৰিবৰ কাৰণে ফেব্ৰুৱাৰী মাহলৈকে প্রাকলনেই মঞ্জুৰী হোৱা নাই। যদি এই বিলাক কাম বিভাগীয় উচ্চ প্ৰ্য্যায়ৰ মেৰপাকত পৰি কৰিবলৈ যায় তেনেহলে এই বিলাক কাম কেতিয়াও ভাল হব নোবাৰে আৰু এই দৰে কাম কৰিংলৈ গলে বানপানী কেতিয়াও প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰা নহব। ৰঙানদীয়ে যোৱা তিনি বছৰ ধৰি যি ভয়ন্তৰ অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰি আহিছে এভিয়া লক্ষীমপুৰ টাউনত বাস কৰা মানুহবিলাকৰ মনত আতংকৰ সৃষ্টি হৈছে। ১৯৭২-৭৩ চনত একেৰাহে তিনিদিন ধৰি বৰষুণ হৈছিল। সেই বৰষুণৰ পৰিমাণ আছিল ২৪ ইঞি। ২৭ জুলাই ভাৰিখে भि विक्रमें विक्रिक विक्रा विक्रमें कि कि विक्रमें कि विक्रमें विक्रमें कि वि মানুহ ত'তেই আৱদ্ধ হৈ ধাকিব লগীয়া হৈছিল। দেই কাৰণেই মই আজি অনুৰোধ কৰিছো এতিয়ালৈকে বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষই যি ধৰণেৰে লক্ষীমপুৰৰ বান প্ৰতিৰোধ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যি ধৰণেৰে অৱহেলা কৰি আহিছে ভৱিষ্যতে যাতে সেই ধৰণৰ অৱহেলা নকৰে তাৰ কাৰণে মই দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। উদাহৰণ স্বৰূপে মই কব খুক্তিছো যে মই নিৰ্বাচিত হৈ সহাৰ পিচত আমাৰ সমস্তা বিশেষকৈ তুখন নদী শিঙ্ৰা আৰু পাভত কেভিয়া মথাউৰি নিৰ্মাণ কৰিছিল সেই কথা মই নাজানো। কিন্তু আজি ১৫/২॰ বছৰৰ পিচতো সেই মথাউৰি ছটাৰ কোনো মেৰামতিৰ কাম কৰা নাই। শিঙৰা নদীৰ মথাউৰি-টোৰ একাংশ কৰিলে একাংশ নকৰাৰ ফলত যি অংশ টকা খৰচ কৰি কৰিলে তাৰ অৰ্থ কি থাকিব পাৰে ? কাৰণ মথাউৰি নকৰা অংশইদি পানী সোমাই আহি মথাউৰি থকা নথকা একে কৰি পেলায়। পাভ নদীৰ এপাৰে এটা মুথাউৰি দিলে আনটো পাৰে নিদিলে। সেই কাৰণে যিটো পাৰে দিলে সেইটো পাৰৰ মানুহ বাচি গল আৰু থিটো পাৰে মধাউৰি নিদিয়ে সেই

পাৰৰ মানুহৰ অৱস্থা নাইকিয়া হ'ল। ছুয়োপাৰে নোহোৱা হলে ভালেই আছিল তেতিয়াহলে মানুহৰ সমান তুখ হলহেতেন। এতিয়া এপাৰে আছে এপাৰে নথকাৰ কাৰণে সেই পাৰৰ জৱস্থা কি হব পাৰে ভাবি চাওকচোন। এই বিষয়ে মই বি, এফ, চিৰ চেয়াৰদেন, চেক্ৰেটাৰী, চুপাৰিনটেণ্ডিং ইঞ্জিনিয়াৰ, এক্সিকিউটিভ ইঞ্জিনিয়াৰক কোৱাৰ ওপৰিও মুখা মন্ত্ৰী, বিভাগীয় ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী সকলোকে কৈ আহিছো। কিন্তু মই অতি ছুখ পাইছো যে এই সম্পর্কত কোনো কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লোৱা নাই। এই বিষয়ে লিখিতভাৱে মই কপি দি আহিছো। বি, এফ, চিৰ চেয়াৰ্মেনলৈকে। দিছো। কিন্তু আজিলৈকে কোনো কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। এই দৰে হলে ৰাজ্যৰ বান-পানীৰ সমস্যা কেতিয়াও সমাধান কৰিব নোৱাৰিব। গতিকে মই পাভৰ বাওঁ পাৰৰ মথাউৰিটো আৰু শিঙৰাইৰ মথাউৰিটো এক্সটেইনচন কৰিবলৈ অন্থৰোধ জনালো। বিধান সভাৰ মজিয়াত মই এই কথা কৈ আহিছো, মন্ত্ৰী সকলক স্থানীয় ভাৱে কৈ আহিছো। গতিকে এইবিলাক কথাত কেশনো যদি কাৰ্য্যকৰি ব্যৱস্থা নলয় আৰু লক্ষীমপুৰ জিলাৰ বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে লক্ষীমপুৰ জিলাৰ মথাউৰি বিলাক আগতে যেনেকৈ আছিল কোৰেৰে कां ि मिट पर्व प्रभान कवि पित नार्ग।

উপাধাক্ষ মহোদয়, দেই কাৰণেই মই নিবেদন কৰিব খুজিছা যে উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ কাৰণে মথাউৰি বিলাক ৰাজ্যিক চৰকাৰে যদি বান্ধি দিয়া সম্ভৱপৰ নহয় তেনেহলে আটাইবিলাক উঠাই দি দমান কৰিব দিব লাগে। তাৰ কাৰণে যি বিকল্প ব্যৱস্থাৰ দৰকাৰ হব দেই বিকল্প ব্যৱস্থা কৰিবলৈ ৰাইজৰ প্ৰস্তুতি আছে। যিখন জিলাই অসমৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বেছি খাদ্য যোগান ধৰে সেই জিলাৰ কাৰণে যদি উপযুক্ত ধৰণে খেতিৰ ব্যৱস্থা নকৰে তেনেহলে কি হব এইটো চৰকাৰ্ৰেই দাঙ্গি বুলি মই ভাবো আৰু দেই কাৰণেই মই এইটো চৰকাৰৰ ওচবত নিবেদন কৰিব খুজিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত এটা ডাঙৰ সমস্যা হৈছে। সেই সমস্যা ঘাইকৈ হৈছে বক্ষপুত্ৰত পৰা আটাই-বিলাক নদীয়েই দক্ষিণবাহিনী আৰু অৰুণাচলৰ পৰা হিমালয়ৰ নামনিৰ পৰা ওলাই আছে। কিন্তু পাহাৰৰ পৰা আহোতে এই নদী বিলাকে বছত বালি কঢ়িয়াই আনে আৰু ফলত নদীৰ বুকু তৰাং হৈ গৈছে আৰু অলপ পানী হলেই ওফন্দি আহে আৰু বাগৰি যায়। গতিকে যাতে পাহাৰ খহি আহিব

নোৱাৰে সেই সম্পৰ্কে কালি আমাৰ মাননীয় সদস্য বৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে।
এই সম্পৰ্কত বিভাগীয় চইলকন্জাৰভেচন মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া আৰু আন মন্ত্ৰী
সকলকো স্থানীয়ভাৱে জনাইছিলো। যাতে পাহাৰৰ পৰা বালি খহাই আনিব
নোৱাৰে কেৱল পানীহে আনিব পাৰে তাৰ কাৰণে কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লবলৈ
কৈছিলো, কিন্তু এই বিষয়ত কি ব্যৱস্থা ললে আমি কব পৰা নাই।
উপাধ্যক্ষঃ আপোনাৰ সময় আদায় হল।

প্রীলীলাকান্ত দাসঃ দহ মিনিট আদায় হল আৰু অলপ সময় দিয়ক। এই-সম্পর্কে ব্যৱস্থা কার্য্যকৰীভাৱে লব লাগে আৰু এই বিলাক ঠাইত জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা যাতে কার্য্যকৰী হয় তালৈ চৰকাৰে ব্যৱস্থা লব লাগে। আজি এই বিলাক অঞ্চললৈ অৱহেলা কৰাৰ কাৰণে যিমান বিলাক জলসিঞ্চনৰ আঁচনি লৈছে সেই বিলাক কার্য্যকৰী হৈ উঠিব পৰা নাই। গতিকে মই নিবেদন কৰিব খুজিছো যে এই সংক্রান্তত আঁচনি বিলাক অনুসন্ধান কৰি কার্য্যকৰী ভাৱে হাতত লব। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই সংক্রান্তত জনাওঁ যে জলসিঞ্চন বিভাগৰ উপদেষ্টাই এইটো তদন্ত কৰিছিল আৰু তেওঁক কিছুমান আঁচনি দেখুৱাইছিলো সেই বিলাক ভাল হোৱা বুলি সম্ভোষ প্রকাশ কৰিছিল আৰু কথাটো চৰকাৰলৈ ৰেফাৰ কৰিছিল আৰু কার্য্যকৰী কৰা হোৱা নাই। মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো যাতে সেই আঁচনি বিলাক কার্য্যকৰী কৰা হোৱা নাই। মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো যাতে সেই আঁচনি বিলাক কার্য্যকৰী কৰা কার্য্যকৰী কৰিবলৈ উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্রহণ কৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মথাউৰি বিভাগৰ লগত অসমৰ মীন শিল্পৰ সম্বন্ধও প্রতঃপ্রোত। মথাউৰি কিছুমানে বহুত সংখ্যক মীন মহল বন্ধ কৰি পোলাইছে আৰু তাৰ ফলত মীন মহলৰ বিপর্যায় আনিছে, পিটনি হৈ গৈছে বহুত মীন মহল আৰু ইয়াৰ ফলত চৰকাৰী ৰাজ্যৰ এক বুজন অংশ অনাদায়ী হৈ পৰি আছে। মীন মহলদাৰ সকলে দিব পৰা নাই। এই ক্ষেত্ৰত যথাযুক্ত দৃষ্টি নিদিয়াৰ ফলতেই এনে হবলৈ পাইছে! মথাউৰি দিলে যাতে শ্লুইচ গেট আদি দিয়া হয় যাতে পানী আৰু মাছ ওলাব সোমাব পাৰে তালৈ লক্ষ্য ৰখা উচিত। এই ব্যৱস্থা নথকাৰ ফলতেই মীন মহলৰ ক্ষেত্ৰত বিপদ উপস্থিত হৈছে। বহু টকাৰ ৰাজ্য দিব পৰা নাই। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সিদিনা মীন মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এটা প্রশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে অসমত ত্রিশ হাজাৰ টন মাছ উৎপাদন হয় আৰু তাৰ পৰিৱর্তে অসমত মাছৰ প্রয়োজন হয় যাঠি হাজাৰ

টন। সাধাৰণ হিচাবত এই ত্ৰিশ হাজাৰ টনৰ দাম হয় টকা হিচাবে প্ৰায় ছয়ত্ৰিশ কোটি টকা আৰু প্ৰয়োজন হোৱা মাছৰ দাম প্ৰায় বাসত্তৰ কোটি টকা হয়গৈ। অৰ্থাৎ বাসত্তৰ কোটি টকাৰ খাদ্য বস্তু অসমত দৰকাৰ হয়। গতিকে মথাউৰি বিভাগে মথাউৰি নিৰ্মাণ কৰোতে এই মীন মহল বিলাকলৈ চাব বুলি আপোনাৰ জৰিয়তে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শেষত এটা কথা কওঁ যে আমাৰ যিবিলাক অর্থনৈতিক সমস্যা সমাজবাদী নীতিৰে সমাধান কৰিবলৈ বিচাৰিছো সেই ক্ষেত্ৰত কওঁ যে ই-এণ্ড-ডিয়েই হওক বা পি-ডব্লিউ-ডিয়েই হওক বহুত টকা খৰচ কৰিছে হয় কিন্তু তাৰ বিনিময়ত সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজে পাইছে কি । এই বিষয়ে কালি কেইগৰাকীমান সদস্যইও উল্লেখ কৰিছে । ডাঙৰ ডাঙৰ ঠিকাদাৰ সকলকহে ঠিকা দিয়া হৈছে । স্থানীয় মান্তুহ আহিছে কাম কৰিবলৈ কিন্তু তেওঁলোক বঞ্চিত হৈছে । অৱশ্যে ছুই চাৰিয়ে ছুই এটা নোপোৱাও নহয় । হেচাত পৰি নিদিয়াকৈ থকা নাই । কিন্তু পেমেন্টৰ ক্ষেত্ৰত এনেকুৱা কৰে যাতে আৰু দিতীয় বছৰলৈ ঠিকা কৰিব নোৱাৰে । লক্ষীমপুৰ জিলাৰ কেইবাটাও ই-এণ্ড-ডি ডিভিজনত দেখিছো এই ব্যৱস্থা । বর্তমান ব্যৱস্থা মতে চতুর্থ শ্রোণীৰ আৰু তৃতীয় শ্রোণীৰ সকলো কাম দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত আৰু পেমেন্ট দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত ব্যৱস্থা যাতে কৰে তাৰ কাৰণে কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লবলৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এইটো জনাওঁ যে দেশখনত স্থান্থিৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা আনিবলৈ হলে আৰু দেশখনৰ মান্তহ বিলাকে খাই বৈ জীয়াই থাকিবলৈ হলে এই বিলাক কথালৈ অধিক মনোযোগ দিব লাগিব। সেই কাৰণে এই কথা বিলাক অধিক গুৰুত্বসহকাৰে যাতে চিন্তা কৰে সেইটো নিবেদন কৰিলো। আন এটা কথা হৈছে উত্তৰ লক্ষীমপুৰ জিলাত এটাও জলসিঞ্চন ডিভিজন নাই। তেজপুৰৰ পৰা আনিলে জলসিঞ্চন কৰা নহয় গতিকে অতি সোনকালে যাতে জলসিঞ্চন ডিভিজন খোলে তাৰ কাৰণে বিভাগীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো আৰু লগতে উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ সমস্যা সমূহ সমাধান কৰিবলৈ দৰকাৰ হলে উচ্চ পৰ্য্যায়ৰ বিষয়া ৰাখি কাৰ্যাকৰী ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ওচৰত নিবেদন কৰিলো। এই বিলাক কথা ৰাজভ্ৱা সভা সমিতিয়ে প্ৰকাশ কৰা হয় আৰু ৰাজভ্ৱাভাৱে প্ৰকাশ কৰাৰ পিচত কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থাৰ কাৰণে এইটো চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰিলো। ইয়াকে কৈ কৰ্তন প্ৰস্থাৱৰ বিৰোধিতা কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্রীপ্রেমধৰ বৰা : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বান-নিয়ন্ত্রণ, ব্রহ্মপুত্র বাননিয়ন্ত্রণ আয়োগ আৰু জনসিঞ্চনৰ সন্দর্ভত উত্থাপিত প্রস্তাৱ আৰু উল্লেখিত হোৱা কর্তন প্রস্তাৱৰ সম্পূর্কত মই হুটামান প্রধামর্শ নিবেদন ক্রিব বিচাবিছো।

প্ৰকৃতিৰ লীলাভূমি ভাৰতবৰ্ষ। ইয়াৰ পৰ্বত পাহাৰ, নৈ উপনৈ, জান জুৰি সৃষ্টিৰ অৱদান আৰু সেই একে সৃষ্টিৰ অৱদান জীৱ এষ্ঠ মানব। আমি আজি এই প্ৰকৃতিৰ সৃষ্টি শ্ৰেষ্ঠ মানব হিচাবে প্ৰকৃতিৰ সৃষ্টিৰ লগত যিবিলাক আরুসঙ্গিক অৱদান আছে সেইবিলাকৰ লগত মিলি-জুলি থকাৰ ব্যৱস্থা জানি লব লাগিব। এই ব্যৱস্থা আমি নিজে কৰিব লাগিব। মহাবাছ ব্ৰহ্মপুত্ৰ অকল অসমৰে নহয়, অকল ভাৰতবৰ্ষৰেই নহয়—গোটেই বিশ্বৰ এটা সম্পদ। এই মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ লগত জড়িত জান-জুৰি নৈ-উপনৈ এহবিলাকৰ অতীত বুৰঞ্জী আৰু সৃষ্টিৰ আবাহমান কালৰ পৰা চলি থকা সৃষ্টি কৰ্তাৰ মহিমা বিস্তাৰ কৰি আছে। আজি আমি মাতুহ হিচাবে বাসকৰা এই নৈ-উপনদীৰ পাৰত সংসাৰৰ যাত্ৰী হিচাবে প্ৰকৃতিৰ লগত কেনেধৰণে মিলি-জুলি জীয়াই থাকিব লাগিব—সেই ব্যৱস্থটো নিজে ভানিব লাগিব। আজি বছতে ভাবিব আৰু ভাবিছে এই জান-জুৰি নদী উপনদীবিলাক আমাৰ সম্পদ নে আপদ। বহুত্ৰ কাৰণে ই আপদ আৰু কিছুলোকৰ কাৰণে ই সম্পদ। যেতিয়া আমি ভালদৰে বসবাস কৰিব পৰা নাই তেতিয়াই ই আপদ হৈ পৰিছে আৰু যেতিয়াই বসতিস্থাপন ভালদৰে কৰিব পাৰিছো, তেতিয়াই সম্পদ হৈ পৰিছে। কিন্ত দুৰ্ভাগ্য বশতঃ আমি এই প্ৰকৃতিৰ লগত মিলিজুলি থাকিও মুখ পোৱা নাই। আমি এই বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰক আজি ব'লিৰে ভেটা দি ৰাখিব বিচাৰিছো কিন্তু জাজি ব্ৰহ্মপুত্ৰক বালিৰে ভেটা দি ৰাখিব নোৱাৰে।

আজি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ যাওতে আমি চিন্তা কৰিব লাগিব যে এই মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰই কি কি পৰিপুষ্টি সাধন কৰিছে—ভাৰ লগত কি কি নৈ-উপনৈ জড়িত আছে। আমি যদি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ লগত জড়িত থকা এই সৰু সৰু নৈবিলাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰো—এই সৰু সৰু নদ-নদীৰ আৰু জান-জুৰীৰ বানপানীবিলাক যদি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰো তেতিয়াহলে ব্ৰহ্মপুত্ৰ আপোনা-আপুনি নিয়ন্ত্ৰণ হৈ যাব। সেই কাৰণে মই চৰকাৰক কব বিচাৰিছো আমাৰ চৰকাৰে এই বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ কথা চিন্তা নকৰি পাহাৰৰ পৰা অহা সৰু সৰু নৈ-উপনৈ বিলাকৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কথা চিন্তা কৰক।

আজি ৰাজ্যখনত বানপানীৰ সময়ত হোৱা ভলিউম অৱ ৱাটাৰ আৰু

খৰালি হোৱা পানীৰ ভলিউম অৱ ৱাটাৰ কিমান তাৰ এটা সমীক্ষা চলাব লাগে আৰু আনফালে গোটেই বছৰত এই ৩৬৫ দিনত বিভিন্ন নদ-নদীৰ ভলিউম অৱ ৰিভাৰ ৱাটাৰ আৰু ভলিউম অৱ ৰেইন ৱাটাৰ এই গোটেই-বিলাকৰ সমীক্ষা চলাব লাগে। যিবিলাক নৈত বাৰিষা পানী থাকে আৰু খৰালি শুকাই যায় সেইবিলাকৰ উৎপত্তি স্থানতে নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰক। সৰু সৰু নৈ বিলাকত ৰিজাৰ্ভয় কৰি পানী জমা কৰিব পাৰিলে তাৰ পৰা বিজুলিণক্তি উৎপাদন ক্ৰিব পাৰিব আৰু তেনেধৰণৰ আঁচনিত খৰচো কমিব। গতিকে আজি আমাৰ বৈজ্ঞানিক সকল বা ভাৰতৰ ইঞ্জিনীয়াৰসকলে এই সৰু সৰু নৈ বিলাক উংপত্তি স্থানতে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ চিষ্ণা কৰাটো প্ৰযোজন হৈ পৰিছে। ভাৰোপৰি সৰু সৰু নৈবিলাক উৎপত্তি স্থানতে নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে আমাৰ খেতি প্ৰথাৰ বিলাক্ত সলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থাও কৰিব পাৰিব। এই সৰু সৰু আঁচনিত টকাও কম পৰিব। আঁচনিবিলাক সৰু হোৱাৰ কাৰণে খৰছবিলাকো সৰু হব আৰু এই সৰু সৰু নৈ বিলাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰাত সহজো হব আৰু সৰু সৰু নৈ বিলাক নিয়ন্ত্ৰণ হলেই বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বিশালতাও কমি যাব। তেতিয়া ব্ৰহ্মপুত্ৰ আমাৰ আপদ নহৈ সম্পদ হৈ পৰিব। কিন্তু বত মান এই নৈ বিলাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰা হোৱা নাই কাৰণেই আপদ হৈ আছে বুলি মই ভাবো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে সৃষ্টিৰ আদি পাতনিৰ পৰা আমাৰ হৈ আহিছে। পলস, গছগছনি, ব্যৱদায় বাণিজ্য আদি হৈ আছে। এতিয় এই নৈ বিলাক গুচাব পাৰিব বুলি ভাবিছেনেকি ? কোনোবাই আহি ইয়াক গুচাব পাৰিবনেকি ? প্রকৃতিৰ শ্রেষ্ঠ অরদান আৰু প্রকৃতিৰ নৈ জান জুৰি সহঅবস্থান হৈ থাকিব লাগিব। আমি কৃত্রিম উপায়েৰে বা পদ্ধতিৰে প্রকৃতিৰ গাতিক বাধা দিছো তাৰ ফলত আমি কুফল ভোগ কৰিছো। অসম ৰাজ্যৰ নৈ বিলাক অসম ৰাজ্যৰ ভৌগোলিক চাৰি সীমাৰ ভিতৰত নাই। গতিকে কেইটামান বান্ধ বান্ধিলেই বানপানী নিয়ন্ত্রণ কৰিব নোৱাৰে। তাৰ কাৰণে পৰিকল্পনাৰ প্রয়োজন হৈছে। প্রাঞ্চলৰ সকলো কেইখন ৰাজ্যৰ সহযোগ প্রযোজন হব, তাৰ বাবে ইন্টিপ্রিটি প্লেন লাগিব। প্রাঞ্চলৰ ৰাজ্য কেইখনৰ সহযোগ পাইছে নে নাই কব নোৱাৰো। আমাৰ ব্রহ্মপুত্র কমিচন হোৱাৰ পিছত কেইমাইল মথাউৰি বান্ধিলে আৰু ই, এণ্ড, ডি, বিভাগে কেই মাইল মথাউৰি বান্ধিলে। বান নিয়ন্ত্রণৰ নামত ব্রহ্মপুত্র কমিচনে কিমান টকা খৰচ কৰিলে আৰু ই, এণ্ড, ডি, বিভাগে কিমান

আৰু তাৰ পৰা আমি কিমান উপকৃত হলো? এই মথাউৰি বিলাক সাজিবলৈ যাওঁতে আমাৰ বহুত মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছিল তাৰ ক্ষতিপূৰণ হিচাবে বহুত টকা দিবলৈ আছে, এই ছুখীয়া লোক সকলে যাতে সোনকালে টকাখিনি পায় তাৰ সোনকালে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই মথাউৰি আৰু নৈ বিলাকৰ মাজত এফোৰেণ্টেচনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে নহলে নৈয়ে বাবে বাবে মথাউৰি খহাই থাকে আৰু প্ৰতি বছৰে মথাউৰি স্থানান্তৰ কৰিবলগীয়া হয়। গতিকে চৰ এলেকাবিলাকত মানুহক বসবাস কৰিবলৈ নিদি এফোৰেণ্টেচনৰ ব্যৱস্থা কৰিলে আমাৰ দেশৰ বন সম্পদো বাঢ়িব আৰু গছগছনিবিলাক থাকিলে মথাউৰিৰ কাৰণেও যথেষ্ট সহায় হব। এই ব্যৱস্থা যদি কৰা হয় মই ভাবো এই সমস্যাৰ সমাধান হব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা বুজি নাপালো এই যে ইঞ্জিনীয়াৰ বিলাক আছে কিছুমান ইৰিগেচনত কিছুমান এগ্ৰিকালচাৰত কিছুমান গড়কাপ্টানি বিভাগত এই বিভাগৰ মাজত কোনো সমন্বয় নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে ক'ববাত যদি ই, এণ্ড, দি, বিভাগে এটা বাদ্ধ বাদ্ধে সেইটো কৃষি বিভাগে মেৰামতি নকৰে আৰু ব্লক বিলাকে যদি ক'ৰবাত কিবা এখন দলং দিছে তেনেহলে সেইখন বেয়া হলেও গড়কাপ্টানি বিভাগে তাক মেৰামভি নকৰে কাৰণ সেই বিভাগেহে কৰিব লাগিব। গভিকে এই যে লেক অব্ কোঅডিনেচন সমন্বয়- হীনতাৰ কাৰণে ৰাইজে কষ্ঠভোগ কৰিবলগীয়া হয়। আমি আশা কৰিছো এই বিভাগ বিলাকৰ ভিতৰত সমন্বয় ৰক্ষা কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব

মই আৰু বেছিকৈ নকওঁ আৰু কৈও লাভ নাই। ব্ৰহ্মপুত আয়োগ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নিজৰ হাতলৈ নিয়াৰ কথা কৈয়ে আছে কিন্তু সেইটো পানীৰ মিঠৈ হৈয়ে থাকিল। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লোৱা দূৰৰ কথা এতিয়া আগৰ ভঙাচিঙাখিনি মেৰামতি কৰাই টান হৈ পৰিছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ পক্ষৰ পৰা বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিব বুলি আশা কৰি কৰ্ডন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

শ্ৰীগোলক চন্দ্ৰ পাটগিৰিঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্ৰ প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধীতা কৰি মূল মঞ্জুৰীটো সমৰ্থন কৰি ছই চাহিটা প্ৰামৰ্শ আগবঢ়াব খুজিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বৰ্দ্ধিত কৃষি উৎপাদনৰ লগত জলসিঞ্চনৰ এটা বিশেষ গুৰুত্ব আছে আৰু সেই কাৰণে আজি অসম দেশৰ কাৰণে এইটো দৰকাৰী

বিষয় হৈ পৰিছে। জলসিঞ্চন নহলে খেতি নহয় আৰু খেতিৰ স্থযোগ নহলে উৎপাদন বঢ়াব নোৱাৰি। আমাৰ ভুটানৰ পাৰে পাৰে আমি দেখিছো অতি পুৰণি কালৰে পৰা কিছুমান 'উহ' মাটিৰ তলেদি আহি থাকে আৰু আমি দেখিছো তাৰ দ্বাৰা খেতিয়কে বান্ধি ৰাখি দোং আদি কৰি খেতি পথাৰত পানী যোগান ধৰে কিন্তু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এই বিলাকত যিমান দৃষ্টি দিব লাগিছিল সেইমতে দিয়া নাই। তাৰ পৰিবতে আজি চৰকাৰে বুহৎ আৰু মছলীয়া পৰিকল্পনাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। কিন্তু প্ৰকৃততে যিবিলাক ক্ষুদ্র জলসিঞ্চন বা প্রাকৃতিক জলস্ঞিন সেইবিলাকে খেতিত বেছিকৈ সহায় হয়। বিশেষকৈ গোৱালপাৰা জিলাৰ কোকৰাঝাৰ মহকুমা আৰু কামৰূপৰ উত্তৰ অঞ্চলত এনেকুৱা দোঙৰ জৰিয়তে খেতিয়কে খেতি কৰে। সেই কাৰণে চৰকাৰক মই পৰামৰ্শ দিব খুজিছো যে এই বিলাক ঠাইত ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনত বেছি গুৰুত্ব দিব লাগে। কিছুমান ঠাইত লিফট, ইৰিগেচনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে কিন্ত এনেকুৱাবিলাক ঠাইত হয়তো নৈ ভেটাদিও ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন কৰিব পাৰে। িশেষকৈ মোৰ সমষ্টিত মই দেখিবলৈ পাইছো এইক্ষেত্ৰত কোনো কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা কৰা নাই। পাথাজানি জলসিঞ্চন আঁচনি ১৯৫২ চনতে আৰম্ভ কৰা হ'ল কিন্তু আজিলৈ সেই আঁচনি কৃতকাৰ্য্য হোৱা নাই। তাৰ কাৰণে খেতিৰ মাটিও অধিগ্ৰহণ কৰা হ'ল—আৰু দোং খণ্ডা হ'ল আজিলৈ পানী নাহিল। ১৯৫২ চনৰ পৰা আজিলৈ পঁচিশ বছৰীয়া ৰূপালি জয়ন্তী পাতিৰ লগা হ'ল কিন্তু তাত পানী নোলাল। কিন্তু তাৰ পৰিবতে ৰাইজে যিবিলাক তাৰ ওচৰতে সৰু সৰু দোং কৰিছে তাৰ পৰা ভাল উপকৃত হৈছে আৰু তাৰ কাৰণে খেতিয়ক বতি আছে। লগতে আন এটা পকালাগা উত্তোলন আঁচনি, হব লাগিছিল পকালাগা নদীত কিন্তু আঁচনি আৰম্ভ কৰিলে ভুলকাডোবা নদীত। পকালাগা নদীৰ পৰা তিনি চাৰি কিলোমিটাৰ উত্তৰে। সেই আঁচনিৰ এজন অভাৰচিয়াৰে স্বাৰ্থ জড়িত ভাৱে জোখ-মাপ কৰি প্ৰকৃত আঁচনিৰ পৰা আৰু কোমাণ্ডেড্ এৰিয়াৰ চাৰি-পাঁচ কিঃ মিঃ দূৰত আৰম্ভ কৰিলে। তাৰ কাধ্যবাহী অভিযন্তা বা কোনো সম্পৰ্কীয় ওপৰৱালাও পৰীক্ষা-নিৰিক্ষা নকৰিলে। আঁচনিৰ স্থবিধা মতে যতে ততে আৰম্ভ কৰক আমাৰ আপত্তি নাই খতিয়কক পানী দিব লাগে। কিন্তু ছুৰ্ভাগ্যৰ কথা যি ঠাইত বাৰ্জ খন বহুৱাইছিল তাকো বালিৰ ওপৰত তুলি থলে। সেই বাৰ্জৰ পৰা কেনেকৈ পানী তুলিব ? পকালাগা নদীৰ আবাদী গাওঁত বাজ বহুৱা কামটো প্ৰকৃততে হব লাগিছিল তাকে নকৰি কৰিলে ভুলকাডোবা নদীত। এনেবিলাক ভুল বিভাগৰ কি

কাৰণত হবলৈ পায়।

দেইকাৰণে মই পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছোঁ যাতে এনে বিলাক কাম কৰোতে আমাৰ বিষয়া সকলে ভাল ধৰণে বিভিন্ন ঠাই বিলাক প্ৰিদৰ্শন কৰি কাম-কাজ বিলাক আৰম্ভ কৰিব লাগে। সেইদৰে কৰিলে ৰাইজেও কাম-কাজ বিলাকত আপত্তি নকৰিব কিন্তু আচলতে দেখা গ'ল যে ভালধৰণে পৰিদৰ্শন কৰি কাম আৰম্ভ নকৰাৰ কাৰণে 'বাচি' খন অচল প্ৰৱস্থাত বালিত পোত খাই পৰি আছে হয়তো বাৰিষা হলেহে বাৰ্চ খন বালিৰ পৰা উলিয়াই আনি পানীত ভহাব পৰা যাব।

মোৰ সমষ্টিতে 'লোৱাৰ তুলানী' নামৰ যিটো 'লিফট ইৰিগেশ্যন' স্কীম কৰা হৈছিল দেইটোৰ কাম কাজ বেচ ভাল ধৰণেই হৈছিল যদিও তাত পানী যোগান যি ধৰণে হব লাগিছিল সেই হিচাবে নহ'ল, ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ হ'ল আমাৰ বিভিন্ন বিভাগ বিলাকৰ মাজত কোনো ধৰণৰ সমন্বয় নাই যেন অনুমান হয়। সেই ইৰিগেশ্যনটোৰ কাষেদি যোৱা 'নেশ্যনেল হাইওৱে'টোৰ কাৰণে অস্থবিধা হৈছে তাত থকা পি' ডব্লিউ, দি, বিভাগে 'নেশ্যনেল হাইওৱে'ৰ उপৰেদিও নিবলৈ নিদিয়ে আৰু তলেদিও নিবলৈ নিদিয়ে, ফলত ছুয়োফালৰ কাষত থকা খেতি পথাৰ সমূহলৈ পানী যোগান কৰিবলৈ দিয়াত অস্ত্ৰবিধা হৈছে, এইবিলাক সমন্বয় নথকাৰ কাৰণে হৈছে। অথচ দ্ৰেইন খন্দাৰ বাবত মাটিৰ টকা অৰ্থাং 'কমপেনচেশ্যন' দিয়া হৈছে, অকল মাটিৰ কাৰণে টকা দিলেই জানো আঁচনিৰ কাম শেষ ছ'ল, পানী যদি প্ৰকৃততেই যোগান ধৰিব পৰা নাযায় তেতিয়াহলে আঁচনিৰ কাম কেনেকৈ সম্পূৰ্ণ হ'ল ? সেইকাৰণে মই পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছোঁ এই বিলাক কাম কৰোতে বিশেষকৈ জল-সিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত লোৱা আঁচনি সমূহ কি ভাবে কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা যায় তালৈ লক্ষ্য ৰাখি দেই আঁচনিবোৰৰ কাম আৰম্ভ কৰোতে প্ৰথমৰ পৰাই পৰীক্ষা-নিৰিক্ষা কৰি সকলোবিলাক কথা চিন্তা কৰিহে আৰম্ভ কৰিব লাগে। এই খিনি কথাকে প্ৰামৰ্শ হিচাবে আগবঁঢ়াই, মই বহিলো।

জ্রীজগদীশ দাসঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৮৫, ৮৬, ১০৭ আৰু ১৮৮ মঞ্জুৰীৰ দাবীত মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যি দাবীৰ উত্থাপন কৰিছে দেই দাবীৰ সমৰ্থনত আৰু এই দাবীৰ বিৰোধিতা কৰি যি কেইজন মাননীয় সদস্যই কৰ্তন প্রস্তার আনিছে সেই প্রস্তারৰ বিৰোধিতা কৰি মই ছ্যাৰ্মান কবলৈ আগবাঢ়িলো।

1

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰতি বছৰেই খৰাং বতৰ আৰু বানপানী এই ছটাৰ পৰা অসম ৰাজ্যখন নানা ধৰণৰ জটিল সমদ্যাৰ সন্মুখীন হৈ থাকিব লগীয়া হৈছে। খৰাং বতৰৰ কাৰণে লাগে অসমীয়া ছখীয়া ৰাইজক জলসিঞ্চন আৰু বানপানীৰ কাৰণে লাগে বানপানী প্ৰতিৰোধ ব্যৱস্থা। চৰকাৰে এই মঞ্জুৰীৰ কাৰণে যি টকা বিচাৰিছে সেই টকা জলসিঞ্চন আৰু বানপানী প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে বিচৰা হৈছে আৰু সেইকাৰণেই এই মঞ্জুৰীটোৰ সমৰ্থন জনাইছোঁ আৰু যি সকলে এই মঞ্জুৰীটোৰ বাবে কতনি প্ৰস্তাৱ আনিছে তেওঁলোকে ইয়াৰ আৱশ্যকতালৈ লক্ষ্য কৰি কতনি প্ৰস্তাৱ উঠাই লব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসমখন এখন কৃষি প্রধান দেশ আৰু অসম ৰাজ্যখনৰ গোটেই অৰ্থনীতিটো বিশেষকৈ ক্ষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছে ৷ এই ক্ষিৰেই উন্নতিৰ কাৰণে আজি আমি আমাৰ তুখীয়া খেতিয়ক সকলক যিমান স্থবিধা অইন ফালৰ পৰা দিব লাগিছিল দেই পৰিমাণে দিব পৰা নাই। কিন্ত এই যে প্ৰাকৃতিক ছুৰ্যোগ বিশেষকৈ খৰাং বতৰ অনাবৃষ্টি বা বেছি বৰষুণ বানপানী, এই কেইটাৰ পৰা যদি ৰক্ষা কৰিব পৰা যায় তেতিয়াহলে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ তুখীয়া খেতিয়ক সকলে কিছুপৰিমাণে খেতিৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিব পাৰিব আৰু খেতিৰ উৎপাদন বুদ্ধি হোৱাৰ লগে লগে ছুখীয়া খেতিয়ক সকলে কিছু আৰ্থিক সহায় পাব আৰু বৰ্তমান অৱস্থাত যি ধৰণে আমাৰ তুখীয়া খেতিয়ক সকলে আৰ্থিক অভাৱ-অনাটনৰ পৰা ভুগিছে সেই আধিক অভাৱ অনাটনৰ পৰা সকাহ পাব। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইৰিগেশ্যনৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যি কেইটা ব্যৱস্থা হাতত লৈছে তাৰ পৰা যে আমি স্থ-ফল পাইছোঁ সেইটো কব নোৱাৰো কিন্তু ইতিমধ্যে প্ৰতি ইঞ্চি মাটিত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব বুলি চৰকাৰে এটা আঁচনি লৈছে আৰু সেই আঁচনিৰ দাৰা জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰি খেতিয়ক ৰাইজৰ পথাৰত পানী যোগান ধৰিব বুলি কৈছে আৰু এই কাৰণে এই বছৰৰ জানুৱাৰীৰ ১ তাৰিখৰ পৰা জলদিঞ্চনৰ এটা বিভাগ সুকীয়াকৈ খোলা হৈছে আৰু জলসিঞ্চন বিভাগে তেতিয়াৰে পৰা এই জল-দিঞ্চনৰ কাম স্থকীয়াকৈ কৰিবলৈ হাতত লৈছে কিন্তু এই বিভাগে বৰ্তমান অৱস্থালৈকে কোনো কাম কৰিব পৰা নাই।

আগতে কৃষি বিভাগে আৰু 'হ-এণ্ড-দি'' বিভাগে যি জলসিঞ্চনৰ কাম কৰিছিল সেই ছটা কাম এতিয়া কেৱল জলসিঞ্চন বিভাগৰ দ্বাৰা কৰা হব। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত এতিয়া কিছুমান বেমেজালিয়ে দেখা দিব, যে কোন বিলাক কাম কৃষি বিভাগে কৰিব কিয়নো জলসিঞ্চন কৃষি বিভাগৰ এটা অভি লাগভিয়াল কাম গতিকে কৃষি বিভাগে যদি জলসিঞ্চন বিভাগে কৰিব বুলি বৈ
থাকে আনহাতেদি আকৌ জলসিঞ্চন বিভাগেও যদি কৃষি বিভাগে কৰিব বুলি
বাট চাই থাকে তেতিয়াহলে সেই বিলাক কামৰ মীমাংসা কোনেও কৰিব
নোৱাৰিব ইত্যাদি বিলাক কাৰণত এই বিভাগৰ বহুতো কাম কোনো এটা
বিভাগেই ঠিক মতে লবলৈ সামৰ্থ হোৱা নাই। কোন বিলাক কাম কাৰ
হাতলৈ যাব সেই বিষয়ে আজিলৈকে কোনো ধৰণৰ মীমাংসা নহ'ল। সেইকাৰণে মই চৰকাৰক অনুবোধ কবিছো যাতে এই ছুয়োটা বিভাগে যাৱতীয়
কাম হাতত লৈ আমাৰ ৰাজ্যৰ ছুখীয়া খেতিয়ক ৰাইজলৈ পানী যোগান ধৰাৰ
কাৰণে সোনকালে ব্যৱস্থা হাতত লব।

আৰু এটা দৰকাৰী কথা হ'ল বানপানী প্ৰতিৰোধ কৰাৰ কাৰণে যিটো 'ৰিচার্চ' দিপার্ট মেন্ট আৰু 'ইনভেষ্টিগেশ্যন' দিপার্ট মেন্ট আছে, এই ছয়োটা বিভাগৰ কি স্থকীয়া কাম আছে গতিকে এই ছয়োটা বিভাগ 'এমালগেমেট' কৰি যাতে বানপানী প্রতিৰোধৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে তাৰ দিহা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অন্ধুৰোধ জনাইছোঁ। এতিয়ালৈকে জনামতে এই ছটা বিভাগে কোনোভাল কাম কৰিব পৰা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বানপানীৰ সমস্যাটো আজি আমাৰ ৰাজ্যত এটা কেন্সাৰ বেমাৰৰ নিচিনা হৈ পৰিছে, যেনেকৈ কেন্সাৰ বেমাৰ কেতিয়াও ভাল নহয় থিক ভেনেংৰণে এই বানপানী সমস্যাটো অসমত ভাল নোহোৱা বেমাৰৰ নিচিনা হৈ পৰিছে, আজিকোপতি এই সমস্যাৰ সমাধান হোৱা নাই, প্ৰতি বছৰেই বানপানী লাগিয়েই আছে। এই বানপানীৰ গ্ৰাসত পৰা লোকৰ ভিতৰত বেচি ভাগ মান্তহ হ'ল হুখীয়া, নদীৰ পাৰত বসবাস কৰা মান্তহ যি সকল একেবাৰে হুৰ্বল শ্ৰেণীৰ মান্তহ অথবা হুৰ্বল শ্ৰেণীৰ ৰাইজ, আজি মুখ্যমন্ত্ৰী হৈছে আমাৰ ৰাইজৰ গৃহন্ত, যেনেকৈ বেমাৰ হলে গৃহন্তই বেমাৰীক ভাল কৰিবৰ কাৰণে ডাক্তৰ, টকা-পইচা বিচাৰি হুলন্তুল কৰে থিক তেনেকৈয়ে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে আমাৰ হুখীয়া ৰাইজক বানপানীৰ বেমাৰৰ পৰা বল্লা কৰিবলৈ আৰু বানপানীৰ প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰলৈ গৈছে, বিশেষজ্জৰ ওচৰলৈ গৈছে কিন্তু প্ৰকৃততে দেখা গৈছে বানপানী প্ৰতিৰোধৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে বিশেষজ্জৰ পৰা কোনো ভাল ফল পোৱা নাই আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰাও কোনো ভাল ফল পোৱা নাই আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰাও কোনো ভাল ফল পোৱা নাই অৱশ্যে এতিয়ালৈকে চৰকাৰে অৰ্থাৎ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে এই বিষয়ত যিমান খিনি চেষ্টা কৰিছে সেই খিনিৰ কাৰণে মই

गुश्रमञ्जी मरशामग्रव भानाश देलाहै।

আজি কিছুদিনৰ পৰা দেখা গৈছে বান্ধ বন্ধাৰ সম্পৰ্কত বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰা নাই। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ সম্পৰ্কত এখন বিল পাৰ্লিয়ামে'ণ্টত উত্থাপন কৰা কথা আছিল। কিন্তু আগৰ মন্ত্ৰীজন ইতিমধ্যে নাইকিয়া হোৱাত পিচৰ মন্ত্ৰী জনে এইবোৰ লব নালাগে বুলি কলে। আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে এই কথাটো ভালকৈ বুজ ই বঢ়াই কোৱাত আকৌ এই বিলখন পাৰ্লিয়ামেণ্টত উত্থাপন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছে। এতিয়াই যদি এই কামত হাত দিয়ে তেন্তে কিছু স্কাহ পোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। কিন্তু অসমৰ নিচিনা ছখীয়া ৰাজ্য এখনত তুই চাৰি কোটি টকা দিলেই বানপানী প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰে। এইখিনি টকা এপাচি শাকত এটা জালুকৰ নিচিনা হৈছে। হুই এঠাইত বান্ধ বান্ধি-লেই আমাৰ বানপানী প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এই বছৰ ডেৰ কোটি টকা বান প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে দিবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছে। আমাৰ যি বিলাক আচনি লৈছে এই টকাৰে সেই বিলাক কাম কৰিব পৰা নাযাব। আচনি বিলাকৰ কাম কৰা সম্পৰ্কত মই ছুষাৰ মান কব বিচাৰিছো। আমাৰ বান প্ৰতিৰোধ কৰাৰ কাৰণে মথাউৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে। এই কাম বিলাক যদি একচন কেলেণ্ডাৰ মতে কাম কৰে তেতিয়া আমাৰ কাম কিছু হব তাৰ প্ৰতি আমাৰ চৰকাৰে চকু দিয়া উচিত। মই পাৱিক একাউণ্টচ কমিতিৰ মেন্দাৰ আছিলো। তেতিয়া দেখিছো এঠাইত তিনি দিনৰ ভিতৰত ৫ লাখ টকা দিছে। এই টকাখিনি অযথা অপচয় হৈছে বুলি কব লাগিব। সময় মতে কাম কৰিব নোৱাৰিলে টকা দিয়াৰ কোনো অৰ্থ নাই। সেই টকা বিলাকৰ খবচ কাগজত ঠিক থাকে, বিল আদিও পেমেণ্ট হৈ যায়। গতিকে একচন কেলেণ্ডাৰ মতে কাম কৰিলে মোৰ বোধেৰে কাম হব। তাৰ পিচত মই মথা উ-ৰিত যোৱা মাটিৰ ক্ষতিপুৰণ সংক্ৰান্তত হটামান কথা কব বিচাৰিছো। হুখীয়া ৰাইজে জীৱন ৰক্ষাৰ কাৰণে বানপানী প্ৰতিৰোধৰ বাবে মাটি দিয়ে, দেই টকাটো দিওতে চৰকাৰে বহুত সময় লয়। এই গৰীব লোক সকলে যদি ক্ষতিপুৰণৰ টকাটো নাপায় তেন্তে তেওঁলোকৰ অৱস্থা কি হব পাৰে ? ইৰিগেচন বিভাগৰ ২০ লাখ টকা দিবলৈ বাকী আছে। মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো যাতে এই ক্ষতিপুৰণৰ টকাটো আমাৰ হুখীয়া লোকসকলক অতি সোনকালে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে। আমাৰ তুখীয়া ৰাইজৰ হাড় ছাল ওলাইছে। কৰো চৰকাৰে এই ক্ষতিপুৰণৰ টকা সময়মতে দিব। মই ঠিকা আদি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত লক্ষ্য কৰিছো ইঞ্জিনিয়াৰ সকলে পাৰচেণ্টেজ বেচিচত কাম বিলাকৰ

ভাগবতোৱাৰা কৰে। এই পাৰচেণ্টেজ বেচিচত কৰাৰ কাৰণে কাম বিলাক সম্পূৰ্ণ হৈ মুঠে। এই পাৰচেণ্টেজ বেচিচৰ কথাটো ঠিকাদাৰসকলে বুজি পায় মই নাপাও। এইটো যাতে নহয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তাৰ পিচত মই কও যে আমাৰ ঠিকাৰ কাম বিলাক নিবন্ধৱা সকলক দিব লাগে। নেচনেল বেংকৰ পৰা টকা পইচা দি হলেও ঠিকাৰ কাম কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে।

আমি সদায় জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাৰ কাৰণে চিঞৰ বাখৰ কৰি আছো। চেলটিউবওরেল আদিৰ কাৰণে হাহাকাৰ কবিছো। যোৱা বছৰ পানীৰ অভাবৰ কাৰণে ৰবি শস্য ভাল নহল। আমি তাৰ পৰা যি খিনি উপাৰ্জন পাব লাগিছিল সেই খিনি নাপালো। গতিকে ইৰিগেচনৰ কাৰণে গোটেই অসমৰে মাষ্টাৰ প্লেন কৰিব লাগে। প্ৰায়ৰিটি বেচিচত কাম আৰম্ভ কৰিলে আমাৰ ৰাইজ উপকৃত হব। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মোৰ সমষ্টিৰ ধিংহিলৈ খুন্দা বাজ্ধ-টোৰ কথা কব বিচাৰিছো। এই সম্পৰ্কে মাননীয় সদস্য খ্রীপিট্সিং কোৱৰ আৰু খ্রীলীলা বৰা ডাঙৰীয়াই কৈ গৈছে। মইও বছবাৰ মুখ্যমন্ত্রী আৰু ৰাজ্যিক মন্ত্রীক কৈছো ১১ কিঃ মিঃ ৰাস্তা কৰি দিম বুলি প্রতিশ্রুতি দিছে। কিন্তু আজিলৈ কাম হোৱা নাই। সেই অঞ্চলত খেতি বাতি নাই। মান্ত্রহে শেলেকু খাই জীবন যাপন কৰিব লগা হৈছে। মকোৱাৰ ভাত, কঢ়াই, মুট্ আদি খাই জীৱাই থাকিব লগা হৈছে। এই মথাউৰিটো সোনকালে কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো। নহলে আমাৰ ৰাইজৰ তুখ তুৰ্গতি নাইকিয়া হৈছে। এই খিনিকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

(Mr. Deputy Speaker vacated the Chair at 12.12 P.M. and Mr. Speaker occupied it)

শ্রীলক্ষ্মী কান্ত শইকীয়াঃ অধাক্ষ মহোদয়, কৃষি উৎপাদনৰ কাৰণে যে জলসিঞ্চনৰ অতি আৱশ্যক সেই কথা দোহাৰিবৰ আৰু আৱশ্যক নাই। জলসিঞ্চনৰ কাৰণে যে চৰকাৰে টকা খৰচ কবা নাই সেইটোও সচাঁ কথা নহয়।
কিন্তু যি ধৰণেৰে কৰিব লাগিছিল বা এই বিভাগত যি ধৰণেৰে গুৰুত্ব দিব
লাগিছিল সেই ধৰণেৰে গুৰুত্ব নিদিয়াৰ ফলত কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত জল্ফিঞ্চনৰ পৰা
আমি যি সহায় পাব লাগিছিল সেই সহায় পোৱা নহল। অসমত বৰষুণ আৰু
বানপানীৰ পানীয়েই খেতিৰ কাৰণে যথেষ্ঠ হব বুলি ভাবি জলসিঞ্চনৰ গুপৰত
প্রথম আৰু দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত গুৰুত্ব দিয়া নহল যাৰ ফলত আজি এটা

1

হাহাকাৰ অৱস্থাত উপনিত হব লগা হৈছোহক। জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত ভাল কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা নোহোৱাৰ ফলত কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আমি আগবাঢ়িব নোৱাৰিলো-ছেতেন। উদাহৰণ স্বৰূপে তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ সময়ত যমুনা আৰু শুক্লা জলসিঞ্চন আচঁনিৰ কাম হাতত লোৱা হৈছিল। যি উদ্দেশ্য লৈ যমুনা জলসিঞ্চন আচঁনিৰ কাম হাতত লোৱা হৈছিল দেই উদ্দেশ্যত উপনিত হব পৰা নহল আৰু শুক্লাৰ কানো এতিয়াও বাকী থাকিল। তাৰ পিচত জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যি ধৰণেৰে গুৰুত্ব দিছে দেই ধৰণেৰে কাম কৰিলে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত কিছু স্ববিধা হব বুলি আশা কৰিব পৰা যায়। যোৱাবাৰ মই বাজেট অধিবেশনত কৈছিলো যে জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত তিনিটা বিভাগ কৰি যিবোৰ টকা খবচ কৰা হল দেইবোৰৰ অপব্যয় হোৱাৰ বাহিৰে আন একো নহল। যিকি নহওক এই বিষয়টো সদনত কেইবাবাৰো আলোচনা হোৱাৰ পিচত আটাইকেইটা বিভাগ একত্ৰ কৰি জলসিঞ্চনৰ কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ লোৱাত আমি স্থী হৈছো। এই ক্ষেত্ৰত মই এই বিষয়টোৰ বিশ্বদ আলোচনাৰ কালত কৈছিলো যে জলসিঞ্চন বিভাগটো কৃষি মন্ত্ৰনালয়ৰ লগত জড়িত কৰি ললে বেছি ভাল হব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ যাওঁতে এটা কথা চাব লাগিব যাতে তিনিটা ধৰণেৰে জলসিঞ্চন কৰা হয় এটা হৈছে প্ৰবাহিত, দ্বিতীয় হৈছে—উত্তোলন প্ৰাৰু তৃতীয় হৈছে নলী নাদ। নলী নাদৰ যোগেদি যাতে খৰালীও পানীৰ যোগান ধৰিব পৰা যায় সেই ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু বাকী ছটা প্ৰণালীৰ ওপৰতো জেশৰ দিব লাগে। এই সদনতে এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিওঁতে মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ ক্ষেত্ত ইমান টকা কিয় খৰচ কৰা হৈছে বুলি মাননীয় সদস্য সকল আচৰিত হৈ উঠিছিল। কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদ্য়, এটা আচনিতো কৃতকাৰ্যাতা লাভ কৰিব পৰা নহল। উদাহৰণ স্বৰূপে দিমলা, লাওপানী, কুলচিগড় আদিত একো কাম নহল। ক্ষি বিভাগে বতীযামাৰী, বৰনদী আচঁনি হাতত লৈছিল, কিন্তু ভালদৰে কাম কৰিব নোৱাৰিলে। গতিকে এইবোৰ আচঁনি মতে অধিক টকা খৰচ কৰাৰ পৰিবৰ্ত্তে উত্তোলন আৰু নলী নাদেৰে খৰালী মহীয়াও পানী যোগাব পৰা লাগে। অধ্যক্ষ নহোদয়, এই কথা আৰু দোহাৰি থকাৰ প্রয়োজন নাই যে পানী যোগান ব্যৱস্থাই যে আজি কৃষকৰ আটাইতকৈ প্ৰয়োজনীয় অহা পঞ্ম প্ৰিকল্পনাত যাতে কৃষি বিভাগৰ লগত লগ একত্ৰ কৰি এই কাম কৰা হয় তাৰ বাবে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি জলসিঞ্চনৰ কথা কওঁতে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কথাও আহি পৰে। বান নিয়ন্ত্ৰণ সম্পর্কে এই সদনত কেবাদিনো আলোচনা হৈ গৈছে। বক্ষপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ সম্পর্কে আজি আৰু দোহৰাৰ প্রয়োজন নাই। মই খিনিতে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো যাতে চৰকাৰে বক্ষপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কথাটো সম্পূর্ণ ভাবে কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ ওচৰত অর্পন কৰে। এই বিষয়ে যোৱা কালি কেই-বাজনো সদস্যই পৰামর্শ আগবঢ়াইছে। আৰু এইমাত্ৰ সদনত আলোচনা হৈছে যে ব্রহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ দৰে বহুং আচঁনি এটাত কৃতবাহ্যতা লাভ কৰাটো অসমৰ পক্ষে সম্ভব নহয়। এই দায়িত্ব কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ ওচৰত গটাই দিব লাগে। নহলে অসমৰ হুর্ভাগ্য অনিবার্য্য। কিন্তু কেন্দ্রই ইয়াৰ দায়িত্ব ললে আনাৰ ইয়াৰ আগতে যিবিলাক মথাউৰীৰ বাদ্ধ অসম্পূর্ণ হৈ থাকিল সেইবোৰৰ কাম শেষ কৰিব লাগিব। নহলে আধৰুৱা মথাউৰীবোৰে অদমত তাণ্ডবলীলাৰ সৃষ্টি কৰিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ যিটো বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগ আছিল দেই বিভাগে যি ধৰণেৰে কাম কৰিব লাগিছিল দেই ধৰণেৰে কাম কৰিব পৰা নাই। ফলত নানান বেমেজালিয়ে দেখা দিছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ জড়িয়তে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যিটো বান নহয় মান নিয়ন্ত্ৰণ শাখা আছে। সেইটো যাতে অধিক কটকটীয়া কৰা হয়। ইয়াৰ লগতে মই জল-দিঞ্চন আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণৰ লগত জড়িত যি দকল বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰী আছে সেই দকলকো যাতে দুৰ্নীতি পৰায়ণ নহয় আৰু নীতিগত ভাবে দকলোবিলাক কাম কৰি যায় তাৰ বাবেও মই এই দদনতে অনুৰোধ জনাইছো। এটা কথা সভ্য যে এই বিভাগটোৰ পৰা আমি ভাল মতে কাম পাবলৈ আশা কৰিবৰ হলে এই বিভাগৰ কৰ্মচাৰী আৰু বিষয়া দকলে কৰ্মপট্টতাৰে আৰু সভতাৰে কাম কৰিব লাগিব। কাৰণ যাব ওপৰত গোটেই অদমৰে ভাগ্য জড়িত হৈ আছে সেই বিভাগৰ কৰ্মচাৰীদকল সত আৰু কৰ্মপট্ট হব লাগিব। এইখিনি পৰামৰ্শকে মই আগবঢ়াই মোৰ বক্তব্যৰ দামৰণি মাৰিছো।

শ্রীবিষ্ণু প্রদাদ (বান বিভাগৰ মন্ত্রী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, বানপানী নিয়ন্ত্রণ আৰু জলসিঞ্চনৰ শিতানত যোৱা কালি মুখ্য মন্ত্রী মহোদয়ে মঞ্জুৰী কৰাৰ সন্দর্ভত সদনৰ প্রায় ১১ জন সদস্যই ইয়াত অংশ গ্রহণ কৰি যি প্রামর্শ চৰকাৰক দিছিল তাৰ বাবে তেখেতসকলৰ শলাগ মই পোনতে লৈছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত মাননীয় সদস্য সকলে বহুপৰিমাণে গুৰুত্ব দিয়া দেখা গৈছে আৰু এই বিষয়ত চৰকাৰেও বহুখিনি কাম হাতত লৈছো।

এই বিষয়ত ৰাইজৰ যি প্ৰয়োজনীয়তা আছে সেই প্ৰয়োজনীয়তাৰ লগত খাপ খুৱাই চৰকাৰে জলসিঞ্চন সম্পর্কে বিশেষ গুৰুত্ব সহকাৰে আগবাঢ়িছে। অসমৰ ভৌগলিক সীমাৰেখাৰ ভিতৰত প্ৰায় ২০ লাখ চেক্টৰ মাটিত খেতি কৰা হয়। এই যি ২৩ লাখ হেক্টৰ খেতিৰ উপযোগী মাটি আছে দেইখিনি মাটিত পানী যোগান ধৰিবৰ কাৰণে যি অৰ্থ আমাক লাগে সেই অৰ্থ আমাৰ হাতত নাই। অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৬৯ চনলৈকে আমাৰ ৰাজ্যত যি জলসিঞ্চনৰ স্থাবিধা হৈছে এই জলসিঞ্চনৰ যোগেদি মাত্ৰ ১'৩৩ লাখ হেক্টৰ মাটিতহে পানীৰ যোগান বৰা হৈছে। আনহাতে আমাৰ ৰাজ্যখনত যি জলসিঞ্চ বিভাগ আছিল সেই বিভাগটো যেনে ধৰণেৰে কামত খটুৱাব লাগিছিল আৰু যি ধৰণেৰে আমি তাত মন দিব লাগিছিল দেই ধ্ৰণেৰে দিব পৰা নহল। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে ১৯৭০ চনলৈকে জলসিঞ্চনৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত দিয়া নাছিল। মিঃ স্পীকাৰঃ আপুনি কন্টিনিউ কৰিব।

২'৩০ লৈ মধ্যাহ্ন ভোজনৰ বাবে সভা স্থগিত থাকে।

গ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী): (মধ্যাহ্ন ভোজনৰ পাচত) অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগবেলাতে মোৰ উত্তৰ প্ৰসংগত কৈছিলো যে, জলদিঞ্চনৰ ওপৰৰ আমি যিমান গুৰুষ দিব লাগিছিল, সিমান গুৰুত্ব আমি দিব পৰা নাছিলো। ১৯৭০ চনলৈকে বান নিয়ন্ত্ৰণ আৰু জলসিঞ্চন বিভাগ এটা বিভাগতে আছিল। ১৯৭০ চনতহে বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগটো জলদিঞ্চন বিভাগৰ পৰা উলিয়াই অনা হয়। ইয়াৰোপৰি অধাক্ষ মহোদয়, ক্ষুত্ৰ জলসিঞ্চনৰ বাবে এটা বিভাগ কৃষি বিভাগৰ লগত আছিল। ৪ লাখ টকাৰ ভিতৰত যি বিলাক কাম কৰা হয়, সেই কামবিলাক কৃষি বিভাগৰ ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন এই বিভাগটোৰ যোগেদি কৰা হৈছিল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে চৰকাৰে ঘোষণা কৰিছে যে, জলসিঞ্চন বিভা-গটো পুনৰ গঠন কৰিব লাগে আৰু দেই অনুসাৰে ইতিমধ্যে জলদিঞ্চন বিভা-গৰ লগত, কৃষি বিভাগৰ লগত যিটো জলসিকন বিভাগ আছিল, সেই বিভা-গটোও একত্ৰিত কৰা হৈছে। এই পুনৰ গঠন কৰাৰ ফলত আজি আমাৰ জলসিঞ্চন বিভাগে আমাৰ প্ৰয়োজন পুৰাব পৰাকৈ যিবিলাক কাম হাতত লোৱাৰ কাৰণে প্ৰামৰ্শ দিলে, কামবিলাক আমি হাতত লব পাৰিম বুলি আশা ৰাখিছো।

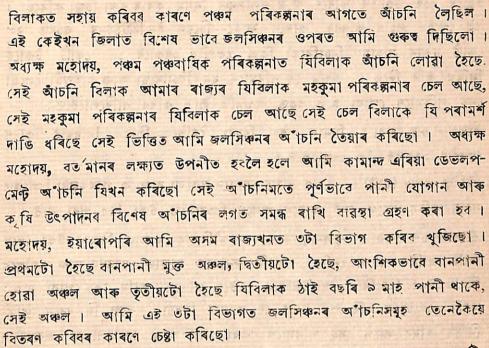
১৯৬৯ চনলৈকে আমাৰ ৰাজ্যত ১'৩০ লাখ হেক্টৰ অধ্যক্ষ মহোদয়.

মাটিত জনসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত যিবিলাক কাম ইতিমধ্যে কৰিবলৈ লোৱা হৈছে আৰু যিবিলাক কাম চলি আছে আৰু এই অসম্পূৰ্ণ আচনিবিলাক সম্পূৰ্ণ হলে আমাৰ অসমৰ চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ ভিত ৰত ২'৯০ লাখ হেক্টৰ মাটিত পানী যোগান কৰিব পৰা হব। মহোদয়, সেইটো হলে আমাৰ সম্পূৰ্ণ খেতিৰ উপযোগী যিমান মাটি আছে সেই নাটিত ১০'৬০ ভাগত পানী যোগান কৰিব পৰা হব। ইতিমধ্যে বিতৰ্ক প্ৰসংগত কেইবাগৰাকী মাননীয় সদস্যই কৈছে যে, চৰকাৰে ঘোষণা কৰিছিল যে অদমৰ খেতিয়কৰ প্ৰতি ইঞ্জি মাটিতে পানী যোগান কৰিবলৈ চৰকাৰে দিদ্বান্ত কৰিছে। সেই হিচাবে আমাৰ ৰাজ্যত আমাৰ সকলোৱে পানী পাব লাগিছিল।

শ্বাক্ষ মহোদয়, আমাৰ খেতিয়ক সকলক মাটিত পানী যোগান কৰিব খোজাভোৱেই আমাৰ লক্ষ্য। এই লক্ষ্যত উপনীত হবলৈ যিমান অৰ্থৰ প্ৰয়ো-জন সিমান অৰ্থ আমাৰ চৰকাৰৰ নাই। অধ্যক্ষ মহোদয়, এক হেকুৰ মাটিত যদি পানী যোগান কৰিব লাগে, তেতিয়া হলে ৭'২ অৰ্থাৎ ৭'৫ বিঘা মাটিত জলসিঞ্চন কৰিব লাগিব আৰু এইখিনি কৰোতে প্ৰায় ২ হাজাৰ টকা কেপিটেল কচ্ট হবগৈ। এই হিচাবে অসমত ১৫ লাখ হেকুৰ মাটিত পানী যোগান কৰিব খোজো তেতিয়া হলে প্ৰায় ৩ শ কোটি টকা আমাৰ প্ৰয়োজন।

অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই কাৰণে আমি পঞ্চম পৰিকল্পনাত আমি যিবিলাক আচনি লৈছো, সেই আচনিবিলাক আমাৰ সম্পূৰ্ণ লক্ষ্যত উপনীত হোৱাত সহায় নকৰে। মহোদয়, এগৰাকী মাননীয় সদস্যই উল্থে কৰিছে যে, আমাৰ লক্ষ্য কি? মহোদয়, এই পঞ্চম পৰিকল্পনাত যিবিলাক আচনি লৈছে সেই আচনি বিলাক সম্পূৰ্ণ হলে ৫'১৪ লাখ হেক্টৰ মাটিত পানী যোগান কৰিব পৰা হব। মহোদয়, কেইগৰাকী-মান সদস্যই, শ্রীকবিৰ বায় প্রধানী, গোলোক পাটগিৰি, জগদীশ দাস এই সকল মাননীয় সদস্যই আক্ষেপ কৰিছে যে, এই জলস্ঞ্চনৰ আচনি যি ধৰণে আলোচনা হব লাগিছিল সেই ধৰণে আমাৰ আচনিবিলাক আমি আলোচনা কৰিব পৰা নাই। এই কথায়াৰ আংশিক ভাবেহে সত্য।

অধ্যক্ষ মহোদয়, পূৰ্বতে আমাৰ অসমত যিবিলাক জলসিঞ্চনৰ সাঁচনি লোৱা হৈছিল প্ৰক্তাৰ্থত সেইখিনিও হৈছিল মাত্ৰ জনদাধাৰণৰ প্ৰচেষ্টাত। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰে দৰং জিলা, কামৰূপ আৰু গোৱালপাৰা জিলাত এই পানী যোগান আঁচনি লৈছিল, এই কাৰণেই যে, এই অঞ্চলত বৰষুণৰ পানী কম হয় আৰু ইয়াৰ ওচৰত যিবিলাক পাহাৰীয়া অঞ্চলত দোং আছে সেই দোঙৰ পানী অনাৰ কাৰণে ৰাইজে কাম আৰম্ভ কৰিছে। সেই অঞ্চল

অধাক্ষ মহোদয়, জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা অধিকতৰ কৰিবৰ কাৰণে ইন ষ্টি-টিউচন অব ফাইনেঞ্চে টকা দিয়াৰ কথা আৰু দেই উদ্দেশ্য আগত ৰাখি চৰকাৰে কুজ জলসিঞ্চনত বিশেষ গুৰুত্ব দিছে। ইয়াৰ লগতে পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত আমি কিমানদূৰ আগবাঢ়িব পাৰিম আৰু কেনেকুৱা কাহ্যস্চী লবলৈ সক্ষম হব তাৰ আভাস দিব খুজিছো। ইয়াৰ আগতে বিতৰ্কত অংশ গ্ৰহণ কৰি কেইবাজনো মাননীয় সদস্য সকলে ইন্ভেষ্টিগেচন আৰু ই-এণ্ড-দিক বিশেষভাবে সমালোচনা কৰিছে। মই উত্তৰত কব খুজিছো এই হুটা বিভাগে কি ধৰণে কাম কৰিব লাগিছিল সেই ধৰণে কাম কৰিব নোৱাৰিলেও এই ছয়ো বিভাগে আমি সোনকালে কামবিলাক হাতত লোৱাত যথেষ্ট সহায় কৰিছে। আমি এতিয়া মথেষ্ট অ'াচনি লৈছো—ক্ষুত্ৰ জলসিঞ্চন অ'াচনিত ৩০ কোটি টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে আৰু সেই মতে আঁচনি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাৰ এই সকলোবিলাক অ'াচনিলৈ চাই বৃহৎ আৰু মজলীয়া জলসিঞ্চনৰ কাৰণে যিমান টকা বিচৰা হৈছিল তাৰে সাধাৰণ অঞ্চলৰ কাৰণে ১৯ কোটি আৰু পাহাৰ অঞ্চনৰ কাৰণে ২ কোটি দিছে। আমি কুড জল-সিঞ্চনৰ কাৰণে ৩০ কোটি টকা বিচাৰিছিলো আৰু অ'াচনিও প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সাধাৰণ অঞ্চনৰ কাৰণে ২৫ ৩০ কোটি আৰু পাহাৰী অঞ্চলৰ কাৰণে ১'৫০ কোটি টকা সম্প্ৰতি নিধাৰণ কৰিছে।

ইয়াৰে বৃহৎ উন্নতিৰ কাৰণে ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন নিগম কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিছো।
এই ক্ষেত্ৰত সহায় কৰিবৰ কাৰণে ফাইনেনচিয়েল ইন্ষ্টিটিউচনৰ ওচৰত ২৮
কোটি টকাৰ সাহায্য বিচাৰিছো কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ১৫ কোটি টকাহে
নিৰিখ কৰি দিছে। আমি যি পৰিমাণে ধন বিচাৰিছো আৰু কাৰ্যসূচী লৈছো
সেই পৰিমাণে পোৱা হলে বহুত অগ্ৰগতি লাভ কৰিব পাৰিলোহেতেন।

শ্রীছলাল চন্দ্র বৰুৱা ঃ যিমান পইচা বিচৰা হৈছিলে সিমান নিদিয়াৰ কাবণ কেন্দ্রীয় চৰকাৰে কি দেথুৱাইছে ?

শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী) ঃ কাৰণ ভাৰত চৰকাৰে সকলো ৰাজ্যকে পৰিকল্পনা বিলাকত সহায় কৰিব লাগে সেই কাৰণে অসমে বিচৰামতে টকা দিব পৰা নাই। শ্রীছলাল চন্দ্র বৰুৱা ঃ তুলনামূলকভাবে বাকীবিলাক ৰাজ্যত কিমান টকা দিছে আমি জানিব পাৰো নেকি গ আমি জনামতে মান্ত্রাজ্ঞ, পাঞ্জাৱ আৰু মহীশূৰে যিমান টকা বিচাৰিছে গোটেইখিনি পাইছে গতিকে আমি কিয় পোৱা নাই গ আমি এইটোকে ধৰি লম নেকি যে আমাৰ বিষয়া সকলে যি ধবণে প্রতিনিধিছ কৰিব লাগে সেই পৰিমাণে কৰা নাই আৰু তেওঁলোকৰ অবহেলাৰ কাৰণেই আমি আমাৰ প্রাপ্যৰ পৰা বঞ্জিত হৈছো গ

শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী) ঃ কেন্দ্রীয় সাহায্য আদায়ৰ ক্ষেত্রত বিশেষ জ্ঞাৰ দিয়া হৈছে আমাৰ মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে নিজে পৰিকল্পনা মন্ত্রী আৰু বিত্ত মন্ত্রীৰ লগত যোগাযোগ ৰাখিছে। আমাৰ বৰুৱা ডাঙৰীয়াই পঞ্জাব, মাজাজৰ কথা উল্লেখ কৰিছে সেইবিলাক ৰাজ্যৰ খবৰ মোৰ হাতত নাই।

আমাৰ পৰিবল্পনাৰ ধন বদ্ধিত নহয় কাৰণে প্ৰয়োজনীয় লো, চিমেণ্ট সময়মতে নাপাওঁ। অধ্যক্ষ মহোদয়, এই অ'চিনি বিলাক সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পাচত ইয়াক ৰক্ষণাবেক্ষণৰ কাৰণে সাধাৰণ বাজেটত ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সেই কাৰণে এই ভাৰ কৰতাদাৰ ওপৰত পৰে। গতিকে এই ব্যৱস্থাৰ ওৰ পেলাবৰ কাৰণে এই জলসিঞ্চনৰ দাৰা যিবিলাক খেতিয়ক প্ৰকৃততে উপকৃত হৈছে সেই সকলৰ ওপৰত কৰ লগাবলৈ বিবেচনা কৰা হৈছে। আমাৰ ৰাজ্যত ই-এও-দি এক্ট এখন আছে। নৰ্থ ইণ্ডিয়া কেনেল এও ইৰিগেচন এক্ট আৰু পশ্চিনবঙ্গ ইৰিগেচন এক্টৰ নিচিনা আমিও ইয়াব সংশোধন কৰিব লাগিব আৰু এই নতুন আইন ৰচনা কৰিবলৈ সময়ত সন্মানিত সদনৰ কাষ চাপিম। আমাৰ মাননীয় কেইবাগৰাকীও সদস্য বিশেষকৈ জ্ঞীনগেন বৰুৱা আৰু জ্ঞীগোলক পাটগিৰী ডাঙৰীয়াই কিছুমান অ'চিনিৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। সেইবিলাক

. 1

আঁচনিৰ পৰা যি ধৰণে কাম আদায় কৰিব লাগিছিল সেই ধৰণে কৰিব পৰা নাই। এই কথা সত্য যে এই আঁচনিবিলাক অকৃতকাৰ্য্য হৈ পৰি আছে। শ্ৰীনগেন বৰুৱাঃ মই মোৰ বক্তৃতা প্ৰসঙ্গত কাকদোঙাৰ তুৰ্নীতিৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা হৈছিল, সেই বিষয়ে মই পৰিক্ষাৰ হব বিচাৰিছো।

শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী)ঃ মই তালৈ পিচত আহিম।

গ্রীছুলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ মই এটা স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছো। মন্ত্রী মহোদয়ে ভালেই ভাষণ দিছে কিন্তু আমি গাওঁলীয়া মানুহ হেক্টৰ চেক্টৰ চিনি নাপাওঁ। আমি যোৱাবাৰ বিধান সভাতো ঢকা দিছিলো এই টকা-পইচাবিলাক কেনেকৈ ব্যৱহাৰ হৈছে আমাক জনাব লাগে আৰু যিবিলাক আঁচনি লোৱাৰ কথা কৈছে সেই বিলাক কি অৱস্থাত আছে?

শ্রীবিষ্ণু প্রদাদ (মন্ত্রী)ঃ গোটেই আঁচনি বিলাক কলে যথেষ্ট সময় লাগিব। বৰুৱা ড ঙৰীয়াই হেক্টৰ বৃদ্ধি নাপাওঁ বৃলি কৈছে, ১ হেক্টৰত ৭ ৫ বিঘা থাকে। শ্রীফুলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ নই দেইটো বিচৰা নাই। মই বিচাৰিছো গোৱালপাৰা জিলাত বা শিৱদাগৰ জিলাত ক'ত ক'ত আঁচনি লৈছে দেইটোহে বিচাৰিছো। শ্রীবিষ্ণু প্রদাদ (মন্ত্রী)ঃ বৰুৱা ডাঙৰীয়াই বিচৰামতে কোন কোন জিলাত কিমান আছে কৈ দিছো—ডিক্রগড় মহকুমাত এটা, যোৰহাটত এটা, নগাওঁত মাইনৰ পাচ মেজৰ এক, তেজপুৰত ১৬, মঙ্গলদৈত ১২, গুৱাহাটীত ১২, বৰপেটাত ও, কোকৰাঝাৰত ৯, গোৱালপাৰাত ৬, মিকিৰ পাহাৰত ২ আৰু উত্তৰ কাছাৰত ১ বাকী লক্ষীমপুৰ আৰু কাছাৰত নাই।

গ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানীঃ ধুবুৰীত আছেনে নাই।

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী)ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গোৱালপাৰাতে। আছে আৰু ধুবুৰীতো আছে।

শ্রীনেগেন বৰুৱাঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যোৰহাটৰ নামটোও কব লাগে।
শ্রীগোলক চন্দ্র ৰাজবংশী (ডেঃ স্পীকাৰ)ঃ আপোনি যোৰহাটৰ নামটো কওঁক।
শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী)ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই ইতিমধ্যেই এইখিনি সম্পূর্ণৰূপে
কৈছো। কামৰূপ জিলাত এগ্রিকালচাৰেল ইৰিগেচনৰ যোগেদি ৩০ টা কৰা
হৈছে। তাৰে পাঁচটা 'প্রগ্রেছ' হৈ আছে। গোৱালপাখাত ছটা, দৰঙত এটা,
শিৱসাগৰত ছটা, ডিক্রগড়ত এটা আৰু সেইটো 'প্রগ্রেছ' হৈ আছে। লক্ষীম-পুৰত নাই। ঘূটা আঁচনি আছে যদিও কাম হোৱা নাই। কাছাৰত ৩০ টাব

ভিতৰত ছটা প্ৰগ্ৰেছ হৈ আছে। মিকিৰ পাহাৰত ৭ টা কিন্তু প্ৰগ্ৰেছ নাই। নৰ্থ কাছাৰ হিল্চত ছটা আৰু এইটো প্ৰগ্ৰেছ হৈ আছে।

শ্রীনগেন বৰুৱা ঃ শিৱসাগৰত যিটো কথা কৈছে সেই জেগা কেইখনৰ নাম কি কি ?
শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী) ঃ যোৰহাট ইৰিগেচন ডিভিজনৰ তলত দিছাং, সাপেখাটি
মৌজাৰ 'লিফট ইৰিগেচন' আঁচনি, দিখৌ, জকাই ছোক—দিপ্ টিউব ওৱেল
আৰু চৰাইপাথিত জলসিঞ্চন আঁচনি আছে। কলমণিত থকা তুটাৰ কাৰণে
ৰিমডেলিঙৰ কথা চিন্তা কৰা হৈছে।

শ্রীনগেন বৰুৱা: কাকচাণ্ডত ই্ৰিগেচন আঁচনিয়ে কিমান পানী যোগান ধৰিছে এইটো মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) ঃ কাকচাঙৰ কথাটো কম। উপাধাক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণ প্ৰসঙ্গত আৰু মুখ্যমন্ত্ৰীৰ বাজেট বক্তৃতা প্ৰসঙ্গত বিশেষভাবে 'ৰেম্ব টিউব ওৱেল'ৰ উল্লেখ কৰা হৈছে। এই মতে অসমত পাঁচ হেজাৰ টিউব ওৱেলৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কামপুৰত এহেজাৰ, গোৱালপাৰাত এহেজাৰ, নগাৱ^{*}ত এহেজাৰ তিনিশ, শিৱসাগৰত পাঁচশ, ডিব্ৰুগড়ত পাঁচশ, লক্ষীমপুৰত ছুশ, দৰঙত তিনিশ আৰু মিকিৰ পাহাৰত ছুণ। ইয়াৰে ৬০ টা টিউব্ ওৱেল বাদ দিয়া হৈছে। ইয়াৰোপৰি আমি আশা কৰিছোঁ যে, এপ্ৰিল মাহৰ শেষৰ ফালে অতিৰিক্ত আৰু পাঁচশ টা টিউব ওৱেল আমি বহুৱাৰ পাৰিম ৷ উপাধ্যক্ষ মহোদ্য, আমাৰ 'জিয়লজি এও মাইনিং' বিভাগৰ দ্বাৰা গ্ৰাউও ওৱাটাৰ চেল'ৰ যোগেদি 'হাইদ্ৰলিক দাতা' সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলো ৷ পাঁচহেজাৰ পাঁচশ টকা ন পইচা 'টিউব ওৱেল'ৰ কাৰণে আৰু চাৰি হেজাৰ নশ টকা 'পাম্পটো'ৰ কাৰণে খৰচ হৈছে। কৃষক সকলক এই কামত সহায় কৰিবৰ কাৰণে এহেজাৰ টকাকৈ 'চাব, চিদি' দিয়া হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত ইউ-বি-আই আৰু 'ইউ, চি, বি'এ যথেপ্ত সহায় কৰিছে। মাননীয় সদস্য শ্রীনগেন বৰুৱা ডাঙৰীয়াই কোৱা কথাটো সন্দৰ্ভত মই কওঁ যে, তাৰ কাৰণে ৬৩ লাখ টকা খৰচ কৰা হৈছিল। কিন্ত খৰচ হিচাবে গোট বিলাক নেজানো। বিভাগীয় হিচাব মতে মুঠ চাৰি লাখ টকাৰ আছিল কিন্তু পিছত দেখা গল যে, ১১ লাখ, ৭৪ হেজাৰ ২৬১ টকা খৰচ হল। কাকচাং জলসিঞ্চনৰ যিটো বিজুতিৰ কথা কোৱা হৈছে— এইটো মই সঁচা বুলিয়েই কৈছোঁ। সেইকাৰণেই 'চেন্ট্রেল কুৱালিটি কণ্ট্রল'ৰ চুপাৰিন্টেণ্ডিং ইঞ্জিনীয়াৰ'ক এইটো ভদন্ত কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। ৰিপট' চাব্মিট কৰিলেই তেখেতসকলৰ প্ৰামৰ্শ লৈ সেইমতে কাম কৰিবলৈ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

পানীও দিব পৰা নহল কিয়?

গ্রীনগেন বৰুৱাঃ ১৪ লাখ টকা খৰছ কৰি কিমান ঠাইত পানী দিয়া হৈছে ? ন্ত্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী)ঃ এই বিষয়ে মই কৈছোৱেই। বাজেটত ৰিমডেলিঙ'ৰ •কথা কোৱা হৈছে। নিয়মমতে 'কমাণ্ডিং এৰিয়া' আছিল তিনি লাখ হেক্টৰ আৰু ইয়াকো আকৌ ৰিমডেলিঙ'ৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কিন্তু কাক-চাঙত এটা টিলাৰ কাৰণে প্ৰজেক্টটোৰ 'ষ্ট্ৰাকচাৰ' ভাঙি পৰে। শ্রীনগেন বৰুৱাঃ বাৰে বাৰে এই বিষয়ে কোৱা হৈছে। কিন্তু সেই খৰছৰ বিনিময়ত কিমান মাটিত পানীযোগান ধৰিব পৰা হ'ল ? দ্বিতীয়তে, এইটো ভাঙি পৰাৰ কাৰণে কোন জগৰীয়া আৰু কিমান মাটিত পানী দিয়া হৈছে। ত্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী): নতুনকৈ সজাব থুজিছো যে, পানী দিয়াৰ প্রশ্নটো মুঠে। জ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৪ লাখ টকাৰ বিনিময়ত এটোপা

গ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী)ঃ সেইকাৰণেইটো ভদন্ত কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাঃ এইটো ডাঙৰ টিলানে পাহাৰ ? প্ৰজেক্টো ইয়াৰ ওপৰেদি যাবনে, তলেদি যাব, নে কাষেদি যাব বা পাহাৰফালি তাৰ মাজেদি যাব? জীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী): উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই টিলাটো প্রায় ৪৫ ফুট মান ওখ হব। তাৰ পিছত আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীপ্ৰধানী ডাঙৰীয়াই ধুবৰীত অন্যায় কৰা হৈছে বুলি কৈছে। এই প্ৰসঙ্গত মই কওঁ যে, ১৯৬৮-৬৯ চনত ২৬টা আঁচনি লোৱা হৈছে আৰু চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত গোৱালপাৰাত নটা আঁচনি লোৱা হৈছে। তাৰ ভিতৰত ধুব্ৰীতে ছটা।

মাননীয় সদস্য প্ৰীলীলাকান্ত দাস ডাঙৰীয়াই লক্ষীমপুৰ জিলাক অৱহেলা কৰি অহা হৈছে বুলি অভিযোগ কৰিছে। কিন্তু সেই অভিযোগ দঁচা নহয়। এইটো কথা সঁচা যে লক্ষীমপুৰ জিলাত এতিয়ালৈকে জলসিঞ্চনৰ আঁচনি লব পৰা নাই যিবিলাক অঞ্চলত বিশেষভাৱে বৰষুণ হয়, যিবিলাক অঞ্চলত বান-পানী হয় সেইবিলাক অঞ্চলত জলসিঞ্চনৰ আঁচনি তেনেকৈ লোৱা নাই। কাৰণ তাত জলসিঞ্চনৰ আঁচনি ললেই সেইবিলাকত কৃতকাহ্যতা লাভ কৰিব পৰা নহব । তাৰ নৈ বিলাক খৰস্ৰোতা হোৱাৰ কাৰণে তাত যিবিলাক ষ্ট্ৰাকচাৰ কৰা হব সেইবিলাক ভাঙি যোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। আনবিলাক নৈত ফেনে ধৰণেৰে ষ্ট্ৰাকচাৰ বান্ধিব পৰা হয় সেই ধৰণেৰে লক্ষীমপুৰৰ নৈত ষ্ট্ৰাকচাৰ ৰাখিব পৰা নহব। সেই কাৰণেই লক্ষীমপুৰ জিলাত জলসিঞ্চনৰ আঁচনি লব পৰা নাই। কিন্তু ইতিমধ্যেই ঘোষণা কৰা হৈছে যে ভাত ইতিমধ্যে ২০০

বেম্ব টিউব ওৱেল কৰা হব ৷

প্রীলীলাকান্ত দাসঃ মই মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো তেখেতে কৈছে যে লক্ষীমপুৰ জিলাত জলসিঞ্চনৰ আঁচনি লবলৈ অস্ত্রবিধা আছে মই জানিব বিচাৰিছো যে এই কথাটো তেখেতে অমুসন্ধান কৰি চাইছিলনে যে এই জিলাৰ কিমান ঠাইত জলসিঞ্চনৰ আঁচনি লব পৰা হব। লগতে জানিব বিচাৰিছো যে এতিয়াও তেজপুৰ ডিভিজনৰ পৰাই লক্ষীমপুৰ জিলাৰ কাম চলাই আছে সেই কাৰণে লক্ষীমপুৰত এটা বেলেগ ডিভিজন কৰাৰ কথা চিম্ভা কৰিছেনে: প্রীবিষ্ণু প্রদাদ (মন্ত্রী)ঃ মই আগতেই কৈ আহিছো যে জলসিঞ্চন বিভাগটো পুনৰ গঠন কৰা হব। এই পুনৰগঠনত লক্ষীমপুৰ জিলাৰ কাৰণেও এটা ডিভিজন কৰাৰ কাৰণে জলসিঞ্চন বিভাগক দিয়া হৈছে।

মাননীয় সদস্য শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া ডাঙৰীয়াই এটা কথা উল্লেখ কৰিছে যে যমুনা জলসিঞ্চন আঁচনিৰ পৰা কাম হোৱা নাই। আৰু শুল্ক ৰা কোনো প্রগতি হোৱা নাই। যমুনা নৈত যিটো আঁচনি আছে সেইটো মজলীয়া ধৰণৰ আঁচনি, এই আঁচনিৰ জৰিয়তে ১ লাখ ২৫ হাজাৰ হেক্টৰ মাটিত পানী যোগান ধৰা হৈছে। শুল্কাৰ ক্ষেত্ৰত প্রগতি লাভ কৰিব নোৱাৰাৰ আচল কাৰণ হৈছে চিমেন্ট লোৰ কাৰণে আমাৰ কাম কৰাত অম্ববিধা হৈছে। এই বিলাকৰ স্থবিধা হলেই আমি যথেষ্ঠ প্রগতি লাভ কৰিব পাৰিম।

মাননীয় সদস্যদকলে বানপানী সমস্যা সম্পর্কত বান নিয়ন্ত্রণ বিভাগক সমালোচনা কৰিছে। এই ক্ষেত্রত মই কেইটামান কথা কব থুজিছো। বানপানীর
সমস্যাটো যে অসমৰ এটা ডাঙৰ সমস্যা সেই কথা মাননীয় সদস্যসকলে
ভাষণ প্রসংগত উল্লেখ কৰিছে। আৰু তাৰ লগে লগে প্রবলভাৱে বছৰি
বছৰি গৰাখহনীয়াও হৈ আছে। গৰাখহনীয়া সমস্যাই এতিয়া ভটিল ৰূপ
ধাৰণ কৰিছে নদীৰ তলিভাগ উঠি অহাৰ কাৰণেই আমাৰ আন এটা সমস্যা
হৈছে। ডিব্রুগড়ৰ ওচৰত ব্রহ্মপুত্রৰ তলিভাগ প্রায় তিনি নিটাৰমান উঠি
আহিছে। সমগ্র অসমৰে নদী বিলাকৰে তলিভাগ ওখ হৈ আহিছে আৰু
সেইকাৰণেই প্রতি বছৰে অসমত বানপানীয়ে ভয়ানক সমস্যাৰ স্মৃষ্টি কৰি
আহিছে। প্রতি বছৰে আমাৰ ৰাজ্যত ৮ ৪০ লাখ হেক্টৰ অঞ্চলত বানপানী
হয়। তাৰ ভিতৰত ২ ৩৪ লাখ হেক্টৰ খেতিৰ মাটি বানপানীয়ে নষ্ট কৰে।
এইটো বন্ধ কৰিব নোৱাৰিলে যে আমাৰ গোটেই ৰাজ্যৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থাত
আঘাত হানিব সেই কথা সম্পূৰ্ণ সত্য।

মাননীয় সদস্যসকলে বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰিছে যে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ

कांबल माष्ट्रांबल्लम कविव लाला। माननीय मनमा लीला ववा, व्यक्तांपियी বৰকটকী, ছুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা এই সকলে এই কথা বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰিছে। আমাৰ ৰাজ্যখনৰ কাৰণে আমি যদি মান্তাৰপ্ৰেন কৰিব নোৱাৰো তেনেহলে আমি আমাৰ ৰাজ্যখনৰ বানপানীৰ সমস্যা কেতিয়াও সমাধান কৰিব নোৱাৰিম। সেই কাৰণে আমাৰ ৰাজাত এখন মাষ্টাৰপ্লেন যুগুত কৰা হৈছে

আমাৰ ৰাজ্যৰ ১০ নৈত বেচিন ৱাইজ প্লেন তৈয়াৰ কৰা হৈছে। বিশেষকৈ পাগলাদিয়াত ডাম তৈয়াৰ কৰা হৈছে। শোৱনশিৰীটো ডান তৈয়াৰ কৰা হৈছে আৰু ডিহিঙতো ডাম তৈয়াৰ কৰা কামত প্ৰগতি লাভ কৰা হৈছে। বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ কাৰণে ৪ৰ্থ পৰিকল্পনাৰ আৰম্ভণিতে আমাৰ ৰাজ্যত ২৬°৩৭ কোটি টকা খৰচ কৰা হৈছে। ৪ৰ্থ পৰিকল্পনাত আমাৰ ৰাজ্যত বাজ্যিক পৰিকল্পনাত ১৯'৮৯ কোটি ধাৰ্য্য কৰা হৈছিল। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এই টকাৰ পৰিমাণ ১৯'৪৫ কোটি হব বুলি কৈছিল। আমি যদি ২৩'৫৩ কোটিলৈ বৃদ্ধি কৰিব পাৰো তেনেহলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে e'a কোটি টকা বৃদ্ধি হিচাবে দিব। এই টকাৰ হিচাব ধৰিলে আমা~~ৰ~~ ৰাজ্যৰ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে ৫৫'৮২ কোটি টকা ব্যয় হব । এই বিষয়ে আমি বিশেষভাৱে চিন্তা কৰিছো। ১৯৬৯ চনৰ পৰা আমাৰ ৰাজ্যত ৩১১৮ কিঃ মিঃ মুখাউৰি তৈংাৰ কৰা হৈছে আৰু দ্বেনেজ চেনেলত ৫২৫ কিঃ মিঃ ৪ৰ্থ পৰি-কল্লনাত আমি যথেষ্ট কাম হাতত লৈছিলো। মাননীয় সদস্যসকলে এটা কথা উল্লেখ কৰিছে যে বি এফ চি গঠন হোৱাৰ পিছত কিমান মধাউৰি নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। ইয়াৰ উত্তৰত মই কব খুজিছো যে স্থামাৰ ৰাজ্যত ১০০ কিঃ মিঃ নতুন বান্ধ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। ১৫টা প্ৰটেক্চনৰ কাম নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও ৰেইজিং আৰু ষ্ট্ৰেংথেনিং কৰা হৈছে আৰু ৪৬৭ কিঃ মিঃ মুখাউৰি কৰাৰ কাম হাতত লোৱা হৈছে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ সম্পৰ্কত বিশালতাৰ কথা ইতিমধ্যে মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈ গৈছে। যোৱা কালি গ্ৰীছলাল বৰুৱা ডাঙৰীয়াই দ্ৰেজাৰ হুখনৰ সম্পৰ্কত এটা কথা উল্লেখ কৰিছিল। এই দ্ৰেজাৰ ত্বখন চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে। এই কথা দঁচা যে আমি কপিলি আৰু দিচাং নামৰ ত্থন জেজাৰ চৰকাৰে লৈছে।

১৮-১-৭৪ তাৰিখে হোৱা মিটিঙত মুখামন্ত্ৰীও উপস্থিত আছিল। সেই সভাত এই বিষয়ে আলোচনা হৈছিল আৰু তাত আমি আমাৰ মত প্ৰকাশ কৰিছিলো আৰু দেইটো প্ৰভিজনেলি গ্ৰহণ কৰিছে। এই সম্পৰ্কে যি বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হব তাত যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সহায় পোৱা নহয় তেতিয়া-

of the second replace managers

হলে ই সম্ভৱ হৈ মুঠিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি বানপানী সমস্যা সম্পর্কে মাননীয় সদস্য কেইবা-গৰাকীয়েও যথেষ্ট উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিছে। আমি কি কাৰণত আগভীয়াকৈ কাম কৰিব শোৱাৰো এই কথা কেইবা গৰাকী সদসাই কৈছে। অধাক্ষ মহোদয়, চৰকাৰেও এই কথা চিন্তা কৰিছিল আৰু কাম বিলাক আগতীয়াকৈ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ কথা চিন্তা কৰা হৈছিল যদিও আমাৰ হাতত প্ৰয়োজনীয় টকা নাছিল সেই কাৰণেই আগতীয়াকৈ কাম কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা স্বত্বেও আমি কাম বিলাক সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰিলো আৰু বৰ্ত্ত মান আমি নতুন কাম হাতত লোৱা নাই। আমাৰ চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত পোৱা টকা ইতিমধ্যে শেষ হৈ গৈছে আৰু ইতিমধ্যে কেন্দ্ৰীয় টকা পাবলৈ আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি আছো। আমি যোৱা বোড ৰ মিটিঙভ ১৮-১ ৭৪ তাৰিখে এঘাৰটা ক্ষীম ল লৈ বুলি কৈছিলে আৰু সেই কথা তেতিয়া বোডৰ আগত সিদ্ধান্ত হৈছিল যদিও টকা পইচা সম্পর্কে বিশেষ ভাৱে একো কৰিব নোৱাবিলে। এই সমস্যা সম্পর্কে মুখ্যমন্ত্রীয়ে পুনৰ বাৰ বোর্ডৰ সভাপতি পন্ত ডাঙৰীয়াৰ লগত দিল্লীত আলোচনা কৰিছিল আৰু তেখেতে কৈছে এই এঘাৰটা স্কীম এই বছৰ হাতত লবলৈ। ইয়াৰ বাহিৰে কোনো নদীত নতুন কাম হাতত লোৱা নাই। সেই কাৰণে পঞ্চম পঞ্চ বাৰ্ষিকী পৰিকল্পনাত িন্তা কৰা হৈছে যিবিলাক ঠাইত মুণাউৰি আধৰুৱা হৈ আছে আৰু যিবিলাক ঠাইত শু,ুইচ গেটৰ প্রাজন আছে, মাননীয় সদস্য গ্রীলীলাকান্ত দাস ডাঙৰীঘাইও তেখেতৰ বক্তা প্ৰসঙ্গত কৈছিল যে সৰু সৰু হৈছে শ্লুইচ গেট পানী যাব নোৱাৰে আৰু কিছুমান ঠাইত নাহেই তেই বিলাক ঠাইত দিয়াৰ কাৰণে চিন্তা কৰিছে আকৌ মাননীয় সদস্য গ্রীত্বাল বৰুৱাইও কৈছিল মেলেংত শ্লুইচ গেট নাই বুলি আমি এই বিলাক হাতত লব পৰা নাই সেই কথা বিলাক আগত বাখি প্ৰক্ৰম পাচ বছৰীয়া প্ৰিক্লনাভ সেই বিলাক শুটুচ গেটভাল ধৰণে সভাৰ কাৰণে বিশেষ লক্ষ্য ৰাখিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কালিৰ ভাষণ প্ৰদক্ষত কেইবা গৰাকী মাননীয় সদস্যই উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিছে যে ৰাজ্য চৰকাৰে যি ধৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক পতিয়ন নিয়াব লাগিছিল পেই ধৰণে পতিয়ন নিয়াব পৰা নাই। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কব খুৰ্জিছো যে এই কথা সচা নহয়। আমি ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ আয়োগ নালাগে বুলি কেইবাগৰাকী সদস্যই কৈছে কিন্তু আজি সদস্য লক্ষ্মীকান্ত শইকীঃ।ই কৈছে যে আয়োগ থাকিব লাগে। অধ্যক্ষ মহোদয়, বান নিয়ন্ত্ৰণ আয়োগত আমাৰ বাহিৰা মানুহ

নাই। যি গৰাকী চেয়াৰম্যান আছে তেওঁ আমাৰ চেক্ৰেটাৰীও। চেয়াৰম্যান বাহিৰা মানুহ যদিও তেখেত অভিজ্ঞ মানুহ সেইকাৰণেই বাহিৰৰ পৰা অনা হৈছে। তেখেতৰ বাহিৰে বৰ্ত্ত মান আয়োগত থকা আটাইকেইজন আমাৰ ৰাজ্যৰ মানুহ। বিভিন্ন কামত তেওঁলোক নিয়োগ হৈ আছে। এই আয়োগ খোলাৰ কাৰণেই কেন্দ্ৰীয় প্ৰযায়ত কেন্দ্ৰীয় শিতানত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিংন্ত্ৰণৰ কাৰণে টকা ধাৰ্য্য কৰিছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, চতুৰ্থ পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত আমাৰ এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে উনৈশ কোটি টকা ধাৰ্য্য কৰিছিল। কিন্তু চতুৰ্থ পৰি-কল্পনাৰ ১৯'৮৯ কোটি টকাৰ ঠাইত পঞ্চম পাচ বছৰীয়া প্ৰিকপ্পনাত চৌৱাল কোটি টকা ধৰা হৈছে। ইয়াৰ পৰা প্ৰমাণ হয় যে বদ্মপুত্ৰ আয়োগৰ প্ৰয়ো-জনীয়তা আছে আৰু ইয়াৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সন্তোষ প্ৰকাশ কৰিছে। কিন্তু আমাৰ যিমান খিনি প্ৰয়োজন দেই অনুপাতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে টকা দিব পৰা নাই। অধ্যক্ষ মহোদয়, কালি ভাষণ প্রসঙ্গত মাননীয় সদস্যা খ্রীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী ডাঙৰীয়ানীয়ে আমি কোন বিষয়াৰ ওপৰত ভিচিল্পিনাৰি একচন লৈছো সেই বিষয়ে উল্লেখ কৰিছে। ইয়াৰ উত্তৰ হিচাবে কব থুজিছো যে এতিয়ালৈকে এই বিভাগত এঘাৰ জন অফিগাৰক বৰ্থাস্ত কৰা হৈছে। আৰু যি সকল বিষয়াক আমি ইতিমধ্যে ৰাইজ বা মাননীয় সদস্যসকলৰ ভৰফৰ পৰা কিবা অভিযোগ পাইছো দেইবিলাক আমি বিশেষ ভাৱে তদন্ত কৰি আছো। (সাময়িক নে বর্থাস্ত ঃ ভইচ)

জ্রীতুলাল চন্দ্র বন্ধরাঃ বর্থান্ত কৰা কথা কৈছে কিন্তু বর্থান্ত মানে থেদাই দিয়া, গতিকে বৰ্থাস্ত কৰিছে নে সাময়িক বৰ্থাস্ত কৰিছে ?

জ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ মন্ত্ৰী ঃ সাময়িক ভাৱে বথাস্ত কৰা হৈছে। কালি ভাষণ প্ৰসঙ্গত আন এগৰাকী সদস্যই হাজৰিকা আয়োগৰ তদন্ত সম্পূৰ্ক প্ৰশ্ন কৰিছিল। এই সম্পর্কে কব খুজিছো যে হাজৰিকা আয়োগৰ ভদন্ত ৰিপোট ইতিমধ্যে দাখিল কৰিছে আৰু প্ৰথম খণ্ড ৩০-৫-৭৩ তাৰিখে, দ্বিতীয় খণ্ড ১৫-৬-৭৩ তাৰিখে দাখিল কৰিছিল। বৰ্ত্তমান দেই ৰিপোট চৰকাৰৰ শক্তিয় বিবেচনাধীন হৈ আছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কালি মাননীয় সদৃদ্য বৰুৱা ডাঙৰীয়াই আমাৰ বিভাগ-টোৰ, বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ কেইগৰাকী মান বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ অ নিছে। এগৰাকী বিষয়াই বছৰ বছৰ ধৰি উপসচিব হৈ আছে বুলি, এইটো সচা নহয় যি গৰাকী উপদ্চিত্ৰ কথা কৈছে তে:খত নাত্ৰ ১৯৭২ চনৰ প্ৰাহে হৈ আছে। গতিকে বছৰ বছৰ উপদচিব হৈ থকা কথাটো সঁচা নহয়। গ্রীছুলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ বিষয়া জনৰ নামটো কব লাগে আৰু দ্বিতীয় কথা হল সেই বিষয়া জন অৱৰ সচিবৰ পৰা উপসচিব হৈ তাৰ পৰা বদলি কৰা নাই আৰু চেক্ৰেটাৰী কৰি উপসচিব কৰা কথা সঁচা হয় নে নহয়?

গ্রীবিষ্ণু প্রদাদ (মন্ত্রী): নামটো কলে কব পাৰিম।

শ্ৰীত্বলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা: কাৰ কথা কোনে কৈছে ? কাৰ কথা কৈছিলো কেনেকৈ জানিলে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) ঃ উপসচিবৰ কথা কৈছিল।

প্ৰীছ্লাল চন্দ্ৰ বৰুৱাঃ ভালেমান উপসচিব আছে। কাৰোবাৰ মন গোপ্ধাইছে নেকি ? কাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কৈছে জানিব খুঞ্জিছো। তাতেই আছে আৰু ৰখাৰো ব্যৱস্থা কৰিছে।

শ্রীপ্রি প্রসাদ (মন্ত্রী) ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে নাম কোৱা নাছিল। বাননিয়ন্ত্রণ বিভাগত এজন মাত্র উপসচিব আছে।

শ্ৰীত্বলাল চন্দ্ৰ বৰুৱাঃ বান নিয়ন্ত্ৰণ নজনা নহয়, জানো আমাৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ কথাই কৈছো।

শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী) ঃ বান নিয়ন্ত্রণ বিভাগত উপসচিব এজনেই আছে।

শ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ বান নিয়ন্ত্রণ বিভাগত কোন বিষয়া উপসচিব :

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) ঃ তেখেতৰ নাম কবলৈকে দিছো ।

শ্ৰীফুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱাঃ নাম নজনাকৈ কাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কথা কৈছে?

শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী)ঃ বান নিয়ন্ত্রণত এজন উপসচিবেই আছে।

শ্ৰীছলাল চন্দ্ৰ বৰুৱাঃ তেন্তে কাৰ কথা কৈছে?

শ্রীধিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী)ঃ বান নিয়ন্ত্রণ বিভাগ এটাই আছে।

শ্রীত্বলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ এটা নহয়। বাননিয়ন্ত্রণৰ জলসিঞ্চন অ ৰু ই-এণ্ড-ডি আছে। শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, বান নিয়ন্ত্রণ আৰু জলসিঞ্চন হুটা বিভাগ

रेश्इ।

শ্রীছ্নাল চন্দ্র বৰুৱাঃ এজনেই চেক্রেটাৰী, বাননিয়ন্ত্রণ আৰু জলুদ্ঞিনৰ আৰু একে জনেই উপস্থিতি হৈছে। গতিকে মন্ত্রী মংগদয়ে কোনজন মৰমৰ বা চেনেহৰ উপস্থিতিৰ কথা কৈছে?

গ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতৰ চেনেহৰ হব পাৰে চৰকাৰৰ চেনেহৰ নহয়।

গ্ৰীছ্লাল বৰুৱাঃ তেখেত কোন তাৰিখৰ পৰা আছে?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰদাদ (মন্ত্ৰী) ঃ ১৯৭২ চনৰ পৰা । গ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰাঃ ১৯৭২ চনৰ পৰা থকা উপ-সচিব জনৰ নাম কি ? শ্ৰীত্নাল বৰুৱাঃ ১৯৬২ চনৰ পৰা থকা উপস্চিব জন কোন ? শ্রীবিষ্ণু প্রদাদ (মন্ত্রী) ঃ বান নিয়ন্ত্রণ বিভাগত এজনেই উপসচিব আছে। শীত্লাল বৰুৱাঃ সেইজন কোন ! নাম কি ! - প্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী)ঃ নামটো মই কব নোরাৰো। শ্রীছুলাল বৰুৱা: নামটো কিয় নকব ?

শ্ৰীদোণেশ্বৰ বৰাঃ নামটো কোৱাত কি অস্ত্ৰবিধা আছে ? শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী)ঃ নামটো তেখেতেও উল্লেখ কৰা নাছিল।

শ্রীত্বলাল বৰুৱাঃ কোনজন উপসচিবৰ কথা কৈছে?

শ্রীবিষ্ণু প্রদাদ (মন্ত্রী)ঃ বান নিয়ন্ত্রণ বিভাগত এজনেই উপসচিব আছে।

শ্রীতুলাল বৰুৱা: সেইজন কোন ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰদাদ (মন্ত্ৰী)ঃ নামটো মোৰ হাতত বৰ্ত্তমান নাই।

শ্ৰীছুলাল বৰুৱা ঃ মই যি জন বিষয়াৰ কথা কৈছো সেইজন নহবও পাৰে। শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী) ঃ বান নিয়ন্ত্রণ বিভাগত এজনেই উপদচিব আছে আৰু মই

সেইজনৰ কথাকেই কৈছো। শ্ৰীতুলাল বৰুৱাঃ আমি নামটো জনাৰ অধিকাৰ আছে নে নাই?

ঞ্জীসোণেশ্বৰ বৰাঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি নামটোও জনাৰ অধিকাৰ নাই নেকি?

অধাক্ষঃ আপোনালোকে নামটো জনাৰ অধিকাৰ আছে আৰু তেখেতে নজ নোৱাৰো অধিকাৰ আছে। সম্প্ৰাপ্ত প্ৰতিক্ৰিয়া নিৰ্মাণ কৰিছে। এই প্ৰতিক্ৰিয়া নিৰ্মাণ

শ্ৰীপোণেশ্বৰ বৰাঃ তেখেতে যদি নামটো নিদিয়ে তেনেহলে বিভাগৰ মানুহ আনি বহুৱাই লব লাগিব—কিন্তু সদনৰ মজিয়ালৈ বিভাগৰ মানুহ আনিব নোৱাৰো। গতিকে আমাৰ কথাটো চৰকাৰেই জনাব লাগিব।

Smti. Renuka Devi Barkataky: Sir, there is convention that if the government want they may not reply to all the questions but that should be only at the interest of public. But today the only question which Shri Barua, hon'ble member asked is-who is the Dy. Secy of the BFC. May I know from the Minister of State in what public interest he is withholding the name of the Dy. Secretary.

Mr. Speaker: If the hon'ble Minister of State does not want to give the name, he should give the reason why he is unable to do so.

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে যি গৰাকী উপসচিবৰ কথা তাত বছৰ বছৰ ধৰি থকা বুলি কলে সেই গৰাকী বিষয়াৰ নাম উল্লেখ কৰা নাছিল। তাত যি গৰাকী উপসচিব আছে তেখেত ১৯৭২ চনৰ পৰা আছে।

গ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰাঃ ১৯৭২ চনৰ পৰা যি গৰাকী উপসচিব আছে তেখেতৰ নামটো ব্যক্ত কৰাৰ কি আপত্তি থাকিব পাৰে?

অধ্যক্ষঃ ১৯৭২ চনৰ পৰা যি গৰাকী বিষয়া আছে তেখেতৰ নামটো কোৱাত কি অস্তবিধা আছে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী)ঃ বিষয়া গৰাকী হল শ্ৰীমহন্ত।

শ্ৰীহলাল বৰুৱাঃ আণ্ডাৰ চেক্ৰেটৰীৰ পৰা প্ৰমোচন পাই তেওঁ ইয়াত আছে নে নাই ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী) ঃ কোন তাৰিখৰ পৰা কোন কত আছে সেই খবৰটো মোৰ হাতত নাই—গতিকে এই সম্পৰ্কে বেলেগ প্ৰশ্ন দিলে ভাল হয়।

গ্রীত্বলাল বৰুৱাঃ একেজন মান্তুহেই আণ্ডাৰ চেক্রেট্ৰী হল, ডেপুটী চেক্রেট্ৰী হল—তাৰ পাছতো ইৰিগেচন বিভাগলৈ বদলি হল—অথচ হেড্-কুৱাট্ৰি ইয়াতেই ৰল। পেই একেজন মান্তুহকে ইমান দিন হেড-কুৱাট্ৰিত ৰখাৰ কি প্রয়োজন আছে?

Smti. Renuka Devi Barkataky: Sir, we have lodged serious allegation about the department and that allegation is given in respect of the officers in the department in the higher rank. Today they are Under Secretary, tomorrow, they may be Dy. Secretary and day after tomorrow they may be Jt. Secretary. Sometimes they are working in some place and then they are transferred and posted as Secretary or Superintending Engineer in the same place. A big coterie is working in the BFC office.

Shri Dulal Chandra Barua: On a point of order, Sir. Sir, the

grant was moved not by Shri Bishnu Prasad, Minister of State; the grant was moved by the Chief Minister who is in-charge of Flood Control and at the time of giving reply also I do not know whether he has obtained permission from you. When the grant is moved by a particular Minister, he is to reply on behalf of the government. Under what rule the Minister of State, Flood Control has been authorised by you to reply on behalf of the government when he did not move the Grant.

Mr. Speaker: This contravens which rule?

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, it contravenes the general rule in respect of the Cut motion.

Mr. Speaker: If it contravenes rules of the Constitution or the Rules of Procedure, you please point this out.

গ্রীসোণেশ্বৰ বৰাঃ মুখ্যমন্ত্রী উপস্থিত নথকা হলে বেলেগ কথা আছিল—কিন্তু
যি গৰাকীয়ে ইয়াত উত্থাপন কৰিছিলে তেখেত উপস্থিত থাকোতে আনে কেনেকৈ
উত্তৰ দিব পাৰে ?

অধ্যক্ষ : বহুতো সময়ত কিছুমান কথা মানি ললেই হল। এতিয়া হৃষণী মান লোৱা হল—গতিকে আৰম্ভনিতে আপত্তি কৰা হলে মই কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলোহেতেন। তাৰোপৰি বৰুৱা ডাঙৰীয়াই যি সংক্ৰান্তত পইন্ট অৱ অৰ্ডাৰ দিছে—সেই সংক্ৰান্তত কনষ্টিটিউচনৰ কোনো ৰোল তেখেতে দেখুৱাব পৰা নাই।

Mr Speaker: The point of order is disposed of. I have disposed of the point of order.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, I am asking-did he take the permission from you at the time of replying on cut motion. Is there any rule in the Parliamentary practice that another Minister can speak on behalf of the Chief Minister on a particular Grant which he has moved.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, he is also

in charge of the department.

Shri Dulal Chandra Barua: When the Chief Minister has moved the Grant, then the Chief Minister is to reply. Now the Minister of State is giving the reply. Sir, all things cannot come at a time; we are limited in number; suddenly this has come to my mind as to under what rule the State Minister of Flood Control can reply when he did not move the grant; did he take special permission from you. If he has not taken permission then it is ultra vires to the rules.

Mr. Speaker: As the objection was not raised at the beginning of his speech, I think, he may be allowed to continue.

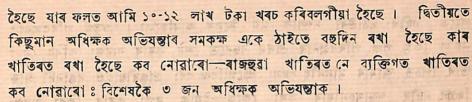
শ্ৰীদোণেশ্ব বৰাঃ এতিয়া আৰম্ভ হৈছে হে আৰু তেখেতৰ কবলৈ বহুতো সময় আছে। তাৰোপৰি মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে সম্ভোষজনক উত্তৰ দিব পৰা নাই।

জীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী)ঃ মাননীয় সদস্য জীতুলাল বৰুৱাই যিটো প্রশ্ন উত্থাপন ক্ৰিছিল সেই সংক্ৰান্তত কৰ বিচাৰিছো যে এই বিষয়াজন ১৯৭১ চনৰ জুলাই মাহত আগুৰ চেক্ৰেটাৰী আছিল। ১৯৭২ চনৰ জাৱালুৰী মাহত উপদচিব অধ্যক্ষ মহেশদয়, এই চৰকাৰে মাৰ্চ মাহৰ দায়িত্ব ভাৰ লোৱাৰ আগতে তেওঁ আছে।

গ্ৰীবিষ্ণ, প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী)ঃ তাত এখন পাৰচেজ বোৰ্ড আছে আৰু সেই পাৰচেজ বোৰ্ডে টেণ্ডাৰ কল কৰে। গতিকে তেওঁলোকে নতুনকৈ টেণ্ডাৰ কল কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিলে।

বৰ্তমান টকাৰ অভাবৰ কাৰণে টেণ্ডাৰ কল কৰা হোৱা নাই। বৰুৱা ডাঙৰীয়ই ট্ৰেন্সফাৰ আৰু পোষ্টিঙৰ বিষয়ে কৈছে। চৰকাৰে নীতিগতভাৱে ৩ বছৰ, অ'ট্ঢ় বছৰ না চাৰে তিনি বছৰ এই সময়চোৱাৰ ভিতৰত ৰাজহুৱা স্বাৰ্থৰ খাতিৰত বা ঘোগ্যতা বা দক্ষতা অনুসাৰে ট্ৰেন্সফাৰ পোষ্টিং কৰে।

গতিকে এইখিনিকে কৈ মাননীয় সদস্য সকলে যিটো কর্তন প্রস্তার আনিছে সেইটো উঠাই লবলৈ অনুৰোধ কৰি বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো। গ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ মই এটা স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছো। প্রথম কথা হ'ল মেচিন কিনা সম্পর্কে। মন্ত্রী মহোদয়ে যিটো উত্তব দিছে শুদ্ধ হয় নে নহয় কব নোৱাৰো কি ভিত্তিত উত্তৰ দিছে তাক নাজানো। কিন্তু পাৰচেজ বোডে যিটো দাইৰেকচন দিছিল দেইটো ফুদ কৰি তেওঁলোকক সময় বঢ়াই দি থকা

গ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয় কোন কেইজন অধিক্ষক অভিযন্তা বছৰ বছৰ ধৰি আছে সেই খবৰ মোৰ হাতত নাই, তেখেতে কলে চাৰ পাৰিম। কিন্ত এটা কথা ঠিক যে গুৱাহাটী হল হেড কোৱাটাৰ, ইয়াত বহুতো অধিকক অভিযন্তা থকা বিভাগ আছে যেনে—দিজাইন, বিভাৰ বিচাচ বৰ্ণিহাট — এচ. ই. রেষ্ট, এচ. ই. ইষ্ট আৰু যিদকল ডেপুটি চেক্রেটৰী আছে তেওঁলোকো অধিক্ষক ৰেংকৰ আৰু তেওঁলোকো গুৱাগটীত পাকে। পাৰচেজ বোড'ৰ তাৰিখটো মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা: মই স্থধিব খুজিছো যে পাৰচেজ বোডে নিৰ্দেণ দিয়াৰ পাচতো দেই নিৰ্দেশ ফ্ৰদ কৰি কিয় দিলে কৰিছে? আৰু কি কি ই কিনিবলৈ দিল্লান্ত কৰি টেণ্ডাৰ কল কৰা হৈছিল? তেওঁলোকক সময় বঢ়াই मियाब काबरण ১२ नाथ **हेका ভ**िबतनशीया किय र'न ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰদাদ (মন্ত্ৰী) এতিয়া পাৰচেজ বোৰ্ড ক টেণ্ডাৰ কল কৰিবলৈ দিয়া নাই কাৰণ টকাই নাই আৰু বোড় বহা তাৰিখটো মোৰ হাতত নাই।

গ্ৰীজগদীশ দাসঃ মোৰ সমষ্টিত ক্ষতিপূৰণৰ টকা বহুত দিবলৈ বাকী আছে আৰু চিঙৰ মথাউৰিটো অসম্পূৰ্ণ হৈ থাকিল অথচ তেখেত তালৈ যাওঁতে আখাস দি আহিছিল, এই বিষয়ে কিবা জনাব নেকি?

জীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী)ঃ মই ভাষণ প্রদক্ষত কৈছিলো যে ব্রহ্মপুত্র বাননিয়ন্ত্রণ বোৰ্ড ৰ এইবাৰ টকা নাই গতিকে কাম কৰিব পৰা নহব। চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত যি টকা আছিল দেয়া শেষ হৈ গৈছে। ঢিঙৰ বান্ধটোৰ বিষয়ে তেখেতে প্ৰশ্নও সুধিছিল কিন্তু অৰ্থ অভাৱৰ কাৰণে কাম হাতত লব পৰা নাই। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা সাহায্য পালেহে কাম আৰম্ভ কৰিব পৰা হব আৰু এট বিষয়ে মুখামন্ত্ৰীয়ে অফিচাৰ সকলৰ লগত আলোচনা কৰিছে। ক্ষতিপূৰণৰ টকা বান নিয়ন্ত্ৰণে ১৯৭৪ চনৰ বাবে ৯৯২৭ লাখ দিছে কিন্তু বি. এফ.চিয়ে ১১৫ লাখ টকা দিব লগা আছে। মই আগতে কৈছো ্য অৰ্থৰ অভাবত আমি ক্ষতিপুৰণৰ ক্ষেত্ৰত সকলোকে সন্তুষ্ট কৰিব পৰা নাই।

গ্ৰীলীলা কান্ত দাসঃ মই এটা স্পষ্টীকৰণ বিছাৰিছো— শিঙিৰা নদীৰ বান্ধ আৰু

পাতে নদীৰ মঠাউৰী সম্পৰ্কে মই উল্লেখ কৰিছিলো। চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত নহ'ল কিন্তু পঞ্চ পৰিকল্পনাৰ প্ৰথম বছৰতে শেষ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নৈ ? তাৰ পিচত আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীগোবিন্দ বৰা ডাঙৰীয়াইও ৰঙানদী আৰু দিক্ৰং নদীৰ গড়াখহনীয়াৰ কথা কৈছে—ইয়াক ৰক্ষা কৰাৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিব নেকি ?

গ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী)ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগতেই কৈছিলো যে আমি ১১টা ৰিটায়াৰিং বান্ধ হাতত লবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিছিলো আৰু সেই মতে ৩ কোটি টকা পোৱা হৈছে আৰু সেই টকা ভাল ধৰণে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ চিন্তা কৰা হৈছে।

জ্ঞীকবীৰ ৰায় প্ৰধানীঃ মই কৈছিলো যে অসম ৰাজ্যৰ পশ্চিম প্ৰান্তত গোলকগঞ্জ এখন বিখ্যাত চহৰ আৰু তাৰে ওচৰৰ গঙ্গাধৰ এটা বান্ধ আছে, সেই
বান্ধটো একেবাৰে ভাঙন মুখি হৈ পৰিছে, সেই বান্ধটোৰ কাৰণে বহুবাৰ
আবেদন-নিবেদন কৰা হৈছিল আৰু সেই সম্পৰ্কত মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কেবাবাৰো
আখাস দি আহিছে কিন্তু আজিলৈকে তাৰ কোনো ফল পোৱা নগ'ল। সেই
সম্পৰ্কে মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কি কব ?

গ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (মন্ত্রী)ঃ বর্ত্তমান নতুন কাম হাতত লোৱা কথা নাই।

Shrimati Renuka Devi Barkataki: Sir, on a point of clarification. Regarding the officers' stay in the headquarters I wish the young Minister had brought the list. Now, I would like to know one thing. The Minister has said that the committed liability of the B.F.C. is Rs. 1 crore and 80 lakhs and this amount is due to the poor cultivators of Assam. I would like to know whether the Government of Assam will be able to convince the Government of India to give this money so that the poor cultivators may be paid?

Shri Bishnu Prasad (Minister): Government is taking all steps to settle all the liabilities.

Shrimati Renuka Devi Barkataki: Whether the Government of India has agreed to pay this 1 crore and 80 lakhs of rupees?

Shri Bishnu Prasad (Minister): I cannot say more than that: Shrimati Renuka Devi Barkataki: Whether the Government of Assam has been able to convince the Government of India?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): So far as the compensation is concerned, the grant comes from the Government of India. So, whatever liability is included in the demand, it will be given but land compensation will not come as an earmarked item. Sir, as soon as we will get the money from the Government of India, we will meet all liabilities. Shrimati Renuka Devi Barkataki: Sir, the Chief Minister has confused the matter more. I am not asking what they will get from the Government of India. I want to know whether the Government of Assam has been able to convince the Government of India to give money for the liabilities already incurred.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Expenditure that has alrady been incurred will be borne by the Government of India.

Shri Dulal Chandra Barua: The question is that against this project there is an item 'land compensation' and therefore when the scheme was sanctioned this item was also sanctioned but the money could not be paid. Therefore, why the Government of India will give this money? The money has already been sanctioned by the Government of India for execution of the work. Therefore the question of taking money from the Government of India does not arise.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): I have clearly stated that the money comes from the Government of India. But on account of certain adjustments in accounts, the matter

is pending before the Planning Commission and Finance Department, and unless we get the money from the Government of India we cannot make the payment.

Mr. Speaker: Are you withdrawing your cut motions?

(Voices from the Opposition: No No).

Then I put all the cut motions.

(The cut motions were lost by voice votes)

Now, I put demand No. 85. The question is that a sum of Rs. 26,29,500 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1975, for the administration of the head "333—Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects-I-Irrigation."

(The demand is passed)

I put grant No. 86. The question is that a sum of Rs. 4,50,99,500 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March 1975 for the administration of the head "333.-Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects-(II)-G-Flood Control and Anti-Sea Erosion Projects."

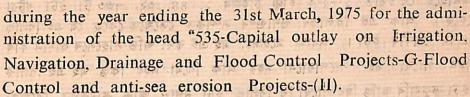
(The grant is passed)

I put Grant No. 107. The question is that a sum of Rs. 3,58,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1975 for the administration of the Head "533.-Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects (1)."

(The grant is passed).

W. Grant No. 108. The

Mr. Speaker: Now, Grant No. 108. The motion is that a sum of Rs, 1,85,25,00 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment

(The Grant was passed)

Dr. Lutfur Rahman (Minister): Sir, I beg to move Grants Nos. 88, 109, 23, 50, 93, 94 and 96.

Mr. Speaker: Motions moved.

(To the Opposition members) Are you moving the Cut Motions?

All Cut Motions moved.

গ্রীদোণেশ্বৰ বৰাঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৮৮, ১০৯, ২৩, ৫৩, ৯৩ আৰু ৯৪ নং আটাই কেইটা মঞ্জুৰীৰ শিতানত মই কর্ত্ত্ব প্রস্তাব উত্থাপন কৰিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, গড়কাপ্তানি বিভাগৰ শিতানত যি খিনি ধন মঞ্জুৰি হিচাবে অনা হৈছে এই মঞ্জুৰি খিনিৰ সম্পৰ্কত মই কন্ত্ৰণ প্ৰস্তাব উত্থাপন কৰিছো যে-৭ আৰু এই কন্তৰ্ণ প্ৰস্তাবত মই নিজে জানো যে এই কন্তৰ্ণ প্ৰস্তাবত আমি সমাজৰ, ৰাইজৰ অনুমোদন পালেও বিধান সভাই গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে। যদিও বিধান সভাই এই কথা গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে তথাপি এই কথা সত্য যে গছকাপ্তানি বিভাগে যি খিনি কাৰ্য্যকলাপৰ মাজেদি কাম কৰিছে এই কাম-খিনি সদনৰ আৰু জন সাধাৰণৰ যথেষ্ঠ অসন্তুষ্টি আছে। এই বিভাগটো আৰম্ভ হোৱা কালৰে প্ৰাই এতিয়ালৈকে আমি দেখিবলৈ পাইছো যে এই বিভাগটোত শতকৰা ৫০ ভাগৰ কম টকাৰহে কাম হয়। বাকী যি ৫ ভাগ টকা থাকিল সেই টকা আত্মতুন্তি, শ্রজনপ্রীতি আদি ব্যৱস্থাৰে কিছুমান মানুহে খাই আহিছে। অধ্যক্ষ মহোণয় বেচি ছবলৈ যাব নালাগে আমাৰ যি খন অস্থায়ী ৰাজধানী হৈছে আমি যি খন ৰাজধানীত বহি আছে৷ এই ৰাজধানী খনৰ নিৰ্মাণৰ সম্পৰ্কত এই বিধান সভাত মোৰ এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত মাননীয় গড়কাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাইছে আমি ইয়াৰ পৰা এইটোকে বুজিছো যে বাঘ চাব নালাগে বিৰালিকে চাবা'। এই ৰাজধানী নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত যিমান বিলাক ছ্রনীতি হৈ গৈছে সেই বিলাক চালেই এই বিভাগটোত কিমান যে ছুনীতি আছে দেই বিলাক কথাৰ উত্তৰ ওলাই পৰিব। এই ৰাজধানী নিৰ্মাণত কিমান ইটা, কোন শ্ৰেণীৰ ইটা খটুৱা হৈছে এই সম্পৰ্কত তেখেতে

জনাইছে যে ইয়াত ১০-৫-৩ ইঞ্জি চাইজৰ ১, ৪৪, ৩২, ৭৩৩ টা ইটা খটৱা হৈছে। আৰু এই বিলাকৰ গুণাগুণৰ সম্পৰ্কত তেখেতে কৈছে যে এই বিলাক প্ৰথম শ্ৰেণীৰ ইটা। অধ্যক্ষ মহোদ্য, মই এই কথা অতি সাহসেৰে প্ৰমান কৰি দিব পাৰো মই পালোৱানো নহয় আৰু বিৰো নহয় কিন্তু মই এই বিলাক ইটা ভুকুমাৰি ভাঙি দিব পাৰো যি বিলাক ইটা নগাও আৰু কামৰূপত ৰিজেক-টেদ হৈ পৰি আছিল কেইবাবছৰ ধৰি, কোনেও নিজৰ কাম কৰিবলৈ এই বিলাক ইটা কিনা নাছিল এই সমুদায় ইটা আনি প্রায় ডেব লাখ ইটা এই ৰাজধানীৰ কামত খটুৱা হৈছে। এই বিলাক প্ৰথম শ্ৰেণীৰ ইটা কেতি-য়াও নহয়। কিন্তু তথাপি এই বিলাক ইটাৰ প্ৰথম শ্ৰেণী হিচাবে ধৰি দাম দিয়া হৈছে। এই ইটাৰ সম্পৰ্কত যি খিনি কৰা হল এইটোৱেই প্ৰমান কৰে যে শতকৰা ৫০ ভাগৰ কম নকাৰ ইটা ইয়াত লগোৱা হৈছে। ডেৰ কোটি ইটাৰ দাম প্ৰথম শ্ৰেণীৰ হিচাবে দাম দিয়া হৈছে। আচলতে ইয়াৰ মূল্য শতকৰা ৫০ ভাগহে হব। আমি আহোতে যাওতে সদায় দেখি আহিছো যে এবাৰ শিলগুটি পাৰিব মানুহ লগাই দি, তাৰ পিচত সেই শিল বিলাক আকৌ মানুহ লগাই দি গোটোৱা হব তাৰ পিচত এই শিল বিলাক কোনোবা ঠিকাদাৰক বিক্ৰী কৰি দিয়া হয়। সেই দৰে জেইনৰ ক্ষেত্ৰতো দেখিছো আমাৰ ৰাস্তাৰ কাষেদি যিটো দ্ৰেইন দিছে সেইটো আগতে এটা कूबि आहिल। तमहे कुबिति। विभिष्टे निष्टी देव त्यांवांव किन्दि शवा देव आहिहिल। কিন্তু এই জুৰিটোকে ভালকৈ খান্দি বহল কৰা হল আৰু ছুয়োপাৰ বন্ধাই দিয়া হল আৰু ওপৰত ধাকনি দিলে। কিন্তু এইটো দ্ৰেইন নতুনকৈ খণ্ডা হৈছে বুলি দেখুৱাই সমুদায় দাম আদায় কৰি নিলে। এই বিলাক কথা ৰাজ-ধানীত থকা সকলোৱেই প্রমাণ পাইছে। ইয়াত যিবিলাক কাঠ লগোৱা হৈছে দেই বিলাক শাল কাঠ বুলি কৈছে যদিও ইয়াত সামান্য পৰিমানৰহে শাল কাঠ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। ইয়াত যি বিলাক চকি, মেজ, আলনা, পালেং আছে म्बर विलाक कि कार्य लगाहेए এह विलाक कथा ठालहे এहे कथा। हो। প্ৰমাণ হৈ যাব। এই বিলাক বস্তু কি কাঠেৰে তৈয়াৰ কৰিছে। ইয়াত মন্ত্ৰী, এম এল এ বা কৰ্মচাৰী সকলৰ কাৰণে যিবিলাক ঘৰ নিৰ্মান কৰিছে সেই বিলাকত কি কাঠ লগাইছে সেই বিলাক কথা চালেই বুজিব পাৰি মোৰ কথাসাৰৰ সত্যাসত্য। ইয়াত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ কাঠ নাই। মই দুঢ়তাৰে কব পাৰো যে এই ঘৰ বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত কেৰেলাতকৈ গুটি দীঘল হৈছে আৰু বন্ধুৱাৰ খৰচ মেৰামতিৰ খৰচতকৈ অহা বছৰৰ পৰা বাঢ়িব। ইয়াত ব্যৱহাৰ কৰা কাঠ আদি আৰু চিমেন্ট শিল বালি আদি মিশ্রানৰ ক্ষেত্রত প্রয়োজনীয়
মিশ্রান নকৰি তাত ছনীতি কৰিছে। একো একোটা নলা ৬।৭ বাৰ ভাঙি
পুনৰ নির্মাণ কৰিব লগা হৈছে। ইয়াৰ পৰা এইটোৱেই প্রমাণিত হয় যে
শিল বালি আৰু চিমেন্টৰ যি পৰিমাণ হব লাগে দেই পৰিমাণ হোৱা নাই।
এই বথা মাননীয় সদস্য সকল বা মন্ত্রী সকল যিসকলৰ পকা ঘৰ আছে
তেখেত সকলে নিশ্চয় বুজিব পাৰিছে। চিমেন্ট বালি আৰু শিল ১-২-৩-৪
পৰিমাণৰ হব লাগিছিল তাত হয়টো ১-৪-৬ এই পৰিমাণৰ মিশ্রান হৈছে।
১ ঃ ৪ তলবলৈ কোৱা হৈছিল ১ ঃ ১২ ত লৈছে নে ১ ঃ ১০ ত লৈছে ;

আজি এই ৰাস্তাটোৰ ফুট পাথত যিখিনি প্লেট আছে তাৰ বহু প্লেট ভাগিছে। মানুহে গচ্কি যাওতে ভাঙেনে: এই হল পকাৰ কাম। তাতোকৈ আৰু বোধ-হয় প্ৰিক্ষাৰ নমুনা নালাগে। যত এম, এল, এ, মন্ত্ৰী সকল, চিফ ইঞ্জিনিয়াৰ, একজিকিউটিভ ইঞ্জিনিয়াৰকে আদি কৰি চৰকাৰী সকলো বিষয়া থাকে তাতে এই ধ্ৰণৰ কাম কৰিব পাৰিছে। সেই কাৰণে মই নাম দিছিলো এইখন ঠাই যেতিয়া দিচপুৰ আলিটোৰ সিপাৰে ঘোচপুৰ। আলিটোৰ সিপাৰে গড়কাপ্তানি বিভাগৰ ডাঙৰ ডাঙৰ বিষয়াৰ ঘৰ ছৱাৰ সিফালে হৈছে। ৰাজধানীৰ নিৰ্মাণ কাৰ্যাৰ ঠিকা ঠকুলি লোৱা বহুত ঠিকাদাৰে সিপাৰে চৰকাৰী বা বেচৰকাৰী ঘৰ তুৱাৰ আদি সাজিছে। ঠিকাদাৰ সকলে ৰাজধানীৰ ঘৰ বনাবৰ কাৰণে অনা চিমেণ্ট, শিলগুটি আদি নি আলিটোৰ সিপাৰে ঘৰ সাজিছে। আজি এই ধৰণে ঠিকাদাৰ সকলে কাম কৰিছে। এই বিলাক কথা চৰকাৰী পক্ষই বুকু পাতি লব পাৰে। আমি যেতিয়া কোনো এজন বিষয়াৰ ছ্নীতিৰ কথা কণ্ড, তেতিয়া বিভাগীয় মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে বিষয়া জনৰ ছুনীতিৰ বিচাৰ কৰাৰ পৰিবৰ্ত্তে তেওঁক বুকুত সাংটি লব খুজে। এনেকৈ হলে কোন কাগনি ছুনীতি নিৰ্মাল কৰিব। তেখেতে হয়তে। ভাবে বিভাগৰ বদনাম কৰিলে কিজানি ওপৰি পুৰুষ নৰকত পৰিব। মই কও ওপৰি পুৰুষ উদ্ধাৰ হব। কোনোবা মন্ত্ৰীৰ উদ্ধাৰ মন্ত্ৰণাত চেতনাত আনক যন্ত্ৰণা ভোগাই তেতিয়াহলে ওপৰি পুৰুষ উদ্ধাৰ হব, নৰকলৈ নাযায়। সেই কামনা মই কৰিছো। গড়কাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ অধীনত যদি চিফ ইঞ্জিনিয়াৰে হওক বা অন্যান্য বিষয়ববীয়াই হওক ভাল কাম কৰে তেন্তে তেখেতৰ গুন গৰিমা জগতে গাব। আমি যেভিয়া প্ৰশ্ন কৰো তেতিয়া মন্ত্ৰীসকলে কয় টকা নাই টকা নাই। আমাৰ বহুত টকা আছে। যি টকা আজি ন্যায়ভাবে খটালে—মই নিজে হিচাব কৰি পাইছো আজিভকৈ তুগুণ ৰাষ্ট্ৰা-পছলী দলং হলহেতেন। মোৰ নিজৰ সমষ্টিতে নগা পাহাৰৰ কাষত

দয়াং অঞ্চলত অহা পঞ্জম ৫ বছৰীয়া প্ৰিকল্পনাত এখন দলং নিৰ্মাণ কৰা কথা আছে। এই দলঙত ৩৮ হেজাৰতকৈ বেছি টকা খৰছ কৰি ছুমুঠীয়া তিনি মহীয়া বাঁহ-কাঠৰ দুলং দিয়া হয়। এই দলঙৰ কাৰণে অফিছ প্তাফ আদিৰ বাবত ১৫।২০ হেজাৰ টকা খৰছ হয়। ১ই হিচাব কৰি পাইছো কাচা-কাচি ৬০।৭০ হেজাৰ খৰছ হয়। এনেকুৱা বহুত দলং অসমত আছে ঠিকাদাৰ সকলে অফিচাৰৰ লগত সন্তন্ধ ৰাখি ওপৰৰ পৰা তললৈ এনেকৈ নিৰ্দিষ্ট মানুহজনক ঠিকা পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এই গড়কাপ্তানী বিভাগৰ দ্বাৰাই স্বাস্থাবিভাগৰ ঘৰ, পুলিচ বিভাগৰ ঘৰ আদি সঙ্গা হয় । এইদৰে খন্যান্য বিভাগৰ কাম চাবৰ কাৰণে শতকৰা ১০৷১৫ ভাগ কমিচন দিয়া হয়-তথাপিও কাম নহয় কিয় ? আজি এটা বৰ ডাঙৰ ছনীতি হৈছে ৰাজধানী নিৰ্ম্মাণৰ ক্ষেত্ৰত। কালি প্ৰশ্নোত্তৰত পালো— ৰাজধানী নিৰ্ম্মাণৰ বাবে বলটোপ গলাল আদিৰ হিচাব ঠিকাদাৰসকলৰ পৰা পাইছে। তিনি মাহৰ আগতে প্রশ্ন দিছো মন্ত্রীয়ে লিখিত ভাবে উত্তৰ দিছে ঠিকাদাৰে দিয়া হিচাব। তাত দিছে গজাল ২০২ কুইণ্টল, বলটোপ ৬৬৬ কুইণ্টল। তাৰ মূলাটো তলত দিছে। ব্ৰেকেটত আকৌ লিখি দিছে এই বস্তু ঠিকাদাৰসকলৰ পৰা পোৱা হৈছে। মোৰ এতিয়া সন্দেহ হৈছে যে ঠিকাদাৰৰ তলত চৰকাৰ নে চৰকাৰৰ তলত ঠিকাদাৰ ? ডঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ গজাল, বলটোপ আমি নিদিও—এই লাগতিয়াল বস্তু-বিলাক ঠিকাদাৰ সকলে আনে আৰু তাৰ হিচাব আমি নাৰাখো।

জ্ৰীদোণেশ্বৰ বৰাঃ গজাল-বলতোপৰ হিচাবটো এষ্টিমেট কষ্টত ধৰা যায়। এটা ঘৰ বনাব লাগিলে— কিমান গজাল লাগিব, কিমান কাঠ লাগিব তাৰ এটা আচনি থাকে। দেই আচনি নহলে এডমিনিষ্ট্রেটিভ এপ্রভেল নহয়। গতিকে ঘৰ বনাবৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় সকলো বস্তুৰ আচনি এখন থাকিব লাগিব। ঠিকাদাৰে পকা গলালৰ ঠাইত কেচা গজাল দিলে তাক মানি লবনে ! শাল কাঠৰ ঠাইত এজাৰ গছ দিলে তাক নানি লবনেকি? ঠিক সেইধৰণে ৬ ইঞ্চি নে ১২ ইঞ্জিৰ বলতোপ আনিলে দেইবিলাক জনাৰ দায়িত্ব নাইনেকি ! যদি ঠিকাদাৰ নকলৰ ওপৰত এৰি দিছে তেতিয়াহলে উপায় নাই।

মৌলানা আৰুল জেলিল চৌধ্ৰীঃ প্ৰশ্নত ঠিকাদাৰ সকলৰ পৰা পাইছো বুলি লিখিব পাৰে নেকি?

ড লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ এষ্টিমেটত কিমান বলতোপ গজাল অনা হল সেই-বিলাকৰ ডিটেইল নাথাকে। দেইকাৰণে ঠিকাদাৰৰ পৰা আনি হিচাবটো जितनशीया **रे**र्ह ।

নোলানা আৰুল জেলিল চৌধুৰীঃ প্রশোত্তৰত লিখিব পাৰে নে নোৱাৰে? জ্রীপোণেশ্বৰ বৰাঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এটা ঘৰ সাজিবলৈ হলে কিমান স্কুয়াৰফিট হব, তাত ৩২ লাখ নে ২২ লাখ টকা লাগিব আদি হিচাব কৰি চাওতে গজাল বলতোপ, টিনপাত, চিমেণ্ট, চেকিদাৰ আদি সকলোৰে খৰছ ধৰা হয়। গতিকে চৰকাৰী হিচাব আছে বুলিয়েই আমি ধৰি লব লাগিব। সেইকাৰণে মই কৈছো বাঘ চাব নালাগে বোন্দাক চালেই হব। গতিকে তেখেতে বেছি তুৰলৈ যাব নালাগে—এই বিভাগতে আজি যদি গোটেইবিলাক টকা নিৰীহভাবে বা হিচাবমতে খৰছ কৰিলেহেতেন তেনেহলে আজি তুগুণ কাম হ'ল-হেতেন। গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মটৰগাড়ী নাই, ঠিকাদাৰ সকলৰ আছে। তাত ডাঙৰ ডাঙৰ তিনিটা আখৰ লিখা পি, ডব্লিউ, ডি। সৰুকৈ তলত লিখা থাকে কট্ৰেক্টৰ। কোনোবাই মাটি চটিয়াই সেই কট্ৰেক্টৰ লিখাখিনি মাৰি থয়। এই গাড়ী গৈ ৰাষ্ট্ৰাত থকা শিলগুটি তুলি আনে। শুধিলে কয় চৰকাৰৰ হুকুম-সেইকাৰণে চৰকাৰী গাড়ী আনিছো। এইটো হুছা কথা নহয়। মই চথত বা উত্তেজনাৰ বশত কোৱা নাই নিজ চকুৰে দেখিছো, ধৰিছো আৰু তেনেকুৱা গোচৰ আপত্তি দিছো। ৰাতি গাডীৰে খুন্দিয়াই মাৰি থৈ যাব পাৰে— কোনো নিৰাপত্তা নাই –গতিকে ধৰিবলৈ টান। চুৰে চুৰ ৰাতি কৰে। তাৰ পাছত মই সদাই এট। কথা দাবী কৰি আহিছো যে আমাৰ সীমান্ত নিৰাপত্তাৰ কাৰণে সীমান্তলৈ মিলিটেৰী, পুলিচ বা ৰাইজ যাবলৈ ৰাষ্ট্ৰা পছলী নাই ১৯৬০ চনত নগা আৰু অদম দীমান্ত বেলেগ হ'ল। আজি ১১ বছৰেও দীমান্তত ৰাষ্টা কৰিব নোৱাৰিলে। তেনেকৈ অৰুণাচলত ৰাষ্ট্ৰা নাই। দয়াং অঞ্চলৰ পৰা সিদিনা মানুহ ধৰি নিলে এচ, ডি,অ' ডি, চি যাবলৈ ৰাষ্টা নাই। সেই-কাৰণে অন্ততঃ সীমান্তৰ নিৰাপত্তাৰ কাৰণে প্ৰত্যেক সীমান্তত শক্তিশালী ৰাষ্টা কৰিব লাগে যাতে সন্থনে বিচৰণ কৰিব পাৰি। বদৰপুৰত ৰাষ্টা কৰাৰ সময়ত পৰিপুৰক বাজেট আকাৰত প্ৰস্তাৱ আহিছিল। ঠিক তেনেকৈ ভূটান ফালেও তুই এটা ৰাষ্টা হৈছে। অসমৰ চাৰিসীমা বিচৰণ কৰিব পৰাকৈ সীমান্ত প্ৰতি-ৰক্ষাৰ কাৰণে দৃঢ় ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

শিৱসাগৰ জিলাখনত ইম্ৰৰ পৰা সিম্বলৈ অৰ্থাৎ ডিমাপুৰলৈ কোনো ৰাষ্টা কৰিব নোৱাৰিলে। মই কওঁ—নেঘালয়, অৰুণাচল, নগাপাহাৰ সকলোতে সীমাত আৱশাকীয় ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আগতে শ্ৰমিক বাহিণী আছিল—এতিয়া নাইনেকি হকাশ— বধা কৰিছে। শ্ৰমিক বাহিণীৰ উদ্দেশ্য বেয়া বুলি নকওঁ। কাৰণ কেইটামান ডেকা ল'ৰাই বাহিণী গঠন কৰিছে। স-শৰীৰে পৰীক্ষা কৰি কেইজন সামুহক শ্রমিক বাহিণীত বা অন্য বাহিনীত লোৱা হয়। কিন্তু কার্য্যতঃ সেইটো হোৱা নাই। গড়কাপ্তানী বিভাগৰ অফিচাৰ কেৰাণী মহৰী আৰু ডাঙৰ ডাঙৰ ঠিকাদাৰ বিলাকে একৰ পৰা ৬ জনলৈকে শ্ৰামিক বাহিণীত নিছা নিজা মানুহ আছে। এই শ্রমিক বাহিণীত থকা সকলক কমিচন আৰু সকলো ধৰণৰ স্থবিধা দিয়া হয়। শ্ৰমিক বাহিণীৰ মাধ্যমত ছুনীতি কৰিবলৈ স্থবিধা দিয়া হৈছে। এনেকুৱা ধৰণৰ শ্ৰমিক বাহিণীৰ আজি আৱশ্যক নাই। এই শ্ৰমিক বাহিণী স্বদৃঢ় ভাবে নিকা কৰি প্নৰগঠন কৰিব লাগে। এখন কিতাপ ছপা কৰা হৈছে মন্ত্ৰীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি মাননীয় সদগ্য সকলোৱে পাইছে। এই কিতাপখন চালে গম পাব কি সম্বন্ধ যে এডাল অম্যা দোলেৰে বান্ধি দিছে। আজি গড়কাপ্তানী বিভাগে শতকৰা ৫০ ভাগ কাম পানীত পেলাইছে। ৰাইজে কেচা তেজেৰে অৰ্জ্বা এই টকা চৰকাৰে কৰ-কাটলৰ জৰিয়তে আনিছে। যি আজি পকা ৰাষ্টা, পকা ঘৰ বান্ধিছে—তেওঁলোকে দেই ৰাষ্টাত ফুৰিবলৈ পোৱা নাই আৰু পকা ঘৰত থাকিবলৈ পোৱা নাই। আজি মানুহ নগৰ মুখী হৈছে। আমাৰ দেশত যিবিলাক ছুনীতি ভ্ৰষ্টাচাৰ চলি আছে সেইবিলাক বন্ধ কৰিব পৰিলে বহুতো সমস্যা সমাধান হলহেতেন। গড়কাপ্তানী বিভাগৰ এজন ঠিকাদাৰে ৫ বছৰ ঠিকা লোৱা পিচত নগৰত থাকিবলৈ ৫০ হেজাৰ টকাৰ ঘৰ বনাব পাৰে। গাডীত উঠাই ঘৈণিয়েক আৰু ল'ৰা-ছোৱালীক চিনেমা বাইক্ষোপ দেখুৱাব পাৰে। নিজৰ গাড়ীৰে অফিচাৰ ইঞ্জিনিয়াৰক আনি ৰাষ্টাপথ জোখাব পাৰে।

যিমানেই নকওক আজিকালি মানুহ চহৰমুখী হৈছে। নগৰৰ সংস্কৃতি-সভ্যভাই গোটেই দেশ খাকোৱালি লৈছে। আজি গোটেহ গড়কাপ্তানী বিভা-গটে। পুনৰ গঠন কৰাৰ প্ৰয়োজন যাতে নিকা কৰিব পাৰি। অকল ইঞ্জিনিয়াৰ এচ, ডি, অ' ইফাল দিফাল কৰিলেই দায়িত্ব শেষ হল বুলি ভাবিছে নেকি? আমাৰ দেশৰ মঙ্গলৰ কাৰণে মৰি গলেও হানি নহয়। যেনেকৈ কবিয়ে গাইছিল—

यिषिना गिनम भरे (मरे पिना वाक

জগতৰ কেনি হানি হব?

মই মৰিলেও দিন গলে ৰাতি হব

জোন বেলি ওলায়ে থাকিব। গছত ফুলিব ফুল বতাহ বলিব নিজ বাটে নক্ষত্ৰ ঘূৰিব। আজিৰ দৰেই নিতে জগত চলিব নাই তাৰ অকনো সংশয়।

पाकार है , मेर वाह पाक के लो है जा बदकार बाद मेर हैं। আপোনাৰ গড়কাপ্তানী দপ্তৰ নাথাকিবও পাৰে, মঞ্ৰী নুঠাবও পাৰে আৰু ময়ো কতুন প্রস্তাব নানিবও পাৰো-কিন্তু দেশ দেইদ্বেই থাকিব। সকলো গলেও আজিৰ দৰেই বতাহ বলিব নিজ বাটে নক্ষত্ৰ ঘূৰিব। সেইকাৰণে মই কৈছো-যিবিলাক ছুৰ্নীতি প্ৰায়ণ অফিছাৰ আছে সেইসকলক টালি টুপুলা বান্ধি যাবলৈ দিয়ক—আৰু নতুন মানুহক দপ্তৰ চলাবলৈ দিয়ক। এইখিনি कि कर्जन প্রস্তারটো মই সমর্থন কৰিলো।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানীঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, কন্তৰ্ন প্ৰস্তাৱৰ সম্পৰ্কত মই কেইটামান পৰামৰ্শ আগ বঢ়াব বিচাৰিছো।

.... The position is somewhat better when compared with the national figure which was 30 km per 100 sq. km. But the road system of Assam suffers from many deficiencies like sub-standard surface, narrow lane etc. which require more attention to be paid......)

ইয়াত এটা কথা বুজা যায় যে অসম ৰাজ্যৰ কাৰণে বৰ্ত্তমান চৰকাৰে ইমান দিনে কোটি কোটি টকা ব্যয় কৰাৰ পাচতো চৰকাৰে যিখিনি অত্যন্ত প্ৰয়ো-জনীয় কাম দেইখিনি ঠিক্মতে কৰিব পৰা নাই। অসমখন একেবাৰে পূব কোণত হাবি জংঘলেৰে আবৰি থকা ৰাজ্য এই ৰাজ্যখনৰ অৰ্থ নৈতিক দিশটো ডেভেলপড় কৰিবৰ কাৰণে যথেষ্ট পৰিমাণৰ ৰাস্তা-পছলিৰ দৰ্কাৰ । ৰাস্তাৰ অভাৱত আৰু যাতায়তৰ অসুবিধা হোৱাৰ ফলত বহুতো বয়-বস্তু আনিব পৰা নাই আৰু চৰকাৰে প্ৰয়োজন অনুসৰি ৰাস্তা কৰিব পৰা নাই। ইয়াত দেখা যায় যে ৰাস্তাৰ বাবে যিবিলাক প্লেন-এচটিমেট কৰে তাৰ ভিতৰত বহুতো ষড়যন্ত্ৰ থাকে।

ষড়যন্ত্ৰটো হল কোন ৰাস্তাত কোন ঠিকাদাৰে ঠিকা কৰিব সেইটো চুক্তি কৰি বাস্তাৰ এষ্টিমেট কৰা হয়। এইদৰে আগতে চুক্তি হৈ থাকে আৰু তাৰ পিচতহে টেণ্ডাৰ কল কৰে। এই খিনিতে মই এটা উদাহৰণ দিব খোজো, আজি ৪/৫ বছৰৰ আগৰ কথা, গৌৰীপুৰ সমষ্টিত এখন দলং যত সেই নতুনকৈ দলংৰ আৱশ্যক নাছিল, কিন্তু তাৰ ইঞ্জিনিয়াৰজন অলপ দিনৰ ভিতৰতে বদলি হৈ যোৱাৰ কথা আছিল। সেয়ে তেওঁ বদলি হৈ যোৱাৰ আগতে ভাবিলে যে দলং এখন যদি কৰি থৈ যাব পৰা যায় তেন্তে এটা নোটা অংকৰ টকা মাৰি থৈ যাব পৰা যায় সেয়ে তেওঁ দলং এখন থকা সত্ত্বেও তাত নতুন এখন দলং কৰিলে। সেইখন আছিল ৰূপসী বিমলা দলং। এই দলংখন কিয় কৰা হল তাৰ এটা তদন্ত কৰিবলৈ ১৯৬৭ চনতে মই কৈছিলো। কিন্তু আজিলৈকে তাৰ একো তদন্ত

নহল। এইদৰেই দেখা যায় এচ ডি অ', চুপাৰিন্টেদিং ইঞ্জিনিয়াৰ, একজিকিউটিভ ইঞ্জিনিয়াৰ আদি অফিচাৰ সকলে ৰাইজৰ চকুত ধূলি মাৰি লাখ লাখ টকা আত্ম-স্যাত কৰি আহিছে, কিন্তু মন্ত্ৰীৰ চকুত হলে ধূলি মৰা নাই, কাৰণ এইবো-ৰত মন্ত্ৰী সকলো জড়িত আছে। এনেকৈয়ে যদি হাতে হাতে ধৰা পৰা কথাৰও তদন্ত নহয় তেন্তে এই চৰকাৰৰ মৰ্য্যদা কেনেকৈ থাকিব পাৰে? আমি দূৰ্নীতিৰ कथा वद्या दिवा এই विषय पूरा प्रश्वी पर्शावस এটা চেল कबिल किन्छ দূৰ্নীতি দূৰ কৰিব পৰা নহল অথচ আমি যিবোৰ সংগ্ৰহ কৰো বা ধৰা পেলাই দিওঁ সেইবোৰো চৰকাৰে অৱহেলা কৰি আহিছে। কিন্তু এইবোৰৰ প্ৰতি জন-সাধাৰণ সোনকালেই সজাগ হব।

তাৰ পিচত অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্মচাৰী সকলৰ কথালৈ আহো। ডাঙৰ ডাঙৰ কৰ্মচাৰীৰ কথা মই নকওঁ। আমাৰ যিবিলাক তল শ্ৰেণীৰ কৰ্ম-চাৰী আছে সই সকলৰ কথাকে কওঁ। ৰদ মোহাৰাকে আৰম্ভ কৰি মাষ্টাৰ ৰোললৈকে যিবিলাক সৰু কৰ্মচাৰীয়ে দিনে নিশাই ৰদে বতাহে বৰষুণত ভিতি, ৰদত শুকাই কাম কৰি আছে তেওঁলোকৰ দৰ্মহাৰ বাবে টকা চেংচন নাই তাৰো-পৰি ওপৰৱালা অফিচাৰ দকলৰ নিৰ্য্যাতনত তেওঁলোকে কাম কৰিব লগা হয়। আজি যদি মাষ্টাৰ ৰোলাৰ সকল নাথাকে তেন্তে আমাৰ যাতায়তৰ সুবিধাই নাইকীয়া হৈ যাব, গাড়ী মূটৰৰ চলাচল নাইকীয়া হৈ যাব। কিন্তু ইঞ্জিনিয়াৰ সকলৰ আধাভাগো যদি নাইকীয়া হৈ যায় তেন্তে কোনো অস্ত্ৰিধা নহব। এইদৰে সৰু সৰু কৰ্মচাৰী সকলে নিজৰ প্ৰাপ্যটোৰ পৰা, সদায় বঞ্চিত হৈ আহিছে। ইয়াতকৈ আৰু লাজৰ কথা, তুখৰ আৰু অন্যায়ৰ কথা আন একো হব নোৱাৰে। আমাৰ সমষ্টি বিলাকত যিবিলাক নৈ আছে সেই নৈ বিলাকত দলং দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। এইবাৰো মেজৰ দলংৰ ভাগ মোৰ সমষ্টিত নপৰিল। প্ৰত্যেক জিলাতে যিবিলাক নৈ আছে দেইবিলাকত দলং দিয়াৰ কথাটো চৰকাৰে নিৰপেক্ষ ভাবে বিচাৰ কৰিব লাগে। এইদৰে যদি সমষ্টিবোৰত অসন্তুষ্টি থাকে তেন্তে গনতন্ত্ৰ টিকি থাকিব নোৱাৰে। ইয়াৰ জবাব ৰাইজে এদিন দিব। বিহাৰ গুজৰাটৰ অৱস্থা আজি কি জৈছে এইবিলাক দেখি শুনি আমাৰ ৰাইজো বহি নাথাকে সেই কাৰণে মই চৰকাৰক সাবধান কৰি দিছো। ইয়াৰ লগতে মই আন এটা কথা চৰকাৰক কওঁ যিগৰ কথা মই যোৱাবাৰ বিধান সভাত কৈছিলো, এইবাৰো প্ৰশ্ন দিছিলো, চট নটিচ প্ৰশ্নও দিছিলো, কিন্তু আজিলৈকে অহা নাই। মোৰ সমষ্টিৰ এখন দলং ভাঙি গ'ল, সেইখন মেৰা-মতি কৰিবলৈ আজি ইমান দিনে কৈ অহা স্বত্তেও কৰা নহল। দেই দলঙৰ

Maring on Demands for Crants 21st Mari

वार्ती कार्योक्ष विश्व हिंदा विश्व विश्व

অভাবত অকল অসমৰে নহয় গোটেই ভাৰতবৰ্ষৰে যোগাযোগ ব্যৱস্থা নোগোৱা হৈ পৰিছে। অধ্যক্ষ মগোদয়, চৰকাৰৰ এনেবোৰ অৱহেলাৰ কথা জানি আজি আৰু আমাৰ জনসাবাৰণ ক্ষান্ত হৈ নাথাকে, ৰাইজে ইয়াৰ প্ৰতিহাদ কৰিবলৈ এদিন সদল বলে ওলাই আহিব। ৰাইজৰ পদধনি শুনি আজি আমাৰ চৰকাৰ সাবধান হবৰ হল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই তাৰ পিচত মেকানিকেল দিভিজনৰ কথা কবলৈ বিচাৰিছো। এই বিভাগত লাখ লাখ কোটি টকাৰ বস্তু কিনা হৈছে। এই কথা বিলাক আমি সাধাৰণ আলোচনাত কৈছিলো। ইয়াৰ তদন্ত কি কৰা হল? সকলোতে আজি ছুৰ্নীতি সোমাইছে, এই ছুৰ্নীতি কমোৱাৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিছেনে? আমাৰ চৰকাৰ গঠিত পদ্ধতিতহে। কিন্তু কামত একো আগবাঢ়িব পৰা হোৱা নাই। আজি আমাক ইমান বেচি ডিগ্রী থকা মানুহৰ কি প্রযোজন? আজি ইমান বস্তুৰ দৰকাৰ, ইত্যাদি কথা আলোচনা নকৰাকৈ বা কোনো সিদ্ধান্ত গ্রহণ নকৰাকৈ লাখ লাখ টকাৰ বস্তু কিনি জমা ৰাখিছে আৰু নষ্ট হৈছে ই অত্যন্ত পৰিভাপৰ কথা। মহোদয়, ইয়াৰ প্রতিকাৰ কি হব ? অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী সকলৰ এই অফিচাৰ সকলৰ প্রতি কি ছুর্বলতা আছে মই নাজানো। উদাত্রণ স্বৰূপে আজি গুৱাহাটীতে যাদৱ চন্দ্র ডেকা নামৰ এজন ইঞ্জিনিয়াৰক ১৮ বছৰ ৰখা হৈছে। আনকি ৰাইজৰ মাজত এনে ধ্বণৰ আলোচনাও হৈছে যে, ইঞ্জিনিয়াৰবোৰে মন্ত্রীসকলৰ বিমানে যোৱাৰ টিকেট কিনি দিয়াৰ কাৰণেই তেখেতক ট্রেক্সফাৰ কৰা হোৱা নাই।

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো কথা বেয়া হৈছে। কোন ইঞ্জিনিয়াৰে টিকেট কিনি দিছিল

শ্ৰীকবিৰ ৰায় প্ৰধানীঃ ৰাইজে কোৱা কাৰণেই কৈছো। মাননীয় অধ্যক্ষঃ নামটো কৈছেনেকি >

শ্রীকবিৰ ৰায় প্রধানীঃ এইটো উৰা বাতৰি নহয়। ৰাইজে কৈছে। গতিকে
মই মন্ত্রী মহোদয় সকলক কৈছো যে, সাৱধান হবৰ হল। এইটো কথা অর্থাৎ
মেকানিকেল দিভিজনৰ ছুর্নীতিৰ কথা এই নীলাচল পেপাৰতো দিছে। আমাৰ
ইয়াৰ ১৯৫২ চনৰ পৰাই চুপাৰিনণ্টেদিং ইঞ্জিনিয়াৰ আছে তেওঁক বদলি কৰা
হোৱা নাই। কিয় হোৱা নাই !

ুঠাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী)ঃ অসমত মাত্ৰ এজনেই চুপাৰিটেনদেউ ইঞ্জিনিয়াৰ আছে আৰু তাৰ হেড কোৱাৰ্টাৰ গুৱাহাটী গতিকে এখেতক গুৱাহাটীৰ বাহিৰে কত ৰাখিব পৰা যায় নাজানো।

Voring on Demonds Pro Charle

ঞীকবিৰ ৰায় প্ৰধানী: অধ্যক্ষ মহোদয়, তাৰ পাচত মই কবলৈ আগবাঢ়িছো যে, এতিয়া যদি গড়কাপ্তানী বিভাগৰ বিষয়ে আলোচনা কৰো তেন্তে আৰু কেলেংকাৰী বাহিৰ হব। মন্ত্ৰী সকলেও বাদানুবাদ কৰিব। আজিকালি দেখা গৈছে যে, গড়কাপ্তানীয়ে সকলো বিভাগৰে কাম কৰে অথচ গাওঁ অঞ্চল আদিৰ হস্পিতাল তৈয়াৰ কৰিবৰ কাৰণে কেনে বিশেষ আগ্ৰহ দেখুৱা হৈছে। ঔষধৰ অভাবত মানুহ মৰিছে। হস্পিতালত ঔষধ ৰাখিবৰ বাবে ঘৰ নাই। গড়-কাপ্তানী বিভাগত টকা নাই। ইফালে মেডিকেল কলেজ নিৰ্মাণৰ নামত লাখ লাখ টকা থৰচ কৰিছে আৰু এই ধৰণে নিৰ্মাণ কাৰ্য্যৰ কামত লাখ লাখ টকা খৰচ কৰি ৰাজহুৱা ধনৰ অপব্যয় কৰিছে। গতিকে আজি দকলো মন্ত্ৰীকে সকিয়াই দিছো যে, সময় থাকোতেই সাবধান হব লাগে। আজি ৰাইজৰ মাজত আলোচনা হৈছে যে, যদি গণতন্ত্ৰ ৰক্ষা কৰিবলৈ যোৱা হয় তেন্তে এই ছুনীতি দূৰ কৰিব অধোগ্য মন্ত্ৰীদভাই নোৱাৰিব। যি ছুনীতি আছে দেই সকলো ছুৰ্নীতি আঁতৰাব লাগিব। এই ছুৰ্নীতি দূৰ কৰিব নোৱাৰিলে জনসাধাৰণে এইটো বৰদাস্ত নকৰিব। গতিকে মই এতিয়াই কৈছো যে, আমাৰ মন্ত্ৰী দভাৰ মাজত যিবিলাক খেলি-মেলি আছে সেই সকলো দূৰ কৰি সম্পূৰ্ণ গণতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা বা ৰাইজৰ প্ৰতিও মৰ্য্যাদা দিবলৈ চেষ্টা কৰক।

Shri Probin Kumar Chaudhury: Mr. Speaker, Sir, I come from a backward constituency. Sir, at the first instance I oppose the cut motion and support the original grant. I come from a backward constituency. The people do not know what is road. The peple are very poor. The P.W.D. Minister had been to my constituency; he has seen how the people are living there; there is no road. In that area brinjal is selling at 20 paise per Kilo because there is no road, and communication. In 1957 Shri Radha Charan Chaudhury was the M.L.A. of my constituency and the then Chief Minister late Bimala Prasad Chaliha sanctioned some amount for Chamaria-Suntoli road. Sir, though money was sanctioned for this road it was diverted to another road. Then when I became M.L.A. of this constituency somehow I got some money for this road.

But up till now during the last 10 years the road has not been completed. The Minister has seen himself and told the people that Government is not responsible this. You speak to your representative. The people coming to me and telling that 'you are not doing anything, you are not taking interest for this road.' I want to say that whatever assurance was given by the Government that has not been fulfilled so far as this road is concerned. In the 4th Five Year Plan a bridge was sanctioned at Chamaria and the money sanctioned was diverted to another bridge. I raise this matter because the people of the area are mostly immigrants muslim and they have none to look after them. Government is also not thinking for them. I being a member of the majority community, they think that I am not looking after their interests. Therefore, I earnestly request the Minister to look after the demands of the people. Sir, the other day, I met some contractors of my constituency and they complained that they have completed the work in March, 1973 but uptill now no payment was made. Sir, this Deptt. is known as Public Waste Department and perhaps for this reasons the Minister has stopped the payment to the contractors. This morning also some people came to me and said something against this Deptt. These contractors had to borrow money from Kabuliwalla and other money lenders and for that they are paying a huge amount of interest. So whatever profit they made is being eaten up due to delay in getting payment from the Government. Therefore Sir, if the P. W. D. wants that the contractors should live, the contractors should prosper then the payment should be made immediately. If the work is not properly done than of course I have got nothing to say. But if they

really worked then the payment should be made to the contractors. Sir, I regret to bring to your notice that we have got a big book, showing future programme and in that book nothing is recorded about the future plan of the Gauhati Subdivision. The entire money has been given to Mangaldoi (Voices: May be to Cachar also) Yes Mangaldoi and Cachar. To the Planning Board we have given some suggestion but those suggestions were not incorporated in that book. It seems that during the next 5 years we will not get any road. Therefore Sir, I again request the Government to consider the proposal and include the whole subdivision in the future plan. Sir, recently some money was given for payment towards outstanding arrears of the contractors, but I understand that nothing is given for Boko Subdivision. The otherday, I should say some muslim contractors went to the P. W. D. Engineers for their dues. They said that "Why don't you go to the Minister or to M. L. A.?" And now they are disturbing us. Everyday they are coming to us. Sir, whatever money is due should be disbursed immediately.

There is a discrimination. During the Idd festival there was an order from the Chief Engineer that muslim contractors should be paid immediately and for that Rs. 50,000 was sanctioned but these were not disbursed to the muslim contractors. After the Idd was over these money was distributed to some other people. Our P. W. D. Minister being a muslim how could he deprive the muslim contractors in getting the payment. (Voices: As he is impartial.) No, no he is not impartial. He is afraid of giving it. Because a blame may come that he being a muslim he is favouring the muslim people. Therefore, I would request the P.W.D.

Minister to see that there is no discrimination against the muslims. Sir, the P. W. D. Minister must have stopped payment in order to save money but the voters who have voted us to this Assembly with the expectation that some works will be done for the people. Sir, during these two years we could not construct a single road, we could not sanction money for a road nor the oustanding payments could be made to the contractors and therefore, I hope that Government will take steps so that we can boast ourselves that we have given something to our constituencies. With these words I conclude. Thank you Sir.

শ্ৰীলীলাকান্ত দাসঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মঞ্জী শিতানত নং ৮৮, ১০৯, ২৩, ৫০, ৯৩ আৰু ৯৪ মঞ্ৰীটো সমৰ্থন কৰি হ্যাৰমান কব খুজিছো। এই শিতানত প্ৰায় ২৬ কোটি টকা ধৰা হৈছে। এই সংক্ৰান্তৰ মোৰ সমষ্টিৰ কথা উল্লেখ কৰিব বিছাৰিছো অধ্যক্ষ মহোদয় মাতুহৰ কেইটামান কথা অতি দকাৰ— দেয়া হ'ল— এটুপা পানী, এখনি প্ৰাথমিক বিদ্যালয় আৰু এটা ৰাস্তা। সেই কাৰণে মই জ্ম জয়তে কৰ বিছাৰিছে৷ পঞ্চম পৰিকল্পনাত ৰাস্তাৰ উন্নয়নৰ কাৰণে যি টকা ধৰা হৈছে সেইবিলাকৰ ভিতৰত কিছুমান অঞ্চল বাদ পৰি গৈছে। দেইবিলাক অঞ্চলত ৰাষ্টাপত্লীত অগ্ৰাধিকাৰ দিব লাগে। অধ্যক্ষ মহোদয় মই এটা কথা কবলৈ বাধ্য হৈছো যে আজিলৈকে যি ঠাইত অতিৰিক্ত মঞ্জুৰী দিয়া হৈছে সেইবিলাক ঠাইত আৰু মঞ্জুৰি দিয়া হৈছে। প্ৰত্যেক বছৰৰ বাজেট চালে এই কথা প্ৰমানিত হ'ব। সেই কাৰণে গোটেই ৰাজ্যতে যিবিলাক ঠাইত বা অঞ্চলত যাতায়তৰ ক্ষেত্ৰত পিচপৰি আছে দেই অঞ্চল বিলাকত পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত যাতায়ত্ৰ উন্নতিৰ কাৰণে বেছি গুৰুৰ দিব লাগে। পঞ্চন পৰি-কল্পনাত যাতায়তৰ শিতানত ১২ কোটি ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। গতিকে যিবিলাক মহকুনা যাতায়তত পিচপৰি আছে দেইবিলাকক অধিক মঞ্জুৰী দি দমতা ৰক্ষা কৰা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু মঞ্জু,ৰিবিলাক যাতে সমবিতৰণ হয় তাৰ বাবে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আক্ষ'ণ কৰিলো। উত্তৰ লক্ষীমপুৰ জিলাৰ যাতায়ত সম্পৰ্কে মই বাননিয়ন্ত্ৰণ শিতানত আলোচনা কৰোতেও কৈছো ১৯৭২ চনতে আৰম্ভ কৰা লক্ষীমপুৰৰ ৰাষ্টাবিলাকৰ আজিও একো উন্নতি হোৱা নাই। গতিকে এই জিলাখনক ধ্বংদৰ মুখলৈ ঠেলি দিলে সম্পূৰ্ণ অন্যায় কৰা হব।

এই প্ৰসঙ্গত মই উল্লেখ কৰিব খুজিছোঁ যে, মুখ্যমন্ত্ৰীকে আদি কৰি বিভিন্ন উচ্ছ পদস্থ লোকসকলে এইবিলাক নিজে নিজে গৈ চাই আহিছে। প্রভাবা-পোকনীয়া, কনকেশ্ব গেন্ধেলী, একাৰ খোৱা দেউবল— এই ৰাস্তা বিলাক ১৯৭২ চনৰ পৰাই বেয়া হৈ পৰি আছে। এফ, দি, আৰে এইবোৰ মেৰামতি কৰি দিব লাগে। এই বিলাক ৰাস্তা দোনকালেই থিক কৰি দিবৰ কাৰণে মই আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আক্ষ'ণ কৰিছোঁ। তাৰ পিছত উত্তৰ অসমত বিশেষকৈ অৰুণাচল আৰু অসমৰ সীমান্তত কোনো যাতায়তৰ কাৰণে স্ব্যৱস্থা নাই। এইটো ৰাস্তা থিক কৰিবৰ কাৰণে অসম আৰু অৰুণাচল চৰকাৰে যুটীয়াভাৱে ব্যৱস্থা লৈ কাম কৰিব লাগে। এই কথাটোও মই আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি-আকৰ্ষণ কৰিছোঁ। তাৰ পিছত আমিন গাৱৰ পৰা জোনাইলৈকে যিটো ৰাস্তা আছে এই ৰাস্তাটো প্ৰতিৰক্ষাৰ ফালৰ পৰা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ ৰাস্তা। এই ৰাস্তাটো সোনকালেই ৰাষ্টীয় পথত পৰিণত কৰাৰ কাৰণে কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা অতি সোনকালেই লব লাগে। তাৰ পিছত নাৰায়ণপুৰৰ পৰা লৱাৰ দিক্ৰং হৈ লক্ষীমপুৰ, লক্ষীমপুৰৰ পৰা ঢলঘাট-ঘুণাস্থৃতি হৈ ঢকুৱাখানা-ধেমাজীত—এই অংশটো নতুন এলাইনমেন্ট কৰি ৰাষ্ট্ৰীয় পথৰ অধিনলৈ আনিব লাগে। ইয়াৰ পিছত দেখা যায় যে, উত্তৰ পাৰৰ লগত আমাৰ যোগাযোগৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। আজি যোগা-যোগৰ সমস্যাটো কেৱল আমাৰে সমস্যা নহয় এইটো এটা স্বভাৰতীয় সমস্যা। দেই কাৰণেই মই এই কথাটে। আমাৰ চৰকাৰৰ দৃষ্টিপাত কৰিব বিছাৰিছোঁ যে, আমাৰ ৰাজ্যখনৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতিৰ কাৰণে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ লগত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণ পাৰৰ যোগাযোগ কৰিবৰ কাৰণে উজনী অসমত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপ্ৰত এখন দলং হব লাগে। অকল ৰাস্তাৰ যোগেদিয়েই নহয় ৰেল লাইনৰ যোগেদিও এই সংযোগ বন্ধপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ লগত কৰিব লাগিব। নগা সীমান্তত গণ্ডগোল হোৱাৰ সময়ত ডিব্ৰুগড় অ'দিৰ পৰা যেতিয়া মান্তুহ আহিব লগা হৈছিল তেতিয়া বহুতো মানুহ বিপদৰ সমুখীন হব লগা হৈছিল। নিজৰ জীৱনৰ নিৰাপত্তাৰ কাৰণে বিপদ সংকুল অৱস্থাৰ মাজেদি অহ্মপ্ত পাৰ হৈ মানুহ অসমৰ অনান্য জেগালৈ যাব লগা হৈছিল। সেইকাৰনেই ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পুৱ ফালে অসমৰ অনান্য জেগাৰ লগত যোগাযোগ ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে এখন দলং নিৰ্মাণ কৰিবলৈ অসম চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত ভাৱৰ বিনিময় কৰিব লাগে। এইটো এটা আঞ্চলিক সমস্যাই নহয়, এইটো এটা সৰ্বভাৰতীয় আৰু নিৰাপত্তাৰ লগত নিবিভ ভাৱে জড়িত হৈ থকা কথা।

কিয়নো ১৯৬২ চনত যেতিয়া চীনা আক্রমণ হৈছিল তেতিয়া লিকাবালি আদি অঞ্চলত ঘৰ-হুৱাৰ সকলো জুই লগাই দি তাৰ মানুহ ততালিকেই তাৰ পৰা ভাগিব লগা হৈছিল। সেই সময়ত ত্ৰহ্মপুত্ৰ পাৰ হবৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা নাছিল বুলিয়েই কব পাৰি। গতিকে এনেকুৱা এটা অৱস্থাত তাত মাত্ৰহ বিলাকে কেনেকুৱা এটা অৱস্থাৰ সম্মুখীন হব লগা হৈছিল সেই কথাটো সহজেই অনুমেয়। গতিকে এই সকলো বিলাক দিশ অনুধারন কৰি ছয়োপাৰ বিচ্ছিন্ন কবি নেৰাখি তাত অনতিপলমেই এখন দলংৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মহোদয়, যোৰহাটৰ ৰাইজে উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ লগত সহযোগ ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে উত্তৰ लक्षी यभूव-कमलावादी बाखारिं। बाद्वीयकवन कविव लार्ग। এই क्क्विं धनिवरेन পোৱা মতে চৰকাৰে ইয়াৰ কাৰণে এটা ব্যৱস্থাৰ কথা চিন্তা কৰিছে। এইটো-দোনকালে কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে মই আমাৰ অসম চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী আমাৰ অতি গুৰুৱপূৰ্ণ সম্সাণ যাতায়ত সম্সাৰ লগত আমাৰ পৰিবহন সমস্যাটোও জড়িত হৈ আছে। যানবাহন অ,ক যাতায়তৰ অস্থবিধা হোৱাৰ কাৰণেই আমি খাদ্য আদিৰ ক্ষেত্ৰতো বহুতো সময়ত সমস্যাৰ সন্মুখীন হব লগা হয়। সেইকাৰণেই এই বিলাক কথা চিন্তা কৰি কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে মই আমাৰ চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী জনাইছোঁ। উত্তৰ লক্ষীমপুৰত যিবিলাক ৰাস্তা ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ কৰা হৈছে দেই ৰাস্তা বিলাকৰ ভিতৰত কেৱল বৰ্ডাৰ ৰ'ডটোৰ বাহিৰে এটা ৰাস্তা পকা কৰা ৰাস্তা নহয়। সেই কাৰণেই মই এই কথাটে। চৰকাৰৰ দৃষ্টিলৈ আনিবলৈ বিচাৰিছোঁ যে, পকা নোহোৱাকৈয়ে যিবিলাক ৰাস্তাত আমাৰ ট্ৰেন্সপৰ্ট কৰ্পৰেশ্বনৰ বাছ চলোৱা হৈছে দেই বিলাক অনতিপলমেই পকা কৰা ব্যৱস্থা নকৰিলে অকল স্থানীয় ৰাইজৰেই নহয় আমাৰ পৰিবহন বিভাগৰো আয়ত ই আঘাট হানিব। ধেমাজী-উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ মাজত বাছ দিলে ৬ মাহৰ ভিতৰতে সেই বাছ বেয়া হয়। আনকি টাটা কোম্পানীৰ নিচিনা এটা কোম্পানীৰ বাছো ৬ মাহৰ ভিতৰতে নষ্ট হৈ যায়। এই ব্যৱস্থাটোৰ এটা ভাল অনুসন্ধান কৰি হৈ থকা অস্থবিধা বিলাক আতৰাবৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে ব্যৱস্থা লবলৈ মই আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক টানি অনুৰোধ কৰিছোঁ। আজি উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ এজন প্ৰতিনিধি হিচাবে যদিও মই এই কথা কৈছোঁ তথাপিও এনেকুৱা সম্প্রা অকল তাতে নহয় এনেকুৱা সম্প্রাবোৰ গোটেই ৰাজ্যখনৰে আছে। এইখিনি কৈয়েই মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

The translation of the first part to the first sense the sense the sense of the sen

Announcement by the Speaker

Mr. Speaker: Before I come to item No. 3 I want to make a statement which I promised regarding the position of questions. Here is the statement. No. of questions received: 1604 (starred); No. of Starred questions despatched 1537, No. of replies received 461. No. of Unstarred questions despatched-136, replies received-49. No. of Short Notice questions despatched-25, replies received-17. Therefore number of questions despatched 1698 and the number of replies received-527. Another statement regarding the position of questions departmentwise is being circulated.

Shri Giasuddin Ahmed: Before we come to the next item, may I make a submission regarding question. It appears from the figures it appars that more than 2/3rd of the questions....

Mr. Speaker: You will get the detail departmentwise statement tomorrow.

Privilege Motion

Shri Dulal Chandra Barua: Mr. Speaker, Sir, Under Rule 158 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly, we want to bring a Motion of Breach of Privilege against Shri Gajen Tanti, Minister of Supply with reference to the information he furnished to the House during Question hour on 4-3-74 and during Half an Hour discussion under Rule 49 on 18-3-74. The two statements are not only contrary to each other but by such contrary statements he deliberately misled the House and thereby committed a Contempt of the House. He also by his wrong information given to the House wilfully obstructed the Members of the House from discharging their function as such members.

The price of edible oil has gone too high as has given a lot of suffering to the people whom the Members of the House represent. Rape seed oil being one of the cheapest varieties of edible oil Members of the House were keen to know whether Government had fixed its price. The Minister on 4-3-74 informed the House that the price was not fixed. But shall have to be fixed. To use his own words he said in answer to the question of Smti. Renuka Devi Barkataki "whether the Government has fixed the price of the rape seed oil or not"he replied "we shall have to fix it." But on 18-3 74 the Minister said on the floor of the House "মই সিদিনা প্ৰশোভৰত কৈছো যে আমাৰ ফালৰ পৰা তেলৰ দাম বান্ধি দিয়া হৈছিল কিন্তু সংখ্যাটো মোৰ মনত নাই বুলিও কোৱা হৈছিল। এই বিষয়ে একো নাজানো বুলি কোৱা নাই। মই কৈছো যে দান বান্ধি দিয়া হৈছে আৰু এই দাম ১০৭'৭৫ টকা।" When his attention was drawn by Smti. Renuka Devi Barkataki that during question hour the Minister said that price was not yet fixed and only today he has said that the price has been fixed. Shri Gajen Tanti, Minister, Vehemently took his stand and said "অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ মনত আছে "দাম বান্ধি দিয়া হৈছিল কিন্তু সংখ্যাটো মোৰ মনত নাই। এই বুলি কৈছিলো।" When he was again sought to be corrected by Shri Dulal Chandra Barua, Shri Gajen Tanti Minister took his stand and demanded to be challenged. Shri Barua again said that price was not mentioned. Even thereafter Shri Tanti stated ''দামটো বান্ধি দিয়া হৈছিল, সংখ্যাটো মোৰ মনত নাই বুলি কোৱা হৈছিল।''

From the above it is quite clear that what Shui Tanti said was not just a statement at the spur of the moment but a calculated, deliberate and repeated assertion as the records show that his assertion on 18-3-74 was contrary to his statement on 4-3-74. It is apparent on the face of the records that he deliberately gave wrong information to the

Members of the House with a view to mislead them and thereby to obstruct them in due discharge of their duties as Members of this Hon'ble House.

Hence this is a clear case of breach of privilege of the House committed by the Hon'ble Minister in charge of Supply etc. Shri Gajen Tanti.

Along with the notice the documents that are necessary were forwarded to you. It is very much clear to us that the Minister willfully tried to mislead the House by issuing contradictory statements. When the Members from this side of the House wanted to correct his stand he insisted. He also threw a challenge to the question from this side of the House thereby obstructing the Hon'ble Members from due discharge of their duties. Sir, in May's Parliamentary Practice page 111 it has been clearly stated "Disobedience to the orders of either House whether such orders are of general application or require a particular individual to do or abstain from doing a particular act, or contravention of any rules of either House is a contempt of that House." Mr. Speaker: Mr. Barua, do you mean to say that the statement made by the Minister on 4-3-74 does not tally with the latter statement?

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, the Minister stated that the price of rape seed oil was fixed, but it was actually not fixed. On 18th he took a challenging attitude and said the he did not say so. We tried to correct him by saying that he did not tell anything to the House on the 4-3-74 in reply to the question that the price of rape sape seed oil has been fixed. Actually it was not fixed. At page 114 of the same book under the heading "Conspiracy to deceive either House or Committees of Either House." Sir, the Minister's respon

sibiliy to the House is great and therefore he should not try to conceal facts unless it is not to be disclosed in the public interest. Sir, today you have very correctly said, when one of the Hon'bleMinister did not like to mention the name of a particular officer, that we have the right to know things. Therefore, the House has got the right to know the correct position and it is the duty and responsibility of the Hon'ble Minister to give correct information to the House. when the Hon'ble Members from this side of the House wanted to correct his statement, he deliberately and wilfully suppressed the fact and threw a challenge to the 'questioner. Therefore, Sir, giving false evidence, febrication of statement or suppression of fact amounts to a breach of privilege of the House and of the Hon'ble Members. Sir, the Minister wilfully wanted to suppress the real fact from the House and he did not give the real picture of the thing. Sir, on the 4th March when we asked whether the price was fixed or not, he said that it was fixed. But during the question hour it was not fixed, probably it was fixed after the question hour or in the evening. Till we asked this question the price was not fixed and on that day he tried to mislead the Members of the House. On 18th March also he tried to mislead the House by suppressing the fact and therefore he has committed breach of privilege of the House. Another aspect of the thing has also to be taken into consideration by the House. The Hon'ble Members of the August House has got the right to ask questions to get replies, When there is something wrong, it is the duty of Hon'ble Member to point out to the concerning Minister. On that day when we have tried to correct his earlier statement, he instead of correcting the statement and giving the actual state of

affairs, he threw a challenge and tried to pressurise the Hon'ble Members from knowing things from the Government, and this was intimidation. "To attempt to influence Members in their conduct by threats is also a breach of privilege."

Sir, the Minister whose responsibility it is to give the correct state of affairs, instead of doing so threw a challenge which should not have been done by him, having majority in the House. So, on that account also he has committed a breach of privilege of the House.

Now, coming to Kaul's Practice and Procedure of Parliament, it has been stated at page 235 that "refusal by a witness to answer questions put by a Committee (e) and refusal to produce documents in his possession (f) prevaricating (g) giving false evidence (h) or wilfully suppressing truth (i) or persistently misleading a Committee ... 'is also breach of privilege. First and foremost thing is that we have asked for certain information but the Minister refused to give reply to our question and therefore, he has committed breach of privilege. Sir, we are not here as a Committee but we are sitting in a House. The House has the right to know things and the Minister's deliberate refusal amounts to breach of privilege. He deliberately misled the House. He gave one statement on the 4th March and another on 18th March. But each one is different from the other. On that day when the question was asked he said the price was fixed and on 18th also he said that the price was fixed but he could not give us the actual rate and therefore he gave false information to the House. So he has committed breach of privilege of the House. Again he wilfully suppressed the truth while he was replying to our question on the 18th March, 1974, when we

raised a discussion under Rule 49 of our Rules. Instead of correcting his statement, he wilfully suppressed facts and thereby misled the House. So, it is a clear case of breach of privilege.

My second and last point is that, as I have already said, we have been persistently trying to rectify his answer but the Minister persistently misled the House by giving wrong information.

Under the circumstances it is a fit case to be referred to the Privileges Committee. Under Rule 158 if the breach is committed in the actual view of the House, you can dispose of it here in this House without referring it to the Privileges Committee. Sir, we have nothing personal against the Minister but in the interest of democracy we want that the House should know the truth. Sir, the priviso to Rule 158 says-"provided that if the breach is committed in actual view of the House, the House may take action without complaint"

Therefore, Sir, in the interest of dignity of the House you may take action here and now since the breach has been committed in the actual view of the House or you may refer the matter to the privileges Committee.

Mr. Speaker: Rule 158 says that you should make the move then and there. In this case it does not apply. Smti. Renuka Devi Barkataki: In the first page the last question was mine, 'whether the Government has fixed the price of the rape seed oil or not'? The Minister replied,' We shall have to fix it'. On 18.3.74 when I asked the Miniwhether the price of rape seed oil was fixed by the Government or not, the Minister replied, (In Assamese). Then in the

4th page, Shri Dulal Chandra Barua asked, 'Whether the price of rape seed oil was fixed'? Shri Sarat Chandra Sinha, Chief Minister said, 'The Deputy Commissioners were asked to fix the price. About the rates I do not know exactly. Again, Shri Promde Chandra Gogoi asked, 'The Chief Minister has stated that the Deputy Commissioners have been authorised to fix the price of Rape seed oil. May I know whether all the Deputy Commissioners have fixed the price'? The Chief Minister replied, 'The price was very uncertain. In different places it was selling at different prices. So we asked the Deputy Commissioners to fix the price. As a matter of fact we also asked the Members of the Food, Trade and Supply Committees to take some steps at their own level to reduce the price.'

Shri Syed Ahmed Ali (Minister Parliamentary Affairs): Sir, before I come to the main point, I would like to submit, in this connection, the matter before us. There are some Rules and Reference Books and in the instant case if we have got our own Rules and Reference Books, i. e, Parliamentary Practice followed in Parliament or in Legislature then these Rules and Reference Books should be applicable at the initial stage of any particular case. Now, if our Rules and Reference Books are silent in any matter of issue then in that case we will follow the practice followed in the House of Commons. Now, the book referred to by Hon'ble Member Shri Barua, is about Parliamentary Practice by "May" which is followed exclusively in the House of Commons. Kaul's book is followed in our Parliament. I will come to this point later on whether this book is applicable in the instant case or the other one. Now, Sir, the allegation is that the Minister, Supply has committed

a Breach of Privilege because, as alleged, he made two contradictory statements on the same issue with a motive to mislead and misguide the House : once on 4.3.74 and again on 18.3.74 and so he has committed a contempt of the House. Sir, when a man misguides or misleads others there must be some element of gain or benefit or he must have some motive for doing some harm or damage to the persons he wants to misguide or mislead. In this case, let us examine whether the Hon'ble Minister, Supply has in any way wilfully with definite purpose and motive misguided this House and mislead this House by which he derived any benifit. Sir, on 4th and 18th, it is alleged, he has given a contradictory statement regarding the fixation of the rate of rape seed. What he said Sir? He said, on 4th, rate of rape seed has been fixed. On 4th he has stated this.

Mr. Speaker: It will be better if you read it out from the original proceedings.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister): Sir, on 4th he has stated, when Shrimati Renuka Devi Barkataki asked "whether the Government has fixed the prices of the rape seeds or not", I mean, the reply was after correction, sir, "we have fixed it" So, sir, this is the proceeding recorded by the reporter after it is corrected.

Shri Dulal Chandra Barua: We have also got a copy of the proceeding but this is not there.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister): Sir, we have also got a copy of the proceedings. The proceedings should be treated as final draft after it is corrected by the Hon'ble Member or Minister who has made the statement. In his connection, sir, I am quoting the relevant rule from pur own Rule Book. Sir, Rule 29 (A) reads like this The manuscript copy of the speech made by the member concerned will be supplied to the member within five days of making the speech and the member concerned will correct the speech and return the same within fifteen days. If she speech is not corrected and returned within the aforesaid time, it may be printed within the aforsaid time, t may be printed without correction and no objection regarding the correctness of the speech will be entertained." So, sir, this statement was made on 4th March and then the proceedings was given to the Hon'ble Minister concerned and after going through the proceedings, he has corrected it. Now, sir, Hon'ble Member may refer to Rule 303 in this connection. Now, I would like to refer to Rule 303 also. This Rule says that "the relevant copies of the proceedings of the Assembly shall be furnished to the members concerned for the purpose of correction and return (in accordance with Rule 29A). Correction of speeches should be confined to grammatical mistakes and there can be no material alteration". So, sir, this is the position.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, here the Minister is going to commit another breach of privilege.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister): Sir, Shri Barua should know that breach of privilege is not so cheap. Sir, when I am on legs, then let me finish speach,. There should not be disturbance when I am on my legs.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, I want to know in what way grammatical mistakes are to be corrected?

(Interruptions)

Mr. Speaker: Mr. Barua, let him finish.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister): Sir, in this House you are the judge and not the Hon'ble Member. He cannot give the verdict.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, I am sorry, we know he is an old man.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister): Sir, if the Hon'ble Member has the regard for old age, then he should have a regard towards me also.

Mr. Speaker: Alright, Mr. Ali, then let me know what was the original proceedings and what was the corrected procedings?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister): Sir, the original was "we shall have to fix it." It was recorded by the reporter and now he has corrected it as "we have fixed it." Sir, that is a grammatical correction. Now, sir, that will be evident from the next question I am coming to that. The next question is that Shrimati Renuka Devi Barkataki said "they are selling it at Rs. 7/50 per litre at Gauhati" and the Hon'ble Minister said in his reply that "they will have to sell it at a price fixed by the Government." Then he says, "I shall have to collect the information:" Then the portion in assa mese. Sir, from this we find that he has simply confirmed the statement what he has made earlier. Now, Sir, the main thing is that even if the Hon'ble Minister Supply inadvertently made a wrong statement on the floor of the House on this issue. it is not that he has done so with a purpose to mislead the House. Therefore, sir, in this case there cannot be any question of breach of privilege. Now, I am going to quote from Kaul's Parliamentary Practice Sir, in page 252, we find that. "If any statement is made on the floor of the House by

a member or Minister which another member believes to be untrue, incomplete or incorrect, it does not constitute a breach of privilege. If an incorrect statement is made, there are other remedies by which the issue can be decided. A breach of privilege can arise only when the member or the Minister makes a false statement or incorrect statement wilfully, deliberately and knowingly. This is a case ruling-When two members sought to raise a question of privilege against the Minister of Food and Agriculture on the ground that he had suppressed the truth and misled the Public Accounts Committee, when he appeared before them, the Speaker inter alia ruled: Incorrect statements made by a minister cannot make any basis for a breach of privilege. It is only a deliberate lie, if can be substantiated, that would certainly bring the offenc within meaning of a breach of privilege. Other lapses, other mistakes do not come under this category, because every day we find that Ministers make their statements in which they make inistakes and which they correct afterwards. So Sir, according to this ruling the main point to be decided is whe ther the Supply Minister had any intention, malafide intention, any purpose or motive to mislead or misguide the House. The Minister had no such motive because that has been evident from the statement given on the floor of the House. He said again, 'They will have to sell it at a price fixed by the Government.' So, Sir, even if he had made a statement alleged by Mr. Barua but he had no such intention to deliberately misguide the House. Sir, in this connection I would like to say that hon'ble member Shri Barua has quoted ruling at page 223 and very assertively he pressing the point. "Refusal by witness to answer questions put by a committee; refusal to produce

documents in his possession; giving false evidence; wilfully suppressing truth, these references all relate to witness in any case of breach of privilege brought before the committee. It has no relation with the instant case. So he has misquoted the ruling. So, Sir, in view of what I have said and in view of the ruling which I have quoted the notice for breach of privilege should not be allowed to move. Shri Gourisankar Bhattacharyya: Sir, I would not say anything because in your graciousness you were pleased to appoint me as a member of the Privilege Committee but I find that I am in the pleasant company of my hon'ble friend the Parliamentary Affairs Minister who also happens to be a member there. If he would not have taken the stand to make his submission I also would not have. Shri Syed Ahmed Ali (Minister): In this case it is my duty. Shri Gourisankar Bhattacharyya: I, therefore, shall not go into the merit of the case; I shall only try to distinguish the point of view I hold from that of my hon'ble friend, the Parliamentary Affairs Minister. First of all I want to submit with all humility that probably his appreciation of Article 194 of the Constitution of India requires a little nore attention.

Mr. Speaker: Did he refer to Article 194?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister): I did not refer but I know what he wants to say.

Shri Gourisankar Bhattacharyya: I wish he had. I know he knows but I think he just forgot it. He said—why do you go for Erskin May; that is after all House of Commons of United Kingdom. Erskin May the world famous and the authoritative version of Parliamentary Practice and Procedure has been sought to be just forgotten by saying

that that relates to House of Commons of United Kingdom. I do not want to read the whole Article because it is pretty long. I specifically refer to Clause 3 of that Article where it is said "In other respects, the powers, privileges and immunities of a House of the Legislature of a State, and of the members and the committees of a House of such Legislature, shall be such as may from time to time be defined by the Legislature by law, and, until so defined. shall be those of the House of Commons of the Parliament of the United Kingdom, and of its members and committees, at the commencement of this Constitution." So, if he had kindly taken note of this Clause 3 of Article 194, I am sure he would not have given that remark that we are not concerned with House of Commons. We are very much concerned. Sir. Why? Because uptill now the privileges of legislators and legislatures have not been codified or defined. Probably for our own conveniences. We have made many laws but have not made any laws regarding our privileges. Whatever we consider our privilege that is our privilege. We are the supreme judge. No High Court or Supreme Court judge can decide what our privileges are. But after all as we are hon'ble mem bers of the august House we are expected to behave with wisdom and constraint, self-imposed constraint and that constraint may come only from authorities. So long as we do not codify our privileges and mention them we shall have to be guided by the antecedents and precedents of the House of Commons of the United Kingdom. The Constitution does not say that the State legislatures will be guided or shall have to be guided by the procedure of the House of the People.

So Kaul is of much less important than Erskin May. According to the Constitution, the authority is not the Lok Sabha, but the House of Commons of United Kingdom. That is the matter of Parliament according to the Constitution, so far. I am very sorry that the ommission would come. I do not like to go into the merit of the case any further. Then Sir, I say another thing. The Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs was pleased to mention Rule 303. But I am not going through the merit of the case with regard to Rule 55 as mentioned by the Minister, Parliamentary Affairs. That is a statement made by a Minister I am sure, my Hon'ble friend who was making a submission, was not making a statement. Only the voice was loud but, I think, the reasoning was not sound.

Shri Rajen Phukan: Sir, while making a statement by a Hon'ble Minister he should not be interfered by any other statement.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: Sir, Minister is much respected as my best friend. It is of propriety almost that I should not interfere. But as a matter of propriety what is applicable to him that is applicable to us also. Both are on equal stand.

Shri Rajen Phukan: Then you must maintain the decorum of the House.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: Sir, if it is a matter of decoram of the House, it is perfectly correct. But the thing is it is not a statement and it does not come under Rule 55. So far decorum is concerned, I fully agree Sir, Now, Sir, about Rule 303, I am sure that the Hon'ble Minister will agree with me that, say when the reporter brings

the manuscript for correction we should have little honesty to make only gramatical corrections. Now, if somebody says, 'I am not truthful' and if it is written like that, then if at the time of making correction, the word 'not' is omitted then the remaks become truthful. Then Sir is it a gramatical mistake whereby something is made justly opposite? If somebody asks 'have you done it?' and if he says 'not yet but shall have to do it' there is nothing wrong. But if I cut out the word 'shall and write it 'I have done it, will it be grammatical correction? I do not think, by going to defend the Hon'ble Minister Supply my friend wants to prove that the Hon'ble member is nothing but truthful. But let us not take things so easy. There may be something wrong. Let us say 'to err is human'. Sir, in course of a debate or in the heat of discussion sometime some mistake may occur. It may be forgotten by the Minister. He may say, 'well, I did not mean that what I said at that time. I think that is the maxim. The point is that on a particular date a statement was made. The purpose of the statement was that something was not done but shall have to be done in future. That has the propriety. On a subsequent date on that particular issue you said that the thing was not done, it only would be done, I do not say it was done. Then it will not be correct. After all, it is simply a mistake.

Shri Prabin kumar Choudhury: Sir, some time reporters do not report correctly.

Shri Gaurisankar Bhattacharjee: Sri, I am coming to that. This is, to a very great extent, a help to us. I am not only speaking about the Treasury Bench but also this is

about us. But the point is why say without persistence yesterday you did not fix the price and you say you will do it in future. Then again you confessed that you did not say that it was fixed. 'If you dare you challenge 'That was the very serious thing' 'If you dare to challenge you can challenge'. Whether this was an inadvertent mis-statement or this was a deliberate lie? If the challenge would not have been thrown nobody could say this was a deliberate lie. This is the point. If the statement is challenged, that can only be inferred from the conduct of Erskin May. If the conduct would have been 'did I say like that, I am afraid I did not mean' What was the necessity of throwing a challenge there by making a grammatical correction for removing the word 'shall' that might be recorded by the reporters themselves? Instead, if you say 'I did not mean that what I said' you would have sufficed the matter there. If the Hon'ble Minister wants to challenge to save themselves you would have provided with a tape record. The Speaker may provide it.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: But previouly was. However, on the instant case, I do not like to go into the merit of the case and I would not have taken the stand at all had there been correct interpretation of Rule 303 and ommission of Article 294, as mentioned by my learned friend. I wish and I think he will kindly give his decision and opinion about the matter. I do not like to go into the merit of the case.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister): Sir for question hour there is no tape recording.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister): Sir, one point of clarifi-

cation. I am very glad that he has pointed out Article 194. But at the same time I would like to recollect my Hon'ble friend one point of decision on an issue very recently made by both of us in a very recent case of Breach of Privilege. While deciding an issue in connection to that case both of us agreed that while our Rule is very definite and clear we should not follow the practice followed in House of Commons and the book of Erskin May. I think he will agree.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: I agree same percent. Shri Syed Ahmed Ali (Minister): When in this instant case, our Rule is definite why should we follow House of Commons? That was my contention.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: I quite agree Sir.

Syed Ahmed Ali (Minister): When our Rule is definite why should we go for House of Commons? Sir, my submission is the point is to be decided by the Chair whether the Minister is assuming he may make a wrong statement. The main point is to be decided by you assuming that the Minister made a wrong statement whether he has got malafide intention. This is the main point Sir.

Mr. Speaker: The Minister has already submitted this. Shri Gajen Tanti (Minister): Sir, the hon'ble member Shri Bhattacharyya said that the correction was made by me afterwards.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: I do not know when.

Shri Gajen Tanti (Minister): Correction was made by me long before when the proceedings were submitted to me.

Shri Dulal Chandra Barua: God knows the Minister knows it. Assuming the Minister-in-charge of Parliamentary

Affairs I want to say that my next question was "whether they were allowed to sell oil at any price theyl ike?" The answer was "No Sir, not at any price they like". Then again I asked "whetherthe price has been fixed?" The reply from the Minister.

(Shri S. Ahmed Ali: you are going in the merit) was "That information is not with me now. I shall have to give it later on". Then again I asked "whether the Minister is aware of the fact that the rape seed oil and mustard oil are being sold at same price?" The Minister said "That information is not with me now. There was clear understanding that the price of the rape seed oil is to be fixed by the Government".

Mr. Speaker: Mr. Barua, you have given the whole history. You need go into these things any more. That will do. I will give my ruling.

Now the next item. (At 6.07 p. m. Mr. Speaker vacated the chair and Mr. Dy. Speaker occupied it).

Calling Attention

ডঃ ৰবীন গোস্বামীঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্যপৰিচালনাৰ নিয়মাৱলীৰ ৫৪ নং নিয়ম অনুসৰি ১৯৭৪ চনৰ ২৫ জানুৱাৰী তাৰিখৰ দৈনিক অসম কাকতত প্ৰকাশিত 'মৰাপাট নিগমৰ ব্যৱস্থাৰ ফলত খেতিয়ক ক্ষতিগ্ৰস্থ শীৰ্ষক বাতৰিটোলৈ কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিলো।

প্রীউপেন্দ্র দাস (মন্ত্রী) ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ভাৰতীয় মৰাপাট নিগমে, নিগমৰ আঁচনি অন্তুদৰি খেতিয়কৰ পৰাহে নৰাপাট কিনে। চলিত বছৰত নির্দ্ধাৰিত নিয়তম মূল্য অসম বটমৰ শ্রেণীত প্রতি কুইন্টলৰ ১১০০৫ টকা আৰু মৰাপাট নিগমে খেতিয়কৰ পৰা সেই দামতে মৰাপাট কিনিছে। নির্দ্ধাৰিত নিয়তম মূল্যৰ ওপৰতো নিগমে মৰাপাট কিনে। নিগমে এই শ্রেণীৰ ক্রেয়ৰ বাবে বজাৰত চলিত দৰৰ ভিত্তিত মূল্য নির্ণয় কৰে। দিবলগা দামৰ পৰা কোনো টকা

আদায় কৰা নহয়। যদিও ভিজা মৰাপাটৰ ক্ষেত্ৰত পানীৰ পৰিমাণৰ ভিত্তিত টকা কটা হয়।

ভাৰতীয় মৰাপাট নিগমে এই ছই প্ৰথাৰে নিৰ্দ্ধাৰিত মূল্যত নিগমৰ ক্ৰয় কেন্দ্ৰ, সমবায় সমিতি আৰু নিয়োজিত এজেণ্টৰ দ্বাৰা মৰাপাট কিনে। আঁচনি মতে সকলো ধৰণৰ মৰাপাট মাটি কিনা বেচাৰ হিচাব ৰাখিব লাগে। আৰু প্ৰতি খেতিয়কক মৰাপাট কিনাৰ ৰচিদো দিব লাগে।

মৰাপাট নিগমে খেতিয়কৰ ওপৰিও সৰু সৰু 'ফৰিয়া'ৰ পৰা মৰাপাট কিনাটো সঁচা। কিন্তু কোনো দালালৰ পৰা মৰাপাট কিনাব এতিয়ালৈকে কোনো অভিযোগ পোৱা নাই।

১৯৭৩-৭৪ চনত নিগমৰ অসমত মৰাপাট সংগ্ৰহৰ নিৰ্দ্ধণিত লক্ষ্য আছিল ৩ ২০ লাখ কুইণ্টল। ১৯৭৩-৭৪ চনত অসমত মৰাপাটৰ উৎপাদন প্ৰায় ২০৫ লাখ কুইণ্টল। ১৯৭৪ চনৰ মাৰ্চ মাহলৈ প্ৰায় ২০৬ লাখ কুইণ্টল মৰাপাট কিনে। ২০৬ লাখ কুইণ্টলৰ ভিতৰত নিগমৰ নিজা ক্ৰয় কেন্দ্ৰৰ যোগেদি ২০০ লাখ কুইণ্টল, সমবায় সমিতিৰ যোগেদি ৬০০০ কুইণ্টল আৰু ২০,০০০ কুইণ্টল নিয়োজিত এজেণ্টৰ যোগেদি কিনা হয়। নিগমে মুঠ ক্ৰয়ৰ ১১৩০০ টকা কুইণ্টল দৰে। আৰু ২০১৩ লাখ কুইণ্টল গড়ে ১২৭০০ টকা কুইণ্টলত কিনে।

এইটো সচা যে, মৰাপাট খেতিয়কে যোৱা নবেম্বৰ মাহৰ পৰা মৰাপাটৰ নিজাৰিত নিমাতম মূল্যতকৈ কম মূল্য পাব পাৰে। যোৱা ডিচেম্বৰ মাহৰ পৰা খেতিয়কে নিমাতম মূল্যতকৈও প্ৰতি কুইণ্ট্ৰলত ১২ টকালৈকো কম পায়। কৃষি বিভাগে সংগ্ৰহ কৰা বিভিন্ন বজাৰৰ চলিত দৰৰ তালিকাৰ পৰা জনা যায় যে, যোৱা ডিচেম্বৰ মাহত মঙ্গললৈ আৰু বিলাসীপাৰা অঞ্চলত প্ৰতি কুইণ্ট্ৰলত ১০০০০ টকা হাউলী, বকো আৰু তেজপুৰ অঞ্চলৰ বজাৰ সমূহত ১০০০০ টকা আৰু চিং আৰু বৰপেটা ৰ'ড অঞ্চলত ১০৭০০ টকালৈ মূল্য হ্ৰাস পাইছিল।

আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা লবলৈ আৰু মূল্য হ্ৰাস পোৱা অঞ্চলত মৰাপাট ক্ৰয় কৰিবলৈ কৃষি বিভাগে সময় মতে ভাৰতীয় মৰাপাট নিগমৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰে। কিন্তু যোৱা নবেন্দ্ৰ মাহৰ পৰা নিগমে মৰাপাট কিনা প্ৰায় বন্ধ কৰে। ফলত ক্ৰমান্ময়ে মৰাপাটৰ বজাৰদৰ নিন্মগামী হয়। মৰাপাট নিগমৰ মৰাপাট পৰিবহন সংক্ৰোন্তত নানা অন্তবিধাৰ বাবে গুদামবোৰ পৰিপূৰ্ণ হৈ থকা বাবে ক্ৰয়ৰ পৰিমাণ হ্ৰাস পায়।

মৰাপাট ব্যৱসায়ৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা সমস্যা সমূহ ৰাজ্যিক চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰতিনিধি সকলৰ মাজত আলোচনা হয় আৰু সমস্যা সমাধানৰ বাবে নানা দিহা পৰামশ দিয়ে। ৰাজ্যিক চৰকাৰে বৰ্তমান এই ব্যাৱস্থা সমূহ কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ চেষ্টা চলাই আছে।

ড° ৰবীন গোস্বামীঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মৰাপাটৰ নিগমৰ বিৰুদ্ধে ৰাজ্য চৰকাৰে কোনো অভিযোগ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰিছেনেকি? আৰু এই অভিযোগ সমূহ, অসম, পশ্চিম বংগ, বিহাৰ, উৰিষ্যা, আদিক লৈ গঠন কৰা মৰাপাট সম্পৰ্কীয় এখন কমিটিত বিবেচনা কৰিছিল নেকি? যদি কৰিছিল তেনেহলে তাৰ ফলাফল কি হল?

প্রীউপেন্দ্র দাস (মন্ত্রী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মৰাপাটৰ মূল্য কম হোৱাত বিভিন্ন প্রকাৰে তাগিদা দিয়া হৈছিল। আৰু পশ্চিম বংগ, বিহাৰ, উৰিষ্যা আদিৰ সকলো সদস্য লৈ এখন কমিটি গঠন কৰি এখন মিতিং কৰা হৈছিল। সেই মিতিঙত আলোচনা কৰা হৈছিল আৰু শেষত সেই মিতিঙতে এইটো স্থিৰ কৰা হল যে, এই সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে এটা কমিটি কৰি দিয়া হব আৰু সেই কমিটিয়ে বিবেচনা কৰি চৰকাৰক প্ৰামৰ্শ দিছে।

ডাঃ ৰবীন গোস্বামীঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, মৰাপাট নিগমৰ সললি ৰাজ্য চৰকাৰে নিজে মৰাপাট ক্ৰয় কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিছেনেকি?

উপেন্দ্র দাস (মন্ত্রী)ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়ালৈকে একে। চিন্তা কৰা নাই।
জীবেণুকা দেৱী বৰকটকীঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত সংগ্রহৰ দায়িত্বতো মৰাপাট
নিগমৰ ওপৰতে আছে। এই কাৰণে দিছে যে, যি সকলৰ মৰাপাটৰ খেতি
আছে তেওঁলোকে মৰাপাটৰ পৰা কিমান দাম পায় সেইটো তেওঁলোকে জানিব
লাগে। অসমত যি মৰাপাটৰ নিগম আছে, প্রথমতে তাত বিষয়া সকলে
নিজে পোনপতিয়া ভাবে মৰাপাট সংগ্রহ নকৰে, আৰু দালালৰ জৰিয়তে
কম দামত সংগ্রহ কৰি বেচি দামত বিক্রি কৰাৰ কথাটো সচানে ?

্থ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (মন্ত্ৰী)ঃ এইটো অন্তসন্ধান কৰিবলগীয়া কথা। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ তিনিটা বিভাগ আছে। হয় তেওঁলোকে নিজে কিনিব, দ্বিতীয়তে এক্ষেণ্টৰ দ্বাৰা কিনিব, তৃতীয়তে মাৰ্কেটিং চচাইটিৰ দ্বাৰা কিনিব।

শ্রীমতী ৰেন্ত্ৰা দেৱী বৰক্টকীঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, কেন্দ্রীয় চৰকাৰে মৰাপাটৰ দাম বান্ধি দিছে আৰু সেই দামত মৰাপাট নিকিনে। পোনে পোনে খেতিয়কৰ পৰা দালালৰ জৰিয়তে মৰাপাট কিনাৰ বাবে যে খেতিয়কৰ লোকচান হয়, আৰু মিদলমেন আৰু বিষয়াসকলে লগে লগে এই মৰাপাট কিনোতে লাভ

খায় সেই কথা সচানে ?

শ্রীউপেন্দ্র দাস (মন্ত্রী) ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়টো অন্তুসন্ধান কৰা হৈছিল।
মই নিজে গোৱালপাৰালৈ গৈছিলো আৰু সেই সময়ত মৰাপাট দোকানত কম
দেখা পালো। আৰু ততালিকে ইয়াত আহি ইয়াত কিয় মৰাপাট কম হৈছে চিন্তা
কৰিছো। তেতিয়া খেতিয়ক সকলে কৈছিল, যে মৰাপাটৰ দাম কমি গৈছে।
অন্তুসন্ধান কৰি নিগমৰ জৰিয়তে যে মৰাপাট কিনা হোৱা নাই এই কথা জানিব
পাৰিলো। বিশেষকৈ চাউথ শালমৰাত এনে হৈছে।

শ্রীমতী ৰেন্তুকাদেৱী বৰকটকীঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া নিগমে কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰিছেনে নাই ?

প্রীউপেন দাস (মন্ত্রী) ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।
মৰাপাট নিগমে ঠায়ে ঠায়ে কিছুমান কেন্দ্র খুলিছে আৰু সেই কেন্দ্রবিলাকৰ
যোগেদি পোনপটিয়া ভাবে মৰাপাট কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

শ্ৰীমতী ৰেন্তুকাদেৱী বৰকটকীঃ মোৰ প্ৰশ্ন হৈছে মৰাপাট নিগমত অসম চৰকাৰৰ বিষয়া আছে নে নাই?

জ্রীউপেন দাস (মন্ত্রী) ঃ ডেপুটেচনত এজন বিষয়া আছে।

গ্ৰীমতী ৰেন্দ্ৰকাদেৱী বৰকটকীঃ কোন ৰেংকত আছে?

উপোন দাস (মন্ত্রী)ঃ জোনেল মেনেজাব।

গ্ৰীমতী ৰেন্তুকাদেৱী বৰকটকীঃ জোনেল মেনেজাৰ কেইজন আছে ? গ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী)ঃ এজনেই আছে।

প্রীত্বলাল চন্দ্র বৰুৱা: অসমত মৰাপাট যি হিচাবে উৎপাদন হয় সেই হিচাবে খেতিয়কে মূল্য নাপায় কাৰণ তেওঁলোকৰ নিয়ম বিলাক আসোৱাহ পূর্ণ। মই মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিছাৰিছো মার্কেটিংৰ আমাৰ এটা ডিৰেক্তৰেট আছে সেই ডিৰেক্তৰেটৰ কাম অকল ৰাজধানীত শাকপাচলী লৈ ঘূৰি ফুৰাই কাম নে অন্য কিবা ব্যৱস্থা আছে? গতিকে এওঁলোকৰ দ্বাৰা কিনা ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰি নেকি?

শ্রীউপেন দাস (মন্ত্রী)ঃ এইটো কৰিবলৈ হলে আমি বহুত টকা পইছাৰ বারস্থা কৰিব লাগিব। এই বিষয়ে কোনো সিদ্ধান্ত লোৱা নাই। খেতিয়কে যে উচিত মূলা পোৱা নাই সেই কথা আমি জানিছো। মবাপাট নিগমে ভবিষাতে তেওঁলোকে নিজে কিনিম বুলি কৈছে।

জ্ঞীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী ঃ অসমতে বেছি মৰাপাট উৎপন্ধ হয় কিন্ত অসমৰ মানুহেই তাৰ মূল্য কম পায়। গতিকে এই খেতিয়ক সকলক কিবা চাবচিডি দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰিছে নেকি?

গ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী)ঃ তেনে চিন্তা কৰা হোৱা নাই।

গ্রীআভাউৰ ৰহমানঃ মৰাপাট নিগমে এজেণ্টৰ ব্যৱস্থা নাৰাখি চিধাচিধিকৈ কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোজাৰে নেকি?

গ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী)ঃ মাননীয় সদস্য গৰাকীৰ কথাখিনি বিবেচনাৰ যোগ্য। গ্ৰীত্বলাল চন্দ্ৰ বৰুৱাঃ চাৰ, আইটেম ৪লৈ যোৱাৰ আগতে মই আপোনাৰ এটা কথালৈ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো-আজি আপোনাৰ কক্ষত কোনোবা বিশেষ সদস্যৰ পৰা কিবা আপত্তি বা আবেদন পাইছে নেকি ৷ এই সদনৰ চৌহদতে এটা অপ্ৰীতিকৰ ঘটনা ঘটি গৈছে আৰু সেই ঘটনাই সন্মানিত সদনৰ সন্মান লাঘব কৰিছে। এজন এই সদনৰ মাননীয় সদস্যক মন্ত্ৰী সভাৰ এজন সদস্যই বেয়া ব্যৱহাৰ কৰিছে। মন্ত্ৰী সকলৰ পৰা সদস্য সকলে সদায় বেয়া ব্যৱহাৰ পায়, আমি তালৈ গলে কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে নাজ্যনে অৱশ্যে মুখামন্ত্ৰী আৰু ২-১ জন মন্ত্ৰীৰ কথা কোৱা নাই। আজি এই সদনৰে মাননীয় সদস্য এজনক মন্ত্ৰী সভাৰ এগৰাকী সদস্যই যথেষ্ট পৰিমানে অপমান কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত আপুনি ততপৰ হব লাগে যাতে মাননীয় সদ্ধ্য সকলৰ স্বন্ধ্বয়ত কোনেও আঘাট निमित्र । আজি আমাৰ ইয়াত বাহিৰা মানুহ পিয়ন চকীদাৰ বহুতো থাকে তেওঁলোকৰ ওচৰত মাননীও সদসা সকলে এনেকৈ হেয় হোৱা কথাটো আমাৰ সকলোৰে সন্মানৰ কথা। গতিকে এজন মন্ত্ৰীয়ে এজন সদস্যক অপমান কৰা কথাটো বৰ বেয়া কথা। আপুনি আৰু মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে বহি ইয়াৰ এটা ব্যৱস্থা किबर तृति अञ्चर्याथ किबरा। ..... रेश्वाकी .....

আমি এনেকৈ ভিক্ষাৰীৰ দৰে বুকুত এসোপা কাগজ বান্ধি লৈ দৰ্শন কৰিবলৈকা ঠিয়হৈ থকাটো টান পাওঁ। এদিন এনেকুৱা এটা দিন আহিব যিদিনা আপুনি আমাক বিদায় দিব লাগিব। গভিকে আপোনাৰ ফালৰ পৰা তেনেকুৱা কোদ এও কণ্ডাক্ট কৰি ইয়াৰ এটা বিহীত ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গভিকে আশাকৰো আপুনি আৰু মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিষয়ে এটা মিমাংসা কৰি বিহিত ব্যৱস্থা লব।

Mr. Deputy Speaker: Now, item no. 4.

Matter Under Rule 301

জীত্বলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা: মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্য পৰিচালনাৰ ৩০১ নং নিয়ম অনুসৰি ১৯৭৪ চনৰ ২১ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখৰ দৈনিক অসম কাকতত প্ৰকাশিত 'শিশু কৃষ্ণৰ সন্থানত কংস যোৰ-হাটত আখৰা'' শীৰ্ষক বাতৰিৰ বিষয়ে উত্থাপন কৰিব থুজিছো।

যোৱা ২৬ জানুৱাৰী তাৰিখৰ দিনা যোৰহাটৰ উপায়ুক্তই জেচি ১৪৫-১ নং আদেশমতে কয় যে কিছুদিন আগতে বাতৰি কাকতত আমাৰ কাঠ্যালয় সম্পর্কে প্রকাশ পাইছে, বাতৰি কাকত পঢ়িলে বুজা যায় যে এই কার্য্যালয় কোনোবাই নিশ্বয় এই বাতৰি পৰিবেশন কৰিছে। গতিকে ইয়াৰ দাৰা কৰ্ম-চাৰী সকলক সতৰ্ক কৰি দিয়ে যে উপায়ুক্তৰ বিনাঅনুমতিত কোনোৱে যেন ভবিষ্যতে এনে কাম নক্ৰে।

এনে ধৰণৰ আইন দিছে। কিন্তু এই জিলা বিলাকৰ এনেধৰণৰ চেল নাই যি বিলাকৰ যোগেদি ৰাইজে কিছু কথা জানিব পাৰে। জিলা বিলাকত জিলা জন-সম্পৰ্কৰিখি বিষয়া থাকে। কিন্তু আ**জিলৈকে** যোৰহাটত জিলা জন-সম্পৰ্কৰখী বিষয়া নিয়োগ কৰা নহল। এজন উচ্চ নে নিম্ম বৰ্গৰ কেৰানিয়ে এই কাম কৰি আহিছে। এই সম্পৰ্কত মই ইয়াকে কওঁ যে, শাসনযন্ত্ৰৰ ভিতৰুৱা খবৰ বাতৰি-বা বোৰ বেমেজালিবোৰ যদি বাতৰি কাকতৰ যোগেদিয়েই চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ নকৰে তেতিয়াহলে, সেইবোৰ যুগ ধূগ ধৰি অপৰিবৰ্ত্তিত অৱস্থাতেই থাকিব। গতিকে জনস্বাৰ্থৰ খাতিৰত সংলিষ্ট কৰ্তৃপক্ষই এইবোৰ কথাত কুপণালি কৰাটো ভাল কথা নহয় বুলিয়েই আমাৰ বিশ্বাস হয়। এই পৰিপ্ৰেক্ষিততে মই আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা এই কথাটো জানিবলৈ বিছাৰিছোঁ যে, বিভিন্ন বেমেজালি সম্পর্কে কেনেকুৱা অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আমাৰ প্ৰশাসণীয় ব্যৱস্থাটো নিকা কৰিবৰ কাৰণে বাতৰি কাকতলৈ বাতিৰি আদি পথোৱাৰ বাৱস্থা কৰে চৰকাৰৰ বাতৰি কাকতৰ প্ৰতিনিধিক সময়ে সময়ে লগ প্ৰা যদি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কিবা ব্যৱস্থা থাকে তেতিয়াহলে, তাত আমাৰ কব-লগীয়া একো কথা নাছিল। কিন্তু বাতৰি কাকতৰ প্ৰতিনিধিয়ে হয়তো ডি, চিক লগ নেপাৰও পাৰে কিয়নো তেওঁ ব্যস্ত মানুহ গতিকে হয়তো লগ কৰিব নোৱাৰে। গতিকে এনে অৱস্থাত যদি কোনো এটা খবৰ সত্যাসত্য প্ৰমাণ নকৰাকৈয়ে বাতৰি কাকতত পৰিবেশন কৰা হয় তেনেহলে, সেই বাতৰি যদি সত্য হয় তেতিয়াহলে, তাত আমাৰ কৰ লগা একো কথা নাছিল। কিন্তু যদি অসত্য কথা বিষ্ণৃতাকাৰে প্ৰকাশ কৰা হয় তেতিয়াহলেও সেইটো বেয়া কথা। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ মনোভাৱ কি ? শিৱসাগৰৰ ডি, চি-কৰা কামত আমাৰ চৰকাৰ সন্তুষ্ট হৈছেনে নাই ? মই ভাৱো এইটো কথ সন্তোৰজ্ঞনক হোৱা নাই। কাৰণ আমাৰ দেশখনৰ উন্নয়ণৰ আচঁনি আৰু কাই বিলাকৰ প্ৰচাৰ কৰিব লৈ বাতৰি কাকতৰ সহায় নিশ্চয় লাগিব। এই কথ কোনেও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। ইয়াৰ বিহিত ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ ফালৰ পৰ

কি কি কৰা হৈছে সেইটো আমাৰ মাননীয় মুখামন্ত্ৰী মহোদয়ব পৰা আমি

জানিবলৈ বিছাৰিছোঁ।

গ্রীশ্বং চন্দ্র সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী)ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিৱসাগৰৰ ডি, চি এ বিটোকাম কৰিছে বেইটো থিক কামেই কৰিছে। যি আদেশ দিছে সেইটো থিক আদেশেই দিছে। বাতৰি কাকতত বাতৰি যোগান ধৰিব লাগে। কিন্তু বাতৰি যোগান ধৰিব লাগে বুলিয়েই যে, অফিচৰ ফাইল যদি খুচ্ৰিব লগা কথা হয় আৰু তেনেকৈ বাতৰি সংগ্ৰহ কৰিব লগা হয় তেতিয়া হলে, সেইটো নিয়মৰ বাহিৰত আৰু তাৰ দ্বাৰা অফিচৰ কোনো গোপনীয়তা নেথাকিব আৰু চৰকাৰৰ প্রশাসন যন্ত্রটো চলোৱাও টান হৈ পৰিব। অফিচৰ ফাইল কেনেকৈ ৰাখিব

লাগে আৰু তাৰ গোপনীয়তা কেনেকৈ ৰক্ষা কৰিব লাগে তাৰ কাৰণে চৰকাৰী কিছুমান নিয়ম কান্ত্ৰন আছে। সেই নিয়ম কান্ত্ৰন বিলাক ভঙ্গ কৰি অফিচৰ ফাইল খুচৰি বাতৰি কাকতৰ কাৰণে বাতৰি সংগ্ৰহ কৰা নীতিটো চৰকাৰে কেতিয়াও সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰে। বাতৰি কাকতৰ কাৰণে কিবা সংবাদ আদি লাগিলে সেই সংবাদ ডি, চিৰ ওচৰলৈ আহিলেই পাব পাৰিব। তাৰোপৰি, জিলা

পৰ্য্যায়ত জিলা প্ৰচাৰ বিষয়া আছে, তেখেতসকলৰ পৰাও বাতৰি আদি পাব পৰাৰ ব্যৱস্থা আছে। সেইদৰে, প্ৰত্যেক বিভাগৰ মূৰব্বীজনৰ পৰা প্ৰয়োজনীয় বাতৰি আদি সংগ্ৰহ কৰিব পাৰে। কিন্তু বাতৰি সংগ্ৰহ কৰাৰ নামত অফিচে জফিচে গৈ ফাইল ঘুটি বাতৰি সংগ্ৰহ কৰিবলৈ বিছৰা কথাটো মই কেতিয়াও

সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰে।।

শ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱাঃ আমাৰ জিলা প্রচাৰ বিভাগৰ বিষয়া নাই। আমি জনাত অফিচৰ ফাই লঘুটি ফুৰাটোও থিক কথা নহয়। কিন্তু প্রচাৰৰ কাৰণে বিশেষ ব্যৱস্থা নহলে জানো আমাৰ চৰকাৰ বিপদত নপৰিব ? বস্তু-বাহানীৰ দাম দৰ আদি নির্দ্ধাণ কৰি তাক ঘোষণা কৰিবলৈ ১৪৪ ধাৰা, আদি জাৰি কৰিলে তাক ৰাইজৰ অবগত কৰাবলৈ তত্পৰতাৰে কাম কৰিবলৈ জিলা প্রচাৰ বিভাগৰ বিষয়া দি প্রচাৰ বিভাগৰ অফিচ টনকিয়াল কৰাৰ কথাটো চৰকাৰে চিন্তা নকৰেনে ?

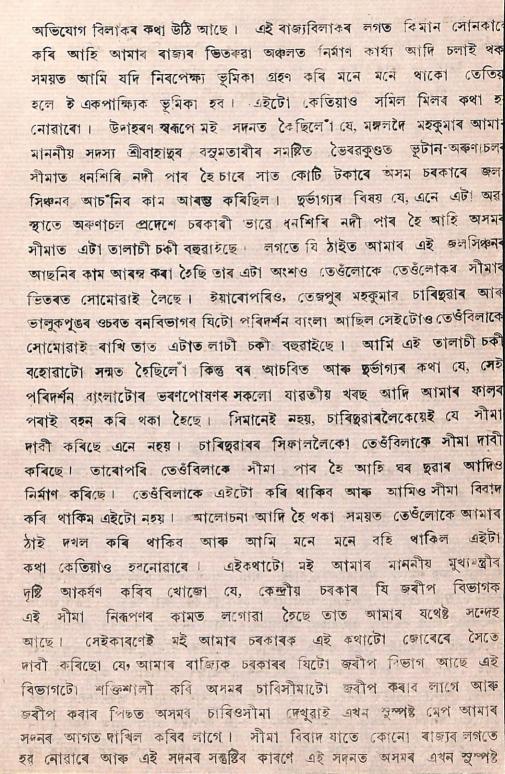
গ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ সিংহ (খামুমন্ত্ৰী)ঃ মহোদ্য়, এই কথাটো মই সম্পূৰ্ণ ভাৱেই। মৰ্থন কৰেঁ।

Discussion Under Rule 49

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া ঃ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্য পৰি-দালনা বিধিৰ নিয়মাৱলীৰ ৪৯ নং নিয়ম অনুসৰি ১৯৭৪ চনৰ ১৩ মাৰ্চ তাৰিখৰ দেনা শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকীয়ে সোধা ২৮৭ নং তাৰাংকিত প্ৰশোত্তৰত উদ্ভৱ হাৱা "ডিমাৰ্কেখন, অব্ বাউন্দেৰি" শীৰ্ষক বাতবিটোৰ বিষয়ে আলোচনা কৰি মই মাত্ৰ কেইটামান কথা কবলৈ আগবাঢ়িছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্রশ্নোত্তৰ কালত আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে এই সদনক জানিবলৈ দিছিল যে, অৰুণাচল আৰু অসমৰ সীমা সম্পর্কে অমিনাংসিত হৈ আছে আৰু সীমা সম্পর্কে এই বিলাক খেলিমেলি দূৰ কৰিবলৈ কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ জৰীপ বিভাগক দায়িত্বভাৰ দিয়া হৈছে আৰু কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ জৰীপ বিভাগে এইটো নিম্পত্তি নকৰ। পর্যান্ত অৰুণাচল ৰাজ্য আৰু অসমৰ দীমাৰ ভিতৰত অৰুণাচল চৰকাৰৰ কোনো ঘব হুৱাৰ তালাচী চকী আদিৰ নিমাণ কাষ্য চলোৱা হোৱা নাই আৰু চলাবলৈ দিয়া নহব। সেইদিনাই আন এটা পৰিপূৰক প্রশ্নোত্তৰত তেখেতে কৈছিল যে, কোনোবা অঞ্চলত যদি তেনেকুৱা কোনো ঘটনা আদি ঘটাৰ বাতৰি আহে তেতিয়াহলে, সেই সম্পর্কে মুখ্যমন্ত্রীয়ে চাব। সেইদিনা উত্তৰত গোটেই কথা খিনি প্রকাশ নোহোৱাৰ কাৰণে সদনৰ জ্ঞাতার্থে আজি এই কথাখিনি উত্তথাপন কৰিব লগা হল।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনি জানে যে, আজি অসমৰ আতাই কেইখন ভগ্নি ৰাজ্যৰ লগতে আমাৰ অসম ৰাজ্যৰ সীমাবোৰ অমিসাংসিত হৈ আছে আৰু এই সংক্ৰান্তত সঘনেই উঠি থকা অভিযোগ বিলাকৰ কথাও আপুনি জানে। এই পৰিপ্ৰেক্ষিতত কালি উদ্বোধন হোৱা মেঘালয় বিধান সভাৰ অধি-বেশন মুকলি কৰি ৰাজ্যপালে দিয়া ভাষণত অসমৰ লগত মেঘালয়ৰ সীমা সম্পর্কে থকা কথা এটা আজিৰ দৈনিক অসম বাতৰি কাকতত প্রকাশ হৈছে আৰু সেই বাতৰিটোৰ প্রতিয়েই মই সদনৰ দৃষ্টি আকর্ষণ কবিব বিছাৰিছোঁ। অকল মেঘালয়ৰ লগতে নহয়, অসমৰ পৰা স্বৃষ্টি হোৱা প্রত্যেকখন ভগ্নি ৰাজ্য যেনে, নগালেণ্ড, অক্কণাচৰ আদি প্রত্যেকখন ৰাজ্যৰ লগত সীমা সম্পর্কে থকা পাৰি আমাৰ সীমান্ড বিবাদ বিলাক সামাধান কৰিব পাৰিলে আমাৰেই মঙ্গল। কিন্তু সীমা সম্পর্কে আলোচনা আদি চলি থকা সময়ত অসমৰ সীমা অভিক্রেম

মপ সদনৰ আগত দাখিল কৰিবৰ কাৰণে মই আমাৰ চৰকাৰৰ দাবী কৰিছো! তওঁলোকে যি বিলাক তালাচি চকি আমাৰ সীমাৰ ভিতৰত কৰিছে সেই বলাক উঠাই দি তাৰ ঠাইত আমাৰ তালাচি চকি থুলিব লাগে। আৰু গোটেই শীমাতে হোমগার্ড দি ৰক্ষনা বেক্ষনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

ইয়াৰ উপৰিও দৰং আৰু লক্ষীমপুৰ জিলাৰ উত্তৰ অঞ্চলৰ বনাঞ্চল বিলাকত সক্নাচল প্ৰদেশৰ মাতুহ সোমাই আমাৰ বনাঞ্চল নষ্ট কৰিছে। আমাৰ ভালুক-খুঙত যি বনাঞ্চল আছিল তাৰ একাংশ থুলি দিয়া হৈছিল। কিন্তু তাত এতিয়া মৰুনাচলৰ মানুহে বাস কৰিছে। এই বিলাকৰ উচ্ছেদ হব লাগে আৰু অসম ৰকাৰে এই বিলাক ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মই আগতে কৈ অহা মতে তেওঁ লাকৰ তালাচি চকি উঠাই দি তাৰ ঠাইত আমাৰ তালাচি চকি খুলিব লাগে। মাক হোমগার্ড ৰাখি সীমান্তৰ বক্ষণা বেক্ষনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু এখন মান চিত্ৰ ভৈয়াৰ কৰি এই সদনতে ৰাখিব লাগে যাতে আমি সেইখন ইয়াত চাব পাৰো। আমাৰ যি বিলাক হ**ন্তান্ত**ৰিত অঞ্চল আছে দেই হস্তা-ষ্ট্ৰিত অঞ্চল বিলাকৰ স্থযোগ লৈ অৰুনাচল প্ৰশাসনে বিবাদৰ সৃষ্টি কৰিছে মাৰু দেই খিনি ভেওঁলোকৰ বুলি দাবী কৰিছে। এই হস্তান্তৰিত অঞ্চল বিলাক সংবিধান মতে আমাৰ ভিতৰত আছে আৰু ১৯৫১ চনত ভাৰত চৰকাৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি দৰং আৰু লক্ষীমপুৰ জিলাৰ ভিতৰত সোমোৱাই দিছে। তনেস্থলত এইটোৰ ওপৰত কি সংবিধানিক যুক্তি থাকিব পাৰে যে এইটো ভেওঁলোকৰ বুলি দাবী কৰিব পাৰে। আমাৰ এখন মেপ অতি সোনকালে কৰিব লাগে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাই দিব লাগে যে জৰিপ বিভাগে সানকালে জ্বাৰপ কৰি দিয়ে আৰু যাতে আমি বন্ধ, ভাবে মিলা প্ৰীতিৰে ধাকিব পাৰো।

গ্রীবিজয় চন্দ্র শর্মাঃ উপাধ্যক মহোদয়, অসম আৰু অৰুনাচলৰ মাজত সীমা লৈ বিবাদৰ স্থৃষ্টি হৈছে। অৰুনাচল প্ৰদেশৰ চৰকাৰে কৈ আহিছে যে তেওঁলোকে দকলো বিলাক সমস্যা আলোচনা বিলোচনাৰ দ্বাৰা নিপ্পত্তি কৰিব। অসম চৰ-কাৰে এইটো মানি লৈছে যদিও অৰুনাচল প্ৰদেশৰ সীমাম্ৰিয়লিত বাস কৰা মানুহ বিলাকে সততে অৰুমাচল প্ৰদেশৰ সিদ্ধান্তৰ বিপৰীতে কাম কৰিছে। এতিয়া আমাৰ ডাঙৰ সমস্যা হৈছেঃ এই বিবাদমান সময়ত অৰুনাচলৰ মানুহ বিলাকে অসমৰ ভিতৰত সোমাই অসমৰ বনজ সম্পদৰ লাখ লাখ টকা মূল্যৰ কাঠ তেওঁলোকে আহৰণ কৰিছে। লগতে হাবি জংঘল কাটি সেই বিলাক নষ্ট

কৰি, তেওঁলোকৰ মামুহ বহি গৈছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অৰুনাচলৰ লগত আমাৰ শক্ৰতা নাই। আহোম স্বৰ্গদেউ সকলৰ দিনত অসমৰ উত্তৰ অঞ্চল শলাল গোহাই ডাঙৰীয়াৰ শাসনত আছিল। তেখেতে তেজপুৰৰ চতিয়া অঞ্চলৰ পৰা শাসন কৰিছিল। উত্তৰ ফালৰ পৰা অকা দফলা মিচিং সকল আহিবৰ কাৰণে মঙ্গলদৈ মহকুমাত ১৩ খন ছুৱাৰ, তেজপুৰ মহকুমাত ৪ খন ছুৱাৰ, ভৰলী নদীৰ সিপাৰে ৯খন আৰু সিফালে ৬খন ছৱাৰ আছিল। এই ছৱাৰেদি তেওঁ লোকৰ অহা যোৱাৰ স্থবিধা কৰি দিছিল। শলাল গোহাইদেৱে বিশেষ ভাবে চকু বাখিছিল যে উত্তৰ ফালৰ পৰা বেআইনীভাবে লোকসকল আহি যাতে ভৈয়ামত দিকদাৰি কৰিব নোৱাৰে। আহোম স্বৰ্গদেউ সকলৰ দিনত যি কেইটা ছুৱাৰ আছিল। সেই ছুৱাৰেদি তেওঁলোক ভৈয়ামকৈ নামি আহিছিল। এতিয়া অসম চৰকাৰে এই ছুৱাৰ বা অহাবাট বিলাকত চকু ৰাখিব লাগে। ইয়াত কোনো খেলি মেলি অৱস্থাৰ যাতে সৃষ্টি নহয় আৰু যাতে তেওঁলোক আহি আমাৰ বনজ সম্পদ বা সম্পত্তি নষ্ট কৰিব নোৱাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই উদ্দেশ্য মনত ৰাখি মই চৰকাৰক নিবেদন জনাও যে যদি এই দৰে অৰুনাচল আৰু অসমৰ সীমাত ফৰেষ্ট ৰাখি থোৱা হয় তেতিয়াহলে এই বিষয়টো কোনো দিনেই নিস্পত্তি নহব আৰু তেওঁলোকৰ মানুহ আহি আমাৰ বনাঞ্চলত বসবাস কৰি-য়েই থাকিব। এই মৰ্মে মাননীয় সদস্য শ্ৰীলীলাকান্ত দাসে তেখেতৰ বক্তৃতা প্ৰসংগত কৈছিল যে উত্তৰ ফালে অসম আৰু অৰুনাচলৰ সীমাইদি এটা ৰাজ পথ কৰিব লাগে। এই কথাটোও ভাবিব পাৰি যে চৰকাৰৰ নিয়ন্ত্ৰত বা ফ্ৰইটচ এই অঞ্চলত চাহ বাগান গাৰদেন প্ৰতিষ্ঠা কৰি তাৰ আলম লৈ. চোৱা চিতা কৰিবলৈ আৰু প্ৰশাস নিত ব্যৱস্থা কটকটিয়া কৰিব পাৰি মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। নোৱাৰিলে, নগা ৰাজ্য আৰু অসমৰ সীমাঞ্চল্য তাকে কৰিব যেনেকৈ অশান্তিৰ সৃষ্টি হৈছে তেনেকৈ আমাৰ এই উত্তৰ সীমাটো অশান্তিৰ স্তুষ্টি হৈ থাকিব। আমি আমাৰ মাটি তেওঁলোকক এৰি দি, হৃদয় বান হোৱাৰ অৱস্থা আমাৰ আৰু নাই। হৃদয়বান হৈ আমাৰ বনাঞ্চল আমাৰ মাটি বাৰী আমি তেওঁলোকক এৰি দিব নোৱাৰো। এই ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰে প্ৰশাস-নিক ব্যৱশ্বা স্তৃদৃঢ় কৰিব বুলি মই কামনা কৰিলো।

প্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, উত্তৰ পূব অঞ্চলত যি সীমা বিবাদ হৈছে তাৰ কাৰণে মই দিল্লীৰ শাসক সকলকে জগৰীয়া কৰিব বিচাৰিছো আৰু

কৃটি ৭ খন ৰাজ্য কৰা হল আৰু এই ৭ খন ৰাজ্যৰ ৰাজ্যপাল একেজনেই হৈ থাকিল। বিধান সভা বিলাকত যেতিয়া ৰাজ্যপালে ভাষণ দিয়ে সেই ভাষণত একে ৰাজ্যপালেই অসমৰ লগৰ সীমা বিবাদৰ আৰু মতানৈক্যৰ কথা উল্লেখ কৰে। তুখৰ বিষয় একেজনেই যেতিয়া ৭ খন বাজ্যৰ ৰাজ্যপাল তেখেতে ৰাজ্যপাল হিচাবে এই বিবাদ বিলাকৰ নিস্পৃত্তিৰ কোনো ব্যৱস্থাৰ ইঙ্গিত নিদিয়ে। গতিকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ইয়াত থকা যি কৰ্মচাৰী আৰু ওপৰত দিল্লীত থকা শাসক সকলেই ইয়াৰ বাবে দায়ী। এই ৰাজ্য আৰু বাকী কেইখন ৰাজ্যৰ মাজত বেলেগ বেলেগ ৰাজ্য কৰি বেলেগ বেলেগ সীমা বিবাদ বা অন্যান্য সমস্যাৰ অবতাৰণা কৰি এই সুস্থ পৰিবেশ বিনষ্ট কৰাৰ কাৰণেই তেখেত সকলৰ এই চক্ত।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজনৈতিক কাৰণতেই আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰে এইটো কৰাৰ দৰকাৰ আছে। আচলতে চাণক্যই ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰত কি কৈছিল। বিচক্ষণ পণ্ডিভজনে কৈছিল:

> 'উত্তমং প্রণিপাতেন স্থৰম ভেদেন अञ्चलार्यन नीहम সমশস্থিঃ পৰাক্ৰমৈ:।'

আজি আমাৰ ওচৰত চুবুৰীয়া ৰাজ্যই যদি আমাৰ দীমা লজ্মন কৰি আমাৰ সীমাৰ ভিতৰলৈ আহি পুলিচ, চি-আৰ-পি আউট পোষ্ট বহুৱায় কি হব। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে মহাভাৰতৰ যুঁজত কৰ্ণ ই যেতিয়া ধনু লৈ যুঁজলৈ আহিছিল তেতিয়া পাণ্ডৱ পক্ষৰ পৰাও অৰ্জ্বন গাণ্ডীৱত বান যোজনা কৰিছিল আৰু যেতিয়া কৌৰৱ সকলৰ পৰা জয়জ্ঞথে গদা লৈ যু°জিবলৈ আহিছিল তেতিয়া পাণ্ডৱ পক্ষৰ ভীমে তাৰ প্ৰত্যাহ্বান জনাইছিল। কোনোবাই সৃস্থিৰ পৰিবেশ নষ্ট কৰি সীমা লজ্ফ্মন কৰি আমাৰ সীমাৰ ভিতৰত ঘৰ-ছুৱাৰ সাজিবলৈ আহে, বেদখল কৰিবলৈ আহে তেতিয়াহলে আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ ফালৰ পৰাও সীমাত গৈ চি-আৰ-পি বহুৱাই দিব লাগে। তেতিয়া হলে আমাৰ চি-আৰ-পিয়ে সেই হেচা ব্যৰ্থ কৰিব পাৰিব। যদি বিবাদমান ঠাই বিলাকলৈ সোমাই আহি,ঘৰ-ছৱাৰ বান্ধে, আমাৰ সীমাৰ ভিতৰত থকা ইমান দিনৰ পৰা বসবাস কৰি থকা লোকসকলৰ মনত আতংকৰ সৃষ্টি কৰে তেন্তে ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ দায়িত্ব আছে সেই আক্ৰমণ কেছ ওফোৰাই দিয়াৰ কাৰণে। কিন্তু এইটো ছথেৰে সৈতে কবলগীয়া হৈছে যে আমাৰ ক্ৰাহ্নিক

চৰকাৰে সেই বিলাক তদবিৰ কৰা নাই! মোৰ সমষ্টিতে বান্দদেৱা অঞ্চল আৰু মাননীয় সদস্য যি সকলে উত্তৰ লক্ষীমপুৰলৈ গৈছে সেই সকলে দেখ

পাইছে নিশ্চয় এই বিবাদমান অঞ্চল বিলাকত এটা ছুটাকৈ ওঠৰটা ঘ
সজাইছে। গড়কাপ্তানি বিভাগে সজা ৰাস্তা অতিক্রম কৰি ত্রিশ-চল্লিশ বছ
ধৰি বাস কৰি থকা অঞ্চললৈ সোমাই আহি ৰাতিৰ ভিতৰতে পকীঘৰ সজাইটে
কিন্তু আমাৰ বাজ্যিক চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আজি ছবছৰেও তাৰ কোনে
ব্যৱস্থা লোৱা নাই। ফলত এহাতে চৰকাৰৰ অকর্মণ্যতা প্রকাশ পাইছে আৰ
আনহাতে আমাৰ যিবোৰ স্থায়ী বাসিন্দা সেই বিলাকৰ জীৱনৰ নিৰাপত্ত
নোহোৱা হৈছে। গতিকে দাবী জনাইছো অসম চৰকাৰৰ পৰা এই বিধান
সভাৰ পৰা এটা কমিটি গঠন কৰা হওক, যদিহে আমাৰ মাননীয় সদস্য ছই
চাৰিৰ পৰামৰ্শ দন্দেহ কৰিছে তেন্তে এই কমিটি গঠন কৰি এই ঠাই বিলাক
চাই নিষ্পত্তিৰ কাৰণে পৰামৰ্শ আগবঢ়াওক।

উপাধ্যকঃ চমু কৰক।

জৰীপ বিভাগতো এটা তেনেই অলাগতিয়াল বিভাগ হৈ আছে। কোনো কাম নাই। জৰীপ বিভাগৰ অকর্মণ্যতাৰ কাৰণেই আৰু তেওঁলোকৰ তুৰ্বলতাৰ কাৰণেই এই সমস্যা হৈছে। এই সমস্যাৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰি জৰীপ বিভাগটো শক্তিশালী কৰিবলৈ মাননীয় সদস্য শ্রীশইকীয়া ডাঙৰীয়াই পৰামর্শ দিয়াৰ দৰে সোনকালে জৰীপ কার্য্য শেষ কৰি অসমৰ মানচিত্র তৈয়াৰ কৰা হওক আৰু যি বিলাক ঠাইত আহি ঘৰ-ছুৱাৰ সাজিছে সেই ঠাই বিলাকত উচ্ছেদ কৰা হওক।

জীপ্ৰেমধৰ বৰা: এই সংক্ৰান্তত পৰামৰ্শ দি অহা হৈছে যদিও অসম চৰকা~~ৰ~~ৰ

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি বিভিন্ন ৰাজ্যৰ ৰাইজৰ মাজত আমাৰ কোনো বেয়া ভাব নাই। অসম আৰু অৰুণাচলৰ ৰাইজে সুখে সন্তোষে বাস কৰিবলৈ বিচাৰে। উত্তৰ লক্ষীমপুৰলৈ বেহা বেপাৰ আদিও কৰিবলৈ বিচাৰে কিন্তু দিল্লীৰ পৰা অহা আই-এ এচ সকলে তেওঁলোকক উচতাই ঘৰ ত্বাৰ কি ভাবে কৰিছে এইটোও লগতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাব লাগে।

গ্রীনগেন বৰুৱাঃ উপাধ্যক মহোদয়, মই ছই মিনিট—

উপাধ্যক্ষঃ নাই কব নোৱাৰো। এইটো হাফ এন আৱাৰ ডিচকাচন।

শ্রীনগেন বৰুৱাঃ তুই মিনিত কব খুজিছো, কালি বিধান সভাত মাননীয় সদস্য শীসোনেশ্বৰ বৰা ডাঙ্কীয়াই— পাধ্যকঃ Two minutes.

নগেন বৰুৱা ঃ এটা কথা নিবেদন কৰি মোৰ বক্তৃতা সামৰণি মাৰিম।

শাধ্যক্ষ মহোদয়, অসম আৰু অৰুণাচলৰ সীমাৰ সংক্ৰান্তত এটা কথাই

পোনাৰ জৰিয়তে চৰকাৰক কব খুজিছো যে আজি আমাৰ ফালৰ মানুহৰ

পৰত বা জনসাধাৰণৰ ওপৰত অত্যাচাৰ হৈছে, নিৰাপত্তাহীনতাৰ ভাৱ দেখা

ছে। যদি সীমা বিবাদ বিলাক দীঘলীয়া হৈ থাকে তেনেহলে ইয়াৰ ফলত

ৰু নানান জটিল সমস্যাৰ উদ্ভৱ হব পাৰে, এইবিলাক কথা আমাৰ বাজ্যিক

কোৰে উপলব্ধি কৰা উচিত। সেই কাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ নেতৃত্বত অসম

কোৰৰ ফালৰ পৰা এই বিবাদ অতি সোনকালে নিষ্পত্তি কৰিব আৰু

মান্ত অঞ্চলত বসবাস কৰা লোকসকলৰ নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব। সীমান্ত

ক্ষুলত বাস কৰা লোক সকলৰ নিৰাপত্তাহীন অৱস্থালৈ চাই এই কাম

তি সোনকালে কৰিব বুলি মই কামনা কৰিলো।

াশবৎ চন্দ্র সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী)ঃ মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যসকলে কিণাচল আৰু অসমৰ মাজত থকা সীমা পৰিস্থিতি লৈ যি উদিয়তা প্ৰকাশ কাশ কৰিছে আমি সেই কথাৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰিছো। সেই বিষয়টো ই সদনতে বিতংভাৱে আলোচনা হৈ গৈছে। মাননীয় সদস্য শ্রীপ্রেমধৰ বৰা গঙৰীয়াই কেইটামান বিশেষ কথা আজি উল্লেখ কৰিছে আৰু আগতে উল্লেখ :ৰিছে মাননীয় সদস্য গ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া ডাঙৰীয়াইও। আৰু সেই কথা কইটা সম্পৰ্কে চৰকাৰে কি ধৰণৰ কথা ভাবিছে সেই কথা আমি আগেয়ে লৈখ কৰিছো। এই কথাটো আমি ভেতিয়া কৈছিলো যে ইয়াৰ জৰীপ চাৰ্য্য আৰম্ভ হৈছে এবাৰ জৰীপ কাৰ্য্য আৰম্ভ হৈছিল ভূটান আৰু অসমৰ ীমা অঞ্চল। আগৰ ঠাইৰ পৰা কিছুদূৰ আগুৱাই নিয়া হৈছে। এতিয়া দ্ৰীপ কাৰ্য্য চলি আছে অসম আৰু নগালেণ্ডৰ সেই ঠাইত। অসম আৰু মৰুণাচল আৰু নগালেণ্ডৰ সেই জংচনৰ পৰা। মাননীয় সদস্য শ্ৰীবিজয় শৰ্মা গুঙৰীয়াই যি কথা উল্লেখ কৰিছে সেই কথা, আৰু শইকীয়া ডাঙৰীয়াইও সই কথাই কৈছে। এইটো কথা সমাধান কৰাত এই কথা চলি থাকোতে অৰুণাচল চৰকাৰে একো নকবিব পাৰে কিন্তু সোমাই থকা লোক সকলে চৰকাৰৰ অজ্ঞাতদাৰে কিবা কাম কৰিব পাৰে আৰু তাৰ দাৰা দেশৰ পৰি-স্থিতি জটিল হব পাৰে সেই কাৰণে যাতে সেই পৰিস্থিতি নহয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে, হোমগাৰ্ড আদি ৰাখি। তাৰ কাৰণে চৰকাৰে দৃষ্টি ৰাখি সকলো সীমান্ততে সেই পৰামৰ্শ বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ চিন্তা আৰু যত্ন কৰিম।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়. এই তুখন ৰাজ্যৰ সীমাৰ কথাটো আবেগজনিত তাক স্বীকাৰ কৰিছো। অৰুণাচল আগেয়ে সম্পূৰ্ণভাৱে নহলেও আংশিকভাৱে আমাৰ লগত আছিল। ৰজা সকলৰ দিনৰ পৰা তেনে সম্প্ৰক আছে। কালক্ৰমত বেলেগ ৰাজ্য হৈ গল। গতিকে আমাৰ যিটো আবেগিক সম্পৰ্ক তাক ছেদ কৰিব নোৱাৰো। আনহাতে আমাৰ সীমা নষ্ট হব দিব নোৱাৰো। সেই কাৰণে সকলো বিবেচনা কৰি ভাৰত চৰকাৰৰ জ্বীপ বিভাগে যি ধৰণে কাৰ্য্য সম্পাদন কৰে তাক চাই তাৰ ব্যৱস্থা নিশ্চয় লম। আনহাতে এই কাৰ্য্য চলি থকা সময়ত এই সীমান্তত যাতে কোনো ৰকমৰ অন্ধিকাৰ, বেদখল হব নোৱাৰে এই কথাটোলৈ লক্ষ্য ৰাখিছো—এইখিনি আশ্বাস মাননীয় সদস্য সকলক দিব খোজো।

প্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়াঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছো, সেইটো হল মুখ্যমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই ঠিকেই কৈছে যে অৰুণাচলৰ লগত থকা আবেগিক এক্য বিনষ্ট হব দিব নোৱাৰো। তেখেতে কৈছে যে অৰুণাচলৰ চৰকাৰৰ অজ্ঞাতে সীমান্তবৰ্তী লোকে কিবা কাম কৰিব পাৰে। অৰুণাচলৰ যি দকল লোক তেওঁলোকৰ আমাৰ প্রতি খুব ভাল ভাব আছে। এই কাম অৰুনাচলৰ ৰাইজে কৰা নাই। চৰকাৰে কৰিছে। উদাহৰণস্বৰূপে তালাচি চকী ৰাইজে কৰিব নোৱাৰে, চৰকাৰে কৰিব পাৰে। আমাৰ ভৈৰবকুন্দত বহু কোটি টকাৰ আচনি লৈছে। তাত অৰুণাচল চৰকাৰে তালাচি চকী আৰম্ভ কৰিছে। যদি এইটো হয় তেন্তে আমাৰ কোটি কোটি টকাৰ আচনি বিনষ্ট হৈ যাব তাৰ পিচত মানচিত্ৰ তৈয়াৰ কৰা সম্প্ৰকৈ কি কৰিব?

গ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ মানচিত্ৰ— তৈয়াৰ কৰিম: দেৱালত দিয়া মানচিত্ৰৰ দ্বাৰা সীমা চিহ্নিত নকৰো। এই মেপ সৰ্ব্বসাধাৰণৰ কাৰণে নহয়। খণ্ড খণ্ড হিচাবে কৰিব লাগিব। তালাচি চকীৰ কথাটো তদন্ত কৰি যি ব্যৱস্থা লব লাগে লম।

গ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰাঃ বান্দৰদেৱাত ঘৰ দাজিছে চকী বহিছে, এই বিলাকৰ কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

গ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ সিংহ (মৃখ্যমন্ত্ৰী)ঃ এই সম্পৰ্কে খবৰ লোৱাৰ পিচত জনা গল যে ১৯৬৯ চনৰ আগেয়ে যেতিয়া নেফা আমাৰ লগত আছিল তেতিয়া নেফা

26

চনজাৰভেটৰ অফিচটো তাতা আছিল। সেই অফিচটো তাত আছিল বলি ৰে লৈ ঘৰ সাজিছে। বান্দৰদেৱা, জোনাই, চাৰত্বাৰ, ভৈৰবকুণ্ডৰ গোটেই কথাটো ববেচনা কৰি যাতে সোহাদ্য ক্ষুত্ৰ নকৰাকৈ মীমাংসা কৰিব পাৰো তাৰ কাৰণে বত্ন কৰিব লাগিব। আমাৰ সীমাত যাতে চৰকাৰীয়েই হওক বা বেচৰকাৰীয়েই হওক ভবিষ্যতে যাতে ঘৰ আদি সাজিব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি চোকা দৃষ্টি ৰখা হব। গ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰাঃ মুখ্যমন্ত্ৰীক মই বুজাব পৰা নাই। ১৯৫৮ চনত বন্ধা ৰাজ প্<mark>ৰটোৰ উত্তৰ পাৰে ঘৰ তৃ</mark>ৱাৰ সাজিছে আৰু কনজাৰভেটৰ অফিচ পৰে এই ৰাস্তাটোৰ দক্ষিণ পাৰে। এইটো ভালকৈ অনুসন্ধান কৰি চাবনে গ

শ্ৰীশৰৎ চত্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ মই চাম।

শ্ৰীত্বলাল বৰুৱাঃ মেপৰ কথা এনেকৈ কৈ থকা হৈছে যেন আমাৰ একোৱেই মাই। গতিকে কব লাগিব আমাৰ মাটি আছে দকৈ ঠিক কৰিব লাগিব। গ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ আনাৰ মেপ আছে সেইটো পৰিস্কাৰ কথা। এতিয়া আমাৰ পৰা নাগালেও, অৰুনাচল, মেঘালয় আদি গ'ল। আমাৰ সীমাটো ঠিক আছে। নগালেণ্ডৰ সীমান্তত কোনো সীমা বিবাদ নাই। যিটো দীমাৰ মাটিভ চিহ্নিভ কৰা হোৱা নাই তাত খুটি পুতিছো।

গ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰঃ তাত পিলাৰ আছে।

জ্ঞীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ তাত ডেচক্ৰিপচন দিয়া আছে। তাত যিটো বৰ্ণিত আছে সেইটো চাৰ্ভে অব ইণ্ডিয়াৰ দাৰা চাৰ্ভে কৰি বৰ্ণিভ মাটিভ চিহ্নিভকৰণ কৰিব লাগে।

ADJOURNMENT

Mr. Deputy Speaker: The House stands adjourned till 9 A.M. tomorrow.

The House then adjourned at 7 P.M.

Dispur: 21-3-74

Shri P. D. Barua Secretary, Legislative Assembly, Assam